

Anuari estadístic d'accidents a Catalunya 2009

Anuari estadístic d'accidents a Catalunya 2009

servei català de

Trànsit

Generalitat de Catalunya

Departament d'Interior,

Relacions Institucionals i Participació

© Generalitat de Catalunya
Servei Català de Trànsit

Edició: Juliol 2010

Producció: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions

ISSN: 2013-1615

Dipòsit legal: B-34.166-2010

Impressió i enquadernació: AgGráficas Digital Color Offset

Us presentem l'edició del 2009 de l'*Anuari estadístic d'accidents de trànsit a Catalunya*. Aquesta publicació recull les dades d'accidentalitat, tant a les vies urbanes com interurbanes.

Durant els darrers anys, des del Servei Català de Trànsit (SCT) s'ha treballat contínuament per millorar la precisió estadística pel que fa al recull i tractament de les dades d'accidents de trànsit, aconseguint així que aquest document es converteixi en un instrument útil per conèixer amb detall les xifres, tant de víctimes com d'accidentalitat.

La seguretat viària i la reducció de les xifres de sinistralitat a les carreteres ja fa anys que es va convertir en una veritable qüestió social i en un objectiu prioritari per a la Generalitat, i també per a la majoria de ciutadans i ciutadanes, que volen gaudir d'una mobilitat segura i sense riscos.

De la lectura atenta de les dades que es presenten en aquest *Anuari* podem concloure que, com a societat, hem aconseguit amb escreix –i un any abans del termini– l'objectiu de la Unió Europea de reduir l'any 2010 la mortalitat a la xarxa viària a la meitat respecte de l'any 2000.

En l'àmbit interurbà és on la millora de la seguretat viària ha estat més accentuada. La reducció de la mortalitat des de l'any 2000 ha estat d'un 57,6%.

Especialment destacable és la reducció de la mortalitat que s'ha produït en els darrers anys en l'àmbit urbà. Als entorns urbans, s'hi ha detectat una reducció de l'accidentalitat molt esperançadora, coincidint amb l'inici de l'elaboració dels plans locals de seguretat viària l'any 2006. Aquesta mesura, que s'engloba dins la línia de suport i col·laboració de l'SCT amb els ajuntaments, busca definir les accions que s'han d'implementar en un municipi a favor de la seguretat viària, ja siguin adreçades a la infraestructura o a la sensibilització dels ciutadans i ciutadanes respecte a la mobilitat segura i responsable.

Però malgrat el descens sostingut de l'accidentalitat i la mortalitat a les nostres carreteres, durant l'any 2009 a Catalunya es van produir 24.663 accidents, amb 33.158 víctimes, 411 morts (a 30 dies) i 2.062 ferits greus. Aquestes dades estadístiques d'entrada resulten fredes, però cal tenir sempre present que darrere de cadascuna hi ha una tragèdia, una vida perduda o esquinçada, i, per això, cal continuar treballant sense defallir per anar reduint any rere any el nombre de víctimes mortals.

Amb el final d'aquesta dècada a l'horitzó, des del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, mitjançant el Servei Català de Trànsit, s'està treballant per consensuar amb la resta d'actors implicats, públics i privats, les línies estratègiques que hauran de marcar les polítiques públiques que regiran la seguretat viària a Catalunya durant els pròxims anys.

En darrer lloc, m'agradaria destacar que l'elaboració d'aquest *Anuari* no seria possible sense la tasca diària dels agents de les policies de trànsit, dels Mossos d'Esquadra i de les policies locals, els quals porten a terme l'àrdua tasca de recollir informació dels accidents de trànsit i de fer-nos-la arribar periòdicament. Per aquest motiu, vull agrair-los molt sincerament la seva tasca i també fer-los partícips de l'elaboració d'aquest document.

Joan Saura i Laporta

Conseller d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació

1. Introducció	9
Gràfic 1.0 Evolució del nombre de morts a 30 dies en accident de trànsit a Catalunya respecte al PSV	9
Gràfic 1.1 Evolució dels morts a 30 dies en zona urbana i interurbana 2000-2009	10
Gràfic 1.2 Morts a 30 dies per demarcació – Barcelona	10
Gràfic 1.3 Morts a 30 dies per demarcació - Girona	11
Gràfic 1.4 Morts a 30 dies per demarcació - Lleida	11
Gràfic 1.5 Morts a 30 dies per demarcació – Tarragona	11
Taula 1.0 Proves d'alcoholèmia per motiu i resultat. 2005-2009	12
Gràfic 1.6 Evolució del nombre de proves d'alcoholèmia per motiu. 2003-2009	13
Gràfic 1.7 Evolució dels resultats de les proves d'alcoholèmia en accidents de trànsit. 2003-2009	13
Gràfic 1.8 Evolució de vehicles implicats en accidents amb morts i ferits greus que han comès infraccions de velocitat. 2004-2009	14
Gràfic 1.9 Evolució de les velocitats mitjanes en carretera. Catalunya 2005-2009	15
Gràfic 1.10 Evolució del % de vehicles que superen els 90 km/h i els 120 km/h en carretera. 2005-2009	15
Gràfic 1.11 Evolució de les velocitats mitjanes als accessos a Barcelona. 2005-2009	16
Gràfic 1.12 Incrementos de les velocitats mitjanes als accessos a Barcelona. 2004-2009	16
Gràfic 1.13 Evolució de l'ús dels accessoris de seguretat en persones implicades en accidents. 2000-2009. Zona urbana.	17
Gràfic 1.14 Evolució de l'ús dels accessoris de seguretat en persones implicades en accidents. 2000-2009. Zona interurbana	17
2. Estadístiques generals sobre accidentalitat	18
Gràfic 2.0 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona interurbana	18
Gràfic 2.1 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona urbana	19
Taula 2.0 Els accidents amb víctimes, els accidents mortals i les víctimes en zona urbana i interurbana per demarcació	20
Gràfic 2.2 Accidents amb víctimes per zona	20
Gràfic 2.3 Total víctimes per zona	20
Taula 2.1 Els morts a 24 hores segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació	21
Taula 2.2 Els morts a 30 dies segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació	21
Gràfic 2.4 Zona urbana	22
Gràfic 2.5 Zona interurbana	22
Taula 2.3 Els mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana	22
Gràfic 2.6 Zona urbana	22
Gràfic 2.7 Zona interurbana	22
Evolució de l'accidentalitat	23
Taula 2.4 Els accidents amb víctimes en zona urbana. 2000-2009	23
Taula 2.5 Els accidents amb víctimes en zona interurbana. 2000-2009	23
Taula 2.6 Els accidents amb víctimes. 2000-2009	23
Gràfic 2.8 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Barcelona	24
Gràfic 2.9 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Girona	24
Gràfic 2.10 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Lleida	24
Gràfic 2.11 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Tarragona	25
Gràfic 2.12 Evolució dels índexs de mobilitat i d'accidentalitat. 2000-2009	26
Taula 2.7 Evolució dels índexs d'accidentalitat. 2000-2009	26
Gràfic 2.13 Evolució dels índexs d'accidentalitat. 2000-2009	27
Gràfic 2.14 Evolució dels índexs de víctimes mortals. 2000-2009	27
L'accidentalitat a la Unió Europea	28
Gràfic 2.15 Motorització a la Unió Europea. 2007. (Turismes/1.000 habitants)	28
Gràfic 2.16 Relació parc de vehicles i extensió dels països a la Unió Europea. 2008 (Turismes/km ²)	28
Gràfic 2.17 Morts/1.000.000 turismes a la Unió Europea (morts a 30 dies). 2008	29
Gràfic 2.18 Morts/1.000.000 d'habitants a la Unió Europea (morts a 30 dies). 2008	29
Gràfic 2.19 Evolució 2000-2008 del nombre de morts/1.000.000 d'habitants a diversos països de la Unió Europea (morts a 30 dies)	30
Gràfic 2.20 Morts/1.000.000 habitants a la Unió Europea. 2008	31
3. Els accidents amb víctimes	32
Taula 3.0 Els accidents amb víctimes per comarca	32
Gràfic 3.0 Accidents amb víctimes per 1.000 habitants per comarques	33
Taula 3.1 Dades d'accidentalitat per àmbits	33
Gràfic 3.1 Localització dels accidents mortals a l'àmbit metropolità	34
Gràfic 3.2 Localització dels accidents mortals a les comarques gironines	34

Gràfic 3.3	Localització dels accidents mortals al Camp de Tarragona	35
Gràfic 3.4	Localització dels accidents mortals a les Terres de l'Ebre	35
Gràfic 3.5	Localització dels accidents mortals a l'àmbit de Ponent	36
Gràfic 3.6	Localització dels accidents mortals a les comarques centrals	36
Gràfic 3.7	Localització dels accidents mortals a l'Alt Pirineu i Aran	37
Taula 3.2	Els accidents amb víctimes per tipus d'accident	38
Taula 3.3	Els accidents amb víctimes per tipus en accidents amb morts i ferits greus	39
Taula 3.4	Els accidents amb víctimes segons els factors concurrents	40
Taula 3.5	Accidents amb víctimes segons combinacions dels factors concurrents	41
Taula 3.6	Els accidents amb víctimes segons el lloc de l'accident	42
Taula 3.7	Els accidents amb víctimes en intersecció	42
Accidents amb víctimes en zona interurbana		43
Taula 3.8	Els accidents amb víctimes en zona interurbana segons la titularitat de la via	43
Accidents amb víctimes en zona urbana		43
Taula 3.9	Els accidents amb víctimes en zona urbana segons el nombre d'habitants	43
4.	Els vehicles	44
Taula 4.0	Els vehicles implicats per comarca	44
Taula 4.1	Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes	45
Taula 4.2	Antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes	46
Gràfic 4.0	L'antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes	46
Taula 4.3	Estat dels vehicles en els accidents amb morts i ferits greus	47
Gràfic 4.1	Estat dels vehicles implicats	47
Gràfic 4.2	Defectes detectats als vehicles implicats en accidents amb morts i ferits greus	48
5.	La persona	49
Taula 5.0	Les víctimes segons la seva condició per comarques	49
Taula 5.1	Morts segons sexe i edat. Zona urbana	50
Taula 5.2	Morts segons sexe i edat. Zona interurbana	50
Gràfic 5.0	Morts segons edat en zona urbana i interurbana	50
Gràfic 5.1	Edat i sexe de víctimes mortals	51
Gràfic 5.2	Distribució dels conductors/ores implicats/ades i del cens de conductors/ores i risc de veure's implicat en un accident, per edat	51
Taula 5.3	Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona urbana	52
Taula 5.4	Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona interurbana	52
Taula 5.5	Accessoris de seguretat de les víctimes	52
Taula 5.6	Ús d'accessoris de seguretat de les víctimes segons posició en el vehicle. Vehicles lleugers	53
Taula 5.7	Ús d'accessoris de seguretat de les víctimes segons posició en el vehicle. Ciclomotors i motocicletes	53
Taula 5.8	Edat de les víctimes	54
Taula 5.9	Sexe de les víctimes	54
Sexe de les víctimes d'accidents segons l'àmbit de l'accident		54
Gràfic 5.3	Zona urbana	54
Gràfic 5.4	Zona interurbana	54
Taula 5.10	Lesivitat de les víctimes	55
Lesivitat de les víctimes segons àmbit de l'accident		55
Gràfic 5.5	Zona urbana	55
Gràfic 5.6	Zona interurbana	55
Taula 5.11	Lesivitat per comarca. Zona urbana	56
Taula 5.12	Lesivitat per comarca. Zona interurbana	57
Taula 5.13	Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona urbana	58
Taula 5.14	Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona interurbana	58
Taula 5.15	Lesivitat en accidents amb vehicles lleugers	58
Taula 5.16	Lesivitat en accidents amb vehicles pesants	59
Taula 5.17	Lesivitat en accidents amb motocicletes	59
Taula 5.18	Lesivitat en accidents amb ciclomotors	59
Taula 5.19	Lesivitat en accidents amb bicicletes	59
Taula 5.20	Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana	60
Taula 5.21	Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana	60

Conductor/a	61
Taula 5.22 Anys de permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores i risc	61
Gràfic 5.7 Antiguitat del permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores	61
Gràfic 5.8 Accidents amb víctimes en períodes de vacances respecte del total anual	62
Gràfic 5.9 Morts i ferits greus en accidents amb víctimes en períodes de vacances respecte del total anual	62
Gràfic 5.10 Accidents amb víctimes/dia segons període de l'any	63
Gràfic 5.11 Morts i ferits greus en accidents amb víctimes/dia segons període de l'any	63
Taula 5.23 Acció del/de la conductor/a implicat/ada en accidents amb morts i ferits greus	64
Taula 5.24 Presumpta infracció de velocitat en accidents amb morts i ferits greus	64
Taula 5.25 Resultats de les proves toxicològiques realitzades a conductors i a vianants morts en accidents de trànsit	65
Vianants	64
Taula 5.26 Acció del vianant involucrat en un accident de trànsit amb morts i ferits greus	66
Taula 5.27 Presumpta infracció del vianant involucrat en un accident de trànsit amb morts i ferits greus	66
Taula 5.28 Els vianants víctimes per comarca	67
6. Dades bàsiques de la mobilitat	68
Taula 6.0 Xarxa viària i accidentalitat segons titularitat	68
Gràfic 6.0 Mapa de trànsit de Catalunya. 2008	68
Taula 6.1 Mobilitat segons tipus de via (en milions de veh.-km). 2008	69
Taula 6.2 Xarxa viària per demarcació territorial	69
7. El parc de vehicles	70
Gràfic 7.0 Evolució del parc de vehicles de Catalunya. 2000-2009	70
Taula 7.0 Parc de vehicles per demarcacions i tipus. 2009	70
Gràfic 7.1 Parc de vehicles de Catalunya per demarcació. 2009	71
Gràfic 7.2 Composició del parc de vehicles de Catalunya. 2009	71
Gràfic 7.3 Distribució de la mobilitat a Catalunya per tipus de vehicle (en M veh.-km/any)	71
8. Motorització de les demarcacions de Catalunya	72
Taula 8.0 Motorització per demarcacions. 2009	72
Gràfic 8.0 Evolució de la motorització a Catalunya. 2000-2009	72
Taula 8.1 Motorització per demarcació. 2000-2009 (turismes/1.000 habitants)	72
Gràfic 8.1 Evolució de la motorització per demarcació. 2000-2009 (turismes/1.000 habitants)	73
9. Cens de conductors/ores	74
Taula 9.0 Cens de conductors segons sexe per demarcacions	74
Gràfic 9.0 Cens de conductors/ores de Catalunya per demarcació	74
Gràfic 9.1 Composició del cens de conductors/ores de Catalunya	74
Definicions	75
Excepcions	76

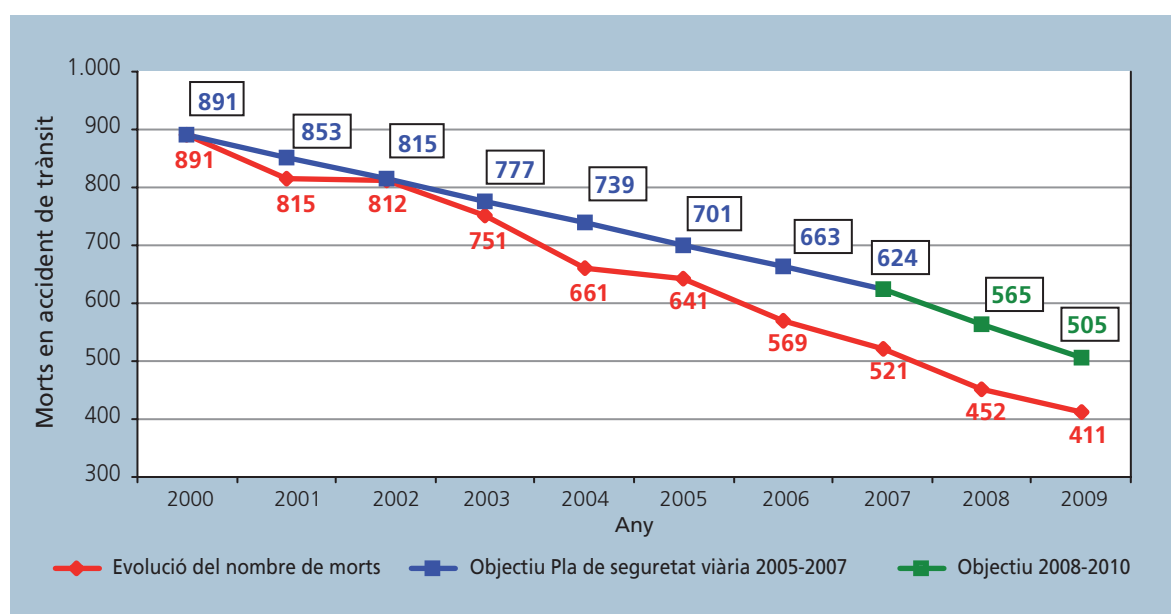
L'objectiu fonamental del Pla de seguretat viària 2008-2010 (PSV) és solidari amb el de la Unió Europea i persegueix una reducció de la sinistralitat viària, com a mínim, fins al 50% de les víctimes mortals a 30 dies que es van enregistrar l'any 2000.

D'acord amb aquest objectiu, les xifres de referència per a 2009 es situaven en un màxim de víctimes mortals de 505.

L'any 2009, el nombre de morts en accident de trànsit a 30 dies ha estat de 411. Aquestes 480 víctimes mortals menys representen una reducció del 53,9% respecte de la xifra de l'any 2000 (891 morts) i un 9,1% sobre la de l'any anterior.

L'evolució durant el període d'abast del Pla s'ha mantingut en la seva tendència decreixent: el nombre de morts al llarg de tot el període ha estat inferior als objectius anuals que estableix el Pla.

Gràfic 1.0 Evolució del nombre de morts a 30 dies en accident de trànsit a Catalunya respecte al PSV

A continuació es mostra l'evolució del nombre total de morts a Catalunya respecte al PSV, segons l'àmbit i segons les demarcacions.

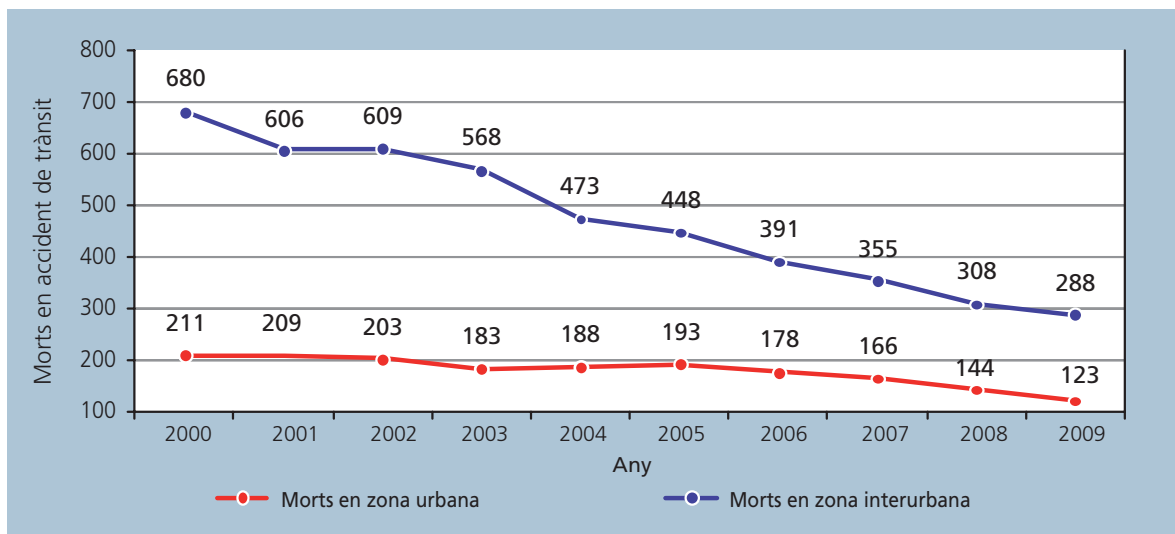
Entre àmbits, en zona interurbana s'observa una reducció del nombre de morts del 57,6% entre el 2000 i el 2009, mentre que en zona urbana la reducció és del 41,7% en el mateix període.

Respecte de l'any 2008, en zona urbana s'ha reduït el nombre de morts en un 14,6% i en interurbana, en un 6,5%.

El gràfic següent, d'evolució de morts per zones entre el 2000 i el 2009, mostra la convergència d'ambdues tendències. Cal assenyalar, però, que en àmbit urbà es va passar de percentatges de reducció anuals fins a 2007 a l'entorn del 7% a un 13,2% el 2008 i fins a un 14,6% el 2009.

1. Introducció

Gràfic 1.1 Evolució dels morts a 30 dies en zona urbana i interurbana 2000-2009

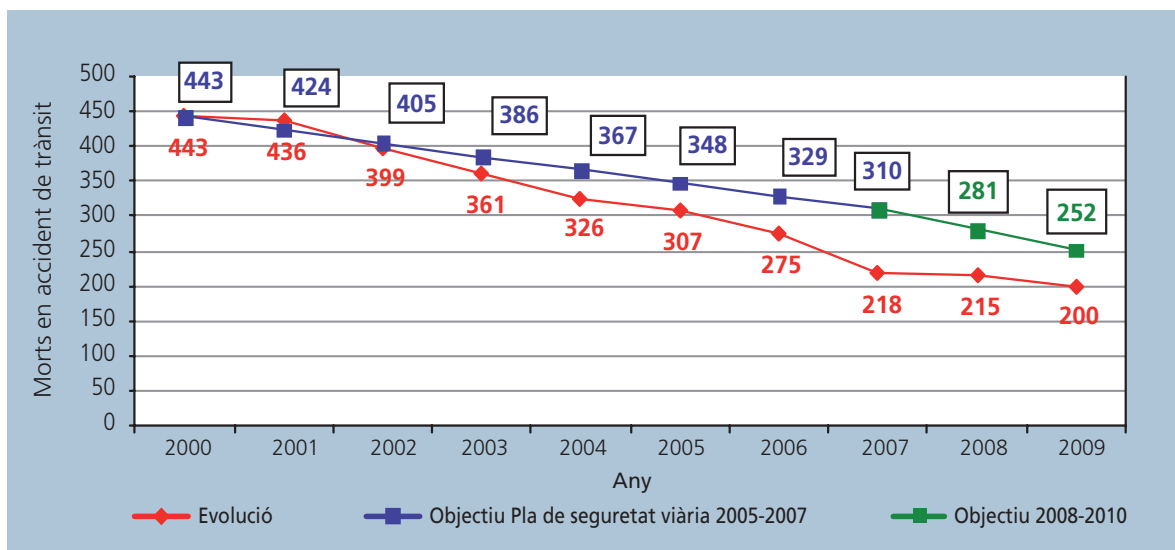

Els diversos gràfics d'evolució mostren que s'assoleix l'objectiu a totes les demarcacions excepte a la de Girona, on es supera en 3 morts l'objectiu esperat de 84. Girona, a més, registra un repunt de la seva xifra de morts a 30 dies i passa dels 68 de 2008 a 77 aquest darrer any. Lleida és la demarcació amb millor resultat, amb una reducció de 32 víctimes mortals, que suposen un 38,1% de descens (de 84 a 52).

La demarcació de Barcelona manté una bona tendència de reducció, amb un 7,0% respecte a l'any 2008 i una xifra relativa de reducció del període 2000-2009 d'un 54,8% de morts a 30 dies.

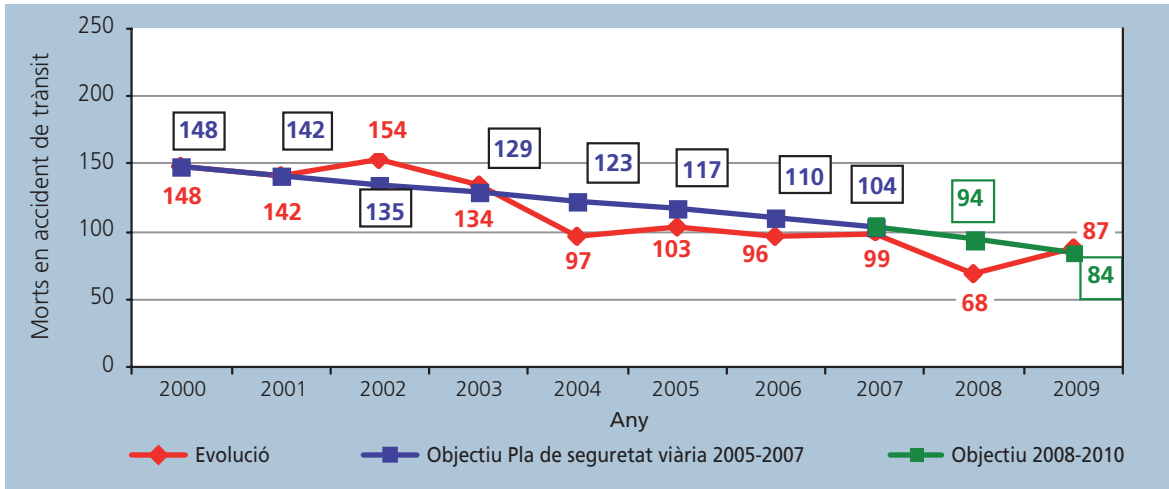
En termes relatius i per a la totalitat del període (2000-2009), Lleida ha aconseguit una reducció del 61,5%, Tarragona del 56,4% i Girona del 41,2% en aquests 9 anys.

Gràfic 1.2 Morts a 30 dies per demarcació – Barcelona

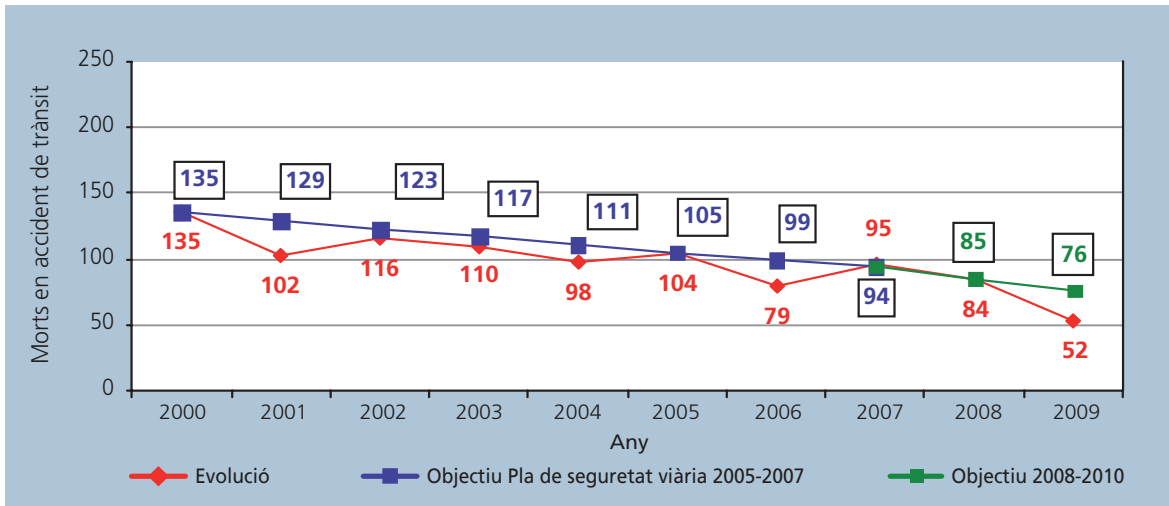

1. Introducció

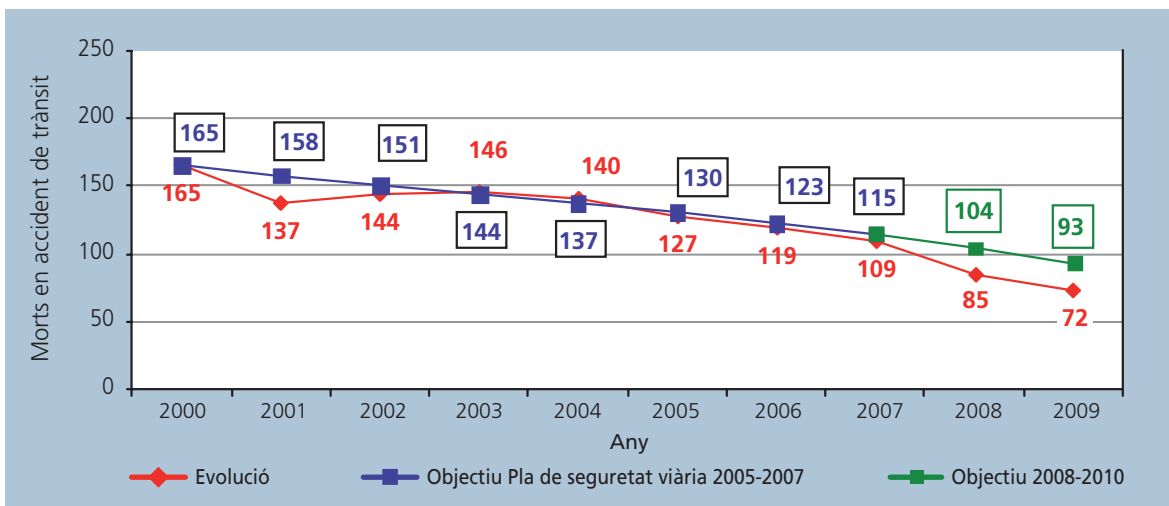
Gràfic 1.3 Morts a 30 dies per demarcació - Girona

Gràfic 1.4 Morts a 30 dies per demarcació - Lleida

Gràfic 1.5 Morts a 30 dies per demarcació - Tarragona

1. Introducció

- La problemàtica de l'alcohol

En la lluita constant contra la combinació alcohol-conducció, durant el 2009 s'ha incrementat el nombre total de proves d'alcoholèmia i se n'han fet 617.895. Aquestes 108.347 proves més suposen un 21,3% més de les que es van fer el 2008.

Es manté la distribució dels motius de les proves similar a l'any anterior. Augmenten 1,2 punts les realitzades en controls preventius i disminueix el valor absolut de les que es van fer per motiu d'accident o d'infracció.

Taula 1.0 Proves d'alcoholèmia per motiu i resultat. 2005-2009

Motiu prova	Resultat negatiu	%	Resultat positiu*	%	S'hi nega	%	Total	%
Any 2005								
Accident	22.104	89,5	2.421	9,8	164	0,7	24.689	5,6
Control preventiu	381.817	94,3	22.798	5,6	433	0,1	405.048	92,5
Infracció	4.494	62,1	2.624	36,3	118	1,6	7.236	1,7
Símtomes	143	17,2	640	77,0	48	5,8	831	0,2
Total	408.558	93,3	28.483	6,5	763	0,2	437.804	100,0
Any 2006								
Accident	15.863	86,2	2.382	12,9	164	0,9	18.409	4,3
Control preventiu	379.126	93,8	24.555	6,1	548	0,1	404.229	93,4
Infracció	6.168	66,6	2.939	31,7	155	1,7	9.262	2,1
Símtomes	240	23,7	726	71,6	48	4,7	1.014	0,2
Total	401.397	92,7	30.602	7,1	915	0,2	432.914	100,0
Any 2007								
Accident	17.828	87,7	2.298	11,3	207	1,0	20.333	4,4
Control preventiu	404.830	94,0	24.734	5,7	676	0,2	430.240	93,1
Infracció	7.388	70,6	2.890	27,6	190	1,8	10.468	2,3
Símtomes	402	34,3	724	61,8	45	3,8	1.171	0,3
Total	430.448	93,1	30.646	6,6	1.118	0,2	462.212	100,0
Any 2008								
Accident	16.915	87,9	2.182	11,3	146	0,8	19.243	3,8
Control preventiu	453.827	94,3	26.851	5,6	490	0,1	481.168	94,4
Infracció	5.195	66,7	2.474	31,8	116	1,5	7.785	1,5
Símtomes	414	30,6	888	65,7	50	3,7	1.352	0,3
Total	476.351	93,5	32.395	6,4	802	0,2	509.548	100,0
Any 2009								
Accident	15.608	87,7	2.079	11,7	102	0,6	17.789	2,9
Control preventiu	559.326	94,7	30.879	5,2	630	0,1	590.835	95,6
Infracció	4.911	64,7	2.578	34,0	100	1,3	7.589	1,2
Símtomes	589	35,0	1.040	61,8	53	3,2	1.682	0,3
Total	580.434	93,9	36.576	5,9	885	0,1	617.895	100,0

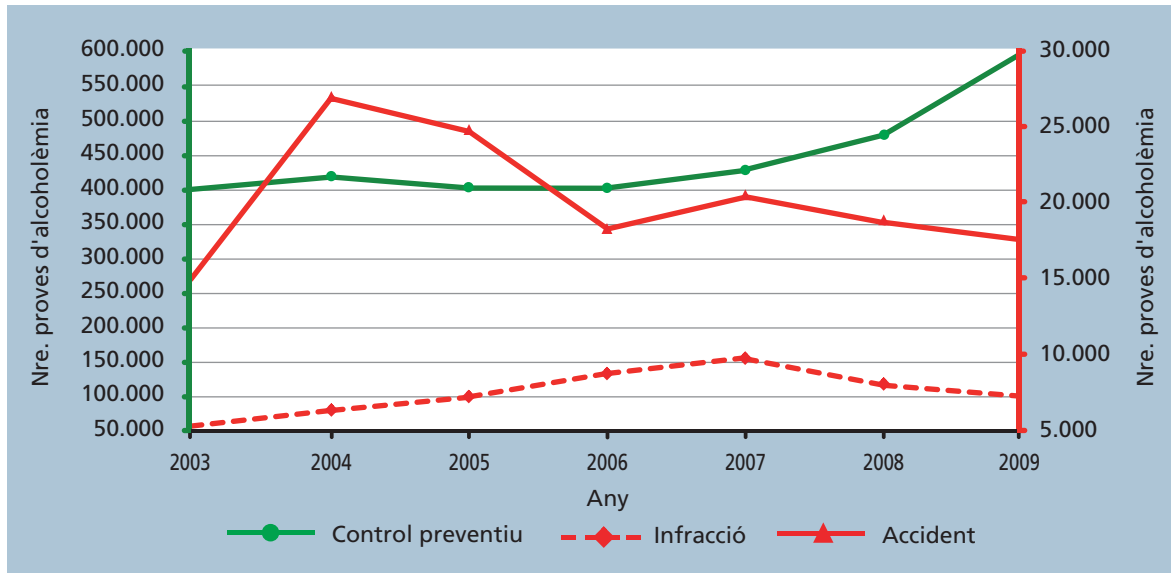
* El resultat "positiu" de la prova d'alcoholèmia suposa superar el nivell d'alcohol permès legalment al conductor.

Mentre que les proves realitzades han augmentat un 21,3% en el darrer any, el nombre total de positius ho ha fet en un 12,9%. El pes relatiu dels positius respecte del total també continua la tendència al descens mostrada des de 2006: si el 2008 els positius resultants eren un 6,4% de les proves, el 2009 representen el 5,9% de totes les proves fetes.

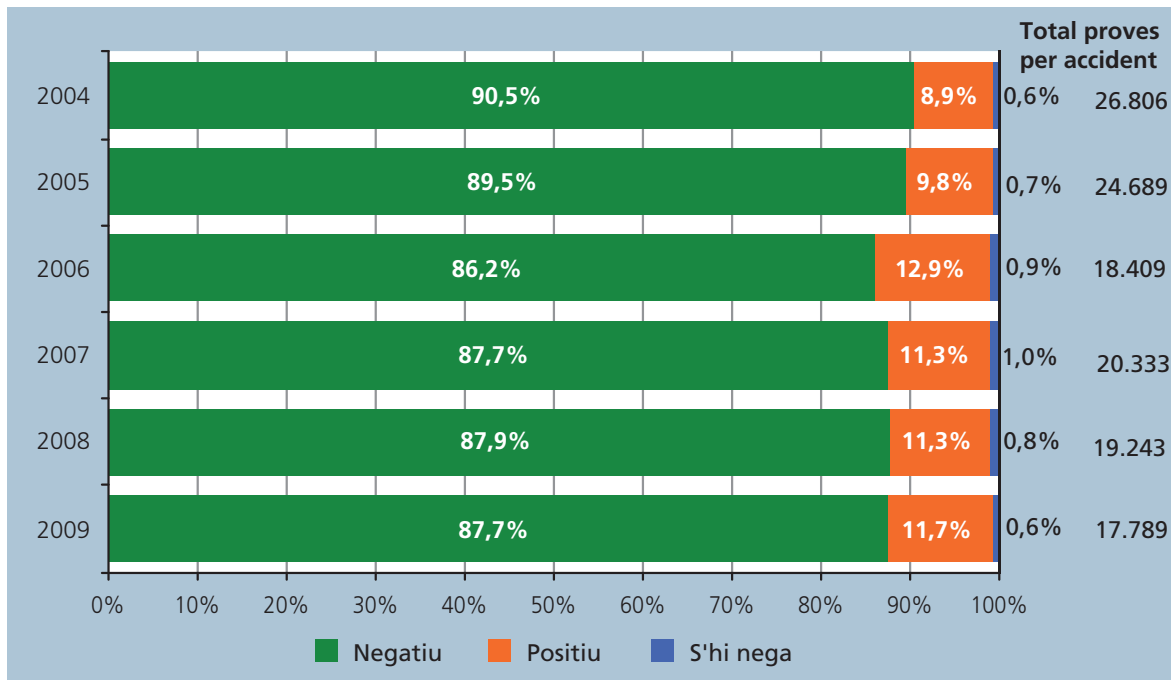
1. Introducció

Pel que fa a la negativa a sotmetre's a la prova, augmenta en un 10,3% el nombre de conductors que es neguen a realitzar-la i en un 28,6% el d'aquells que es neguen a fer-la en un control preventiu. Tot i això, es redueix lleugerament el seu pes relatiu respecte al total de proves fetes.

Gràfic 1.6 Evolució del nombre de proves d'alcoholèmia per motiu. 2003-2009

Gràfic 1.7 Evolució dels resultats de les proves d'alcoholèmia en accidents de trànsit. 2003-2009

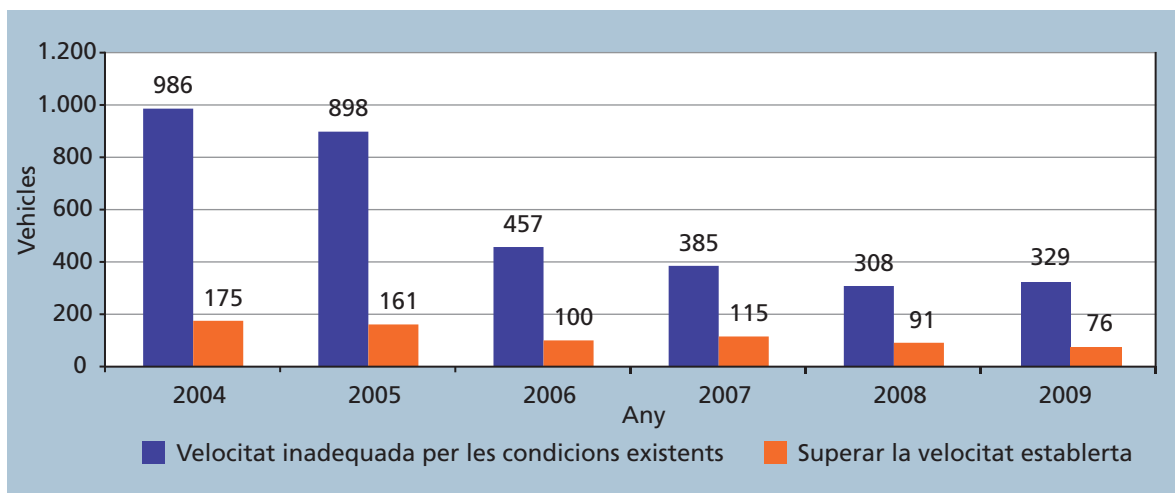
1. Introducció

• Velocitat

Per valorar la presència del factor velocitat en els accidents més lesius, el gràfic 1.8 mostra en termes absoluts l'evolució dels darrers anys del nombre de vehicles implicats en accidents de trànsit que han comès infracció, ja sigui superant la velocitat legalment establerta o circulant a una velocitat excessiva per les condicions existents segons els qüestionaris estadístics d'accidents de circulació amb víctimes.

L'any 2006 marca un punt d'inflexió en el nombre d'infraccions de velocitat, amb una reducció important (del 50%) de la presència d'aquests factors en els accidents. L'any 2009 hi ha un petit repunt (6,5% respecte de l'any 2008) del total de vehicles que han comès infracció per velocitat inadequada (329) i disminueixen en un 16,5% els vehicles que han comès infracció per haver superat el límit de velocitat establert (76).

Gràfic 1.8 Evolució de vehicles implicats en accidents amb morts i ferits greus que han comès infraccions de velocitat. 2004-2009

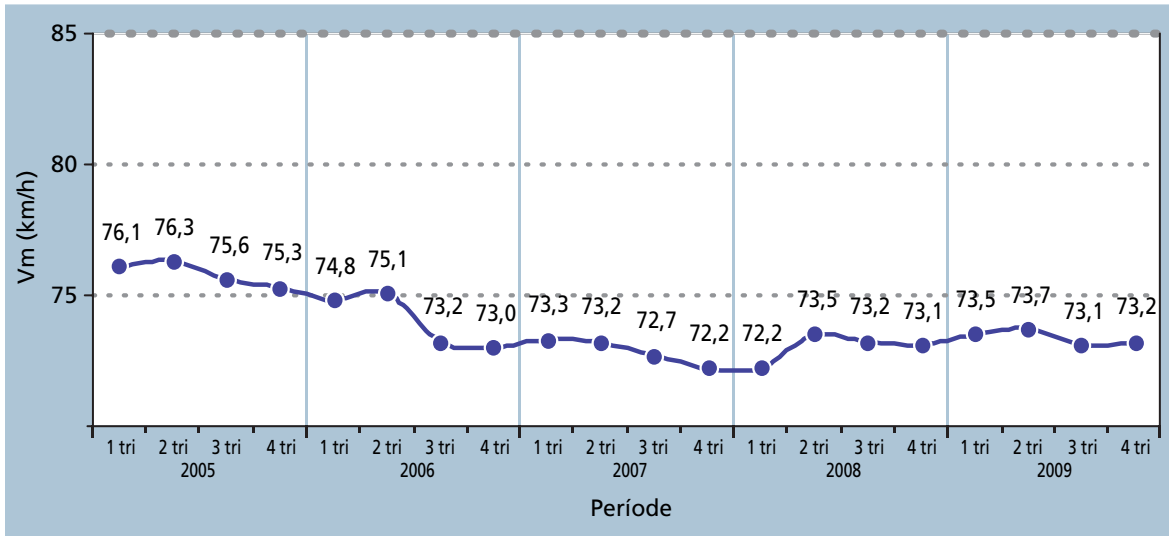
Des de l'any 2005, el Servei Català de Trànsit elabora anualment el *Pla de control i seguiment del binomi velocitats/accidents a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya*. L'objectiu de l'estudi és el seguiment de les dades i l'avaluació de l'impacte de les mesures impulsades pel Servei Català de Trànsit per a la reducció de la velocitat i dels nivells d'infracció per superació dels límits legals. Tot seguit es mostren els resultats de l'*Informe anual 2009*, que s'ha fet el 2010, amb l'evolució de les velocitats mitjanes registrades en carretera i en els accessos a Barcelona.

Fins l'any 2007 s'havia mantingut una tendència decreixent de la velocitat mitjana observada en carretera. En els dos primers trimestres de 2009 es detecten els valors mitjans de velocitat més elevats des de mitjan 2006, per sobre de 73,5 km/h. En el segon semestre, les velocitats tornen a assolir valors lleugerament més baixos, d'acord amb les velocitats mitjanes dels darrers 4 anys.

Tot i aquest repunt del 2n trimestre, des de l'any 2006 els valors mostren una estabilitat considerable: del tercer trimestre de 2006 ençà, les xifres han oscil·lat entre els 72,2 i els 73,7 km/h de mitjana. No s'han tornat a assolir velocitats mitjanes com les de 2005 i primera meitat de 2006, que van arribar a ser de 76,3 km/h.

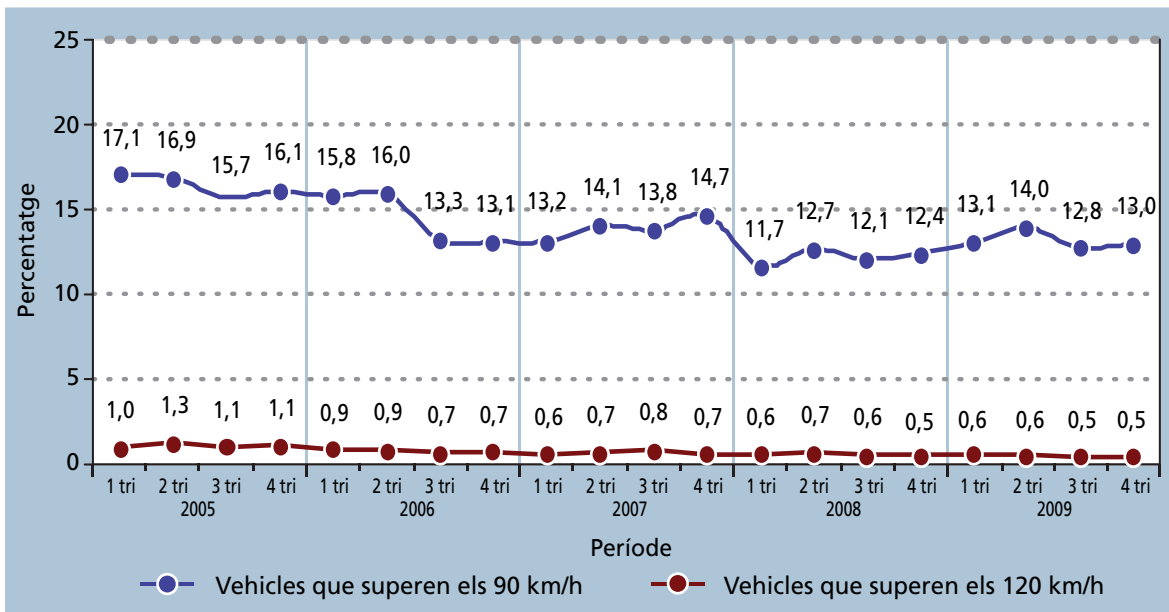
1. Introducció

Gràfic 1.9 Evolució de les velocitats mitjanes en carretera. Catalunya 2005-2009

Font: Pla de control i seguiment del binomi velocitats/accidents a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya. Informe anual 2009. Servei Català de Trànsit. 2010

Gràfic 1.10 Evolució del % de vehicles que superen els 90 km/h i els 120 km/h en carretera. 2005-2009

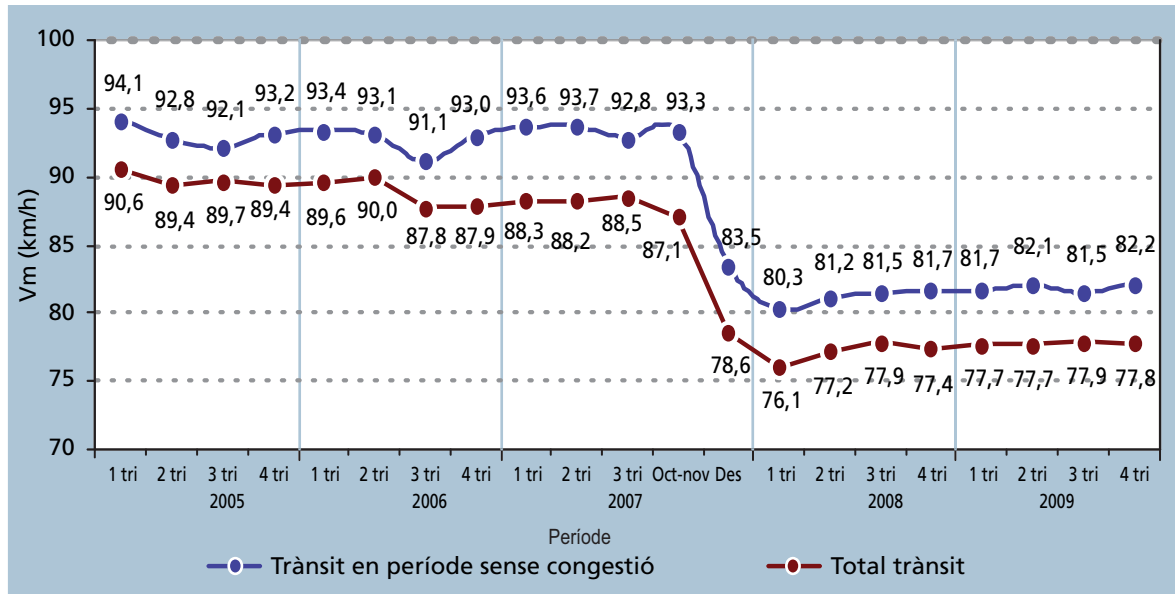
Font: Pla de control i seguiment del binomi velocitats/accidents a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya. Informe anual 2009. Servei Català de Trànsit. 2010

El percentatge d'infractors respecte del límit de 120 km/h presenta una variació a la baixa molt lleu respecte de l'any 2008. Pel que fa als conductors que superen els 90 km/h, repunta al segon trimestre arribant fins al 14% d'infractors, xifra que no s'assolia des de 2007. El tercer i quart trimestre baixen novament, però romanen amb valors lleugerament per sobre de 2008.

La mitjana de velocitat en els accessos a Barcelona s'ha reduït en un 10,7% per a trànsit total i en un 11,9% en períodes sense congestió respecte a l'últim trimestre abans de l'entrada en vigor de la limitació a 80 km/h (desembre 2007).

1. Introducció

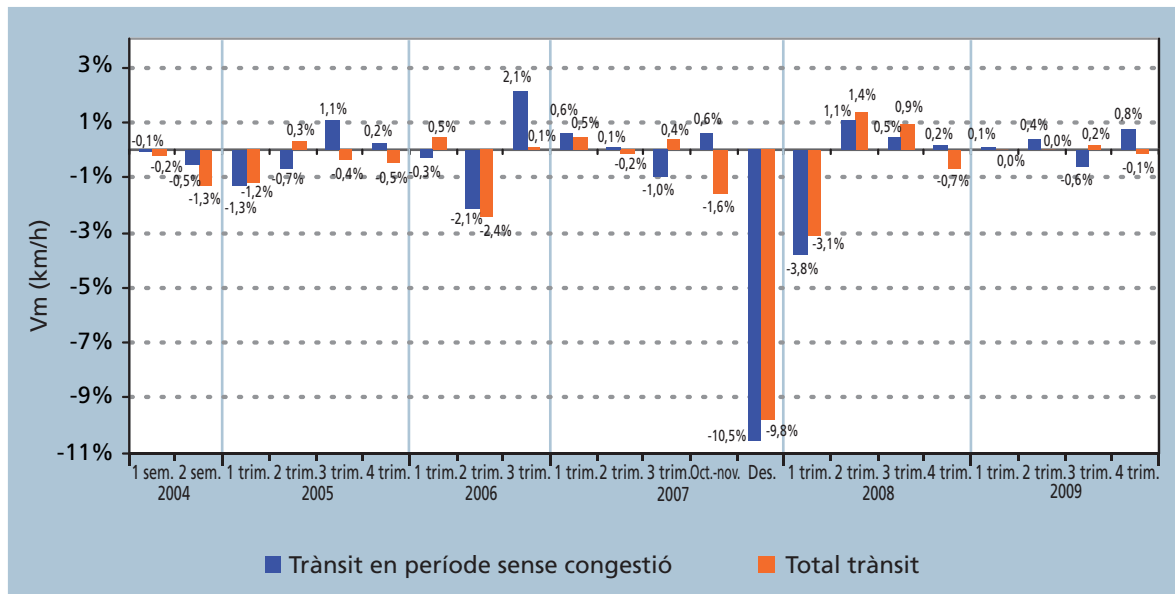
Gràfic 1.11 Evolució de les velocitats mitjanes als accessos a Barcelona. 2005-2009

NOTA: El darrer trimestre de 2007 es mostra el mes de desembre per separat per valorar l'efecte de la posada en marxa (en fase informativa) de la reducció a 80 km/h als accessos a la ciutat de Barcelona i la primera corona de l'àrea metropolitana.

Font: Pla de control i seguiment del binomi velocitats/accidents a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya. Informe anual 2009. Servei Català de Trànsit. 2010

Gràfic 1.12 Incrementos de les velocitats mitjanes als accessos a Barcelona. 2004-2009

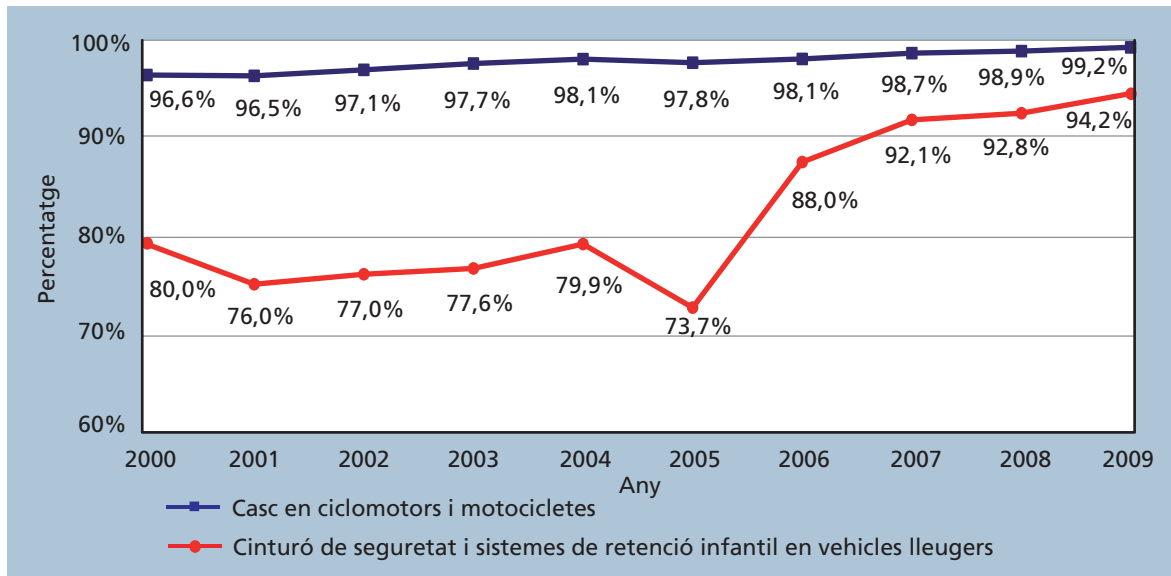
Font: Pla de control i seguiment del binomi velocitats/accidents a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya. Informe anual 2009. Servei Català de Trànsit. 2010

1. Introducció

- Mesures de seguretat passiva

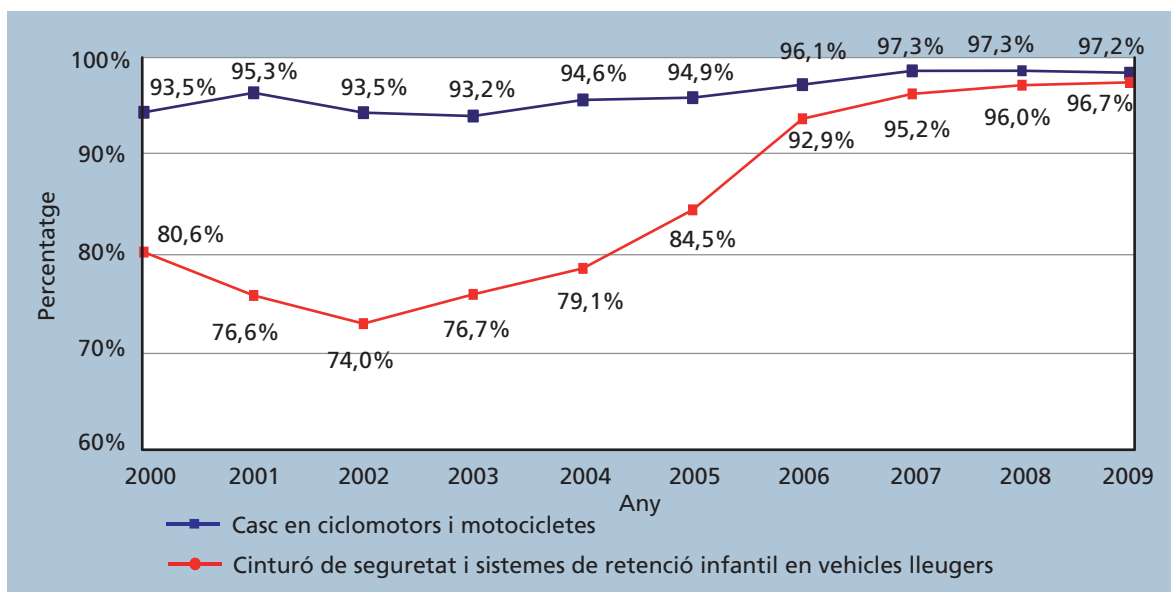
Els increments dels darrers anys han situat els sistemes de seguretat passiva en un nivell d'utilització molt alt, superant en tots els casos el 90% i arribant quasi al 100% pel que fa a l'ús del casc, tant en zona urbana com interurbana. L'any 2009, en zona urbana l'ús del casc en ciclomotors i en motocicletes ha augmentat en 0,3 punts i en carretera s'ha reduït en 0,1. Pel que fa al cinturó i els sistemes de retenció infantil, augmenta l'ús de tots dos recursos: 1,4 punts en zona urbana i 0,7 en carretera.

Gràfic 1.13 Evolució de l'ús dels accessoris de seguretat en persones implicades en accidents. 2000-2009. Zona urbana.

En zona urbana es redueix la diferència entre l'ús del cinturó i de sistemes de retenció infantil i el casc en ciclomotors i motocicletes. La diferència entre l'ús d'accessoris, de 6,1 punts el 2008, passa a 5 el 2009, amb un augment d'un 1,4% en l'ús del cinturó i de sistemes de retenció infantil. En carretera, l'ús és gairebé equivalent, amb una diferència d'ús de mig punt percentual entre sistemes.

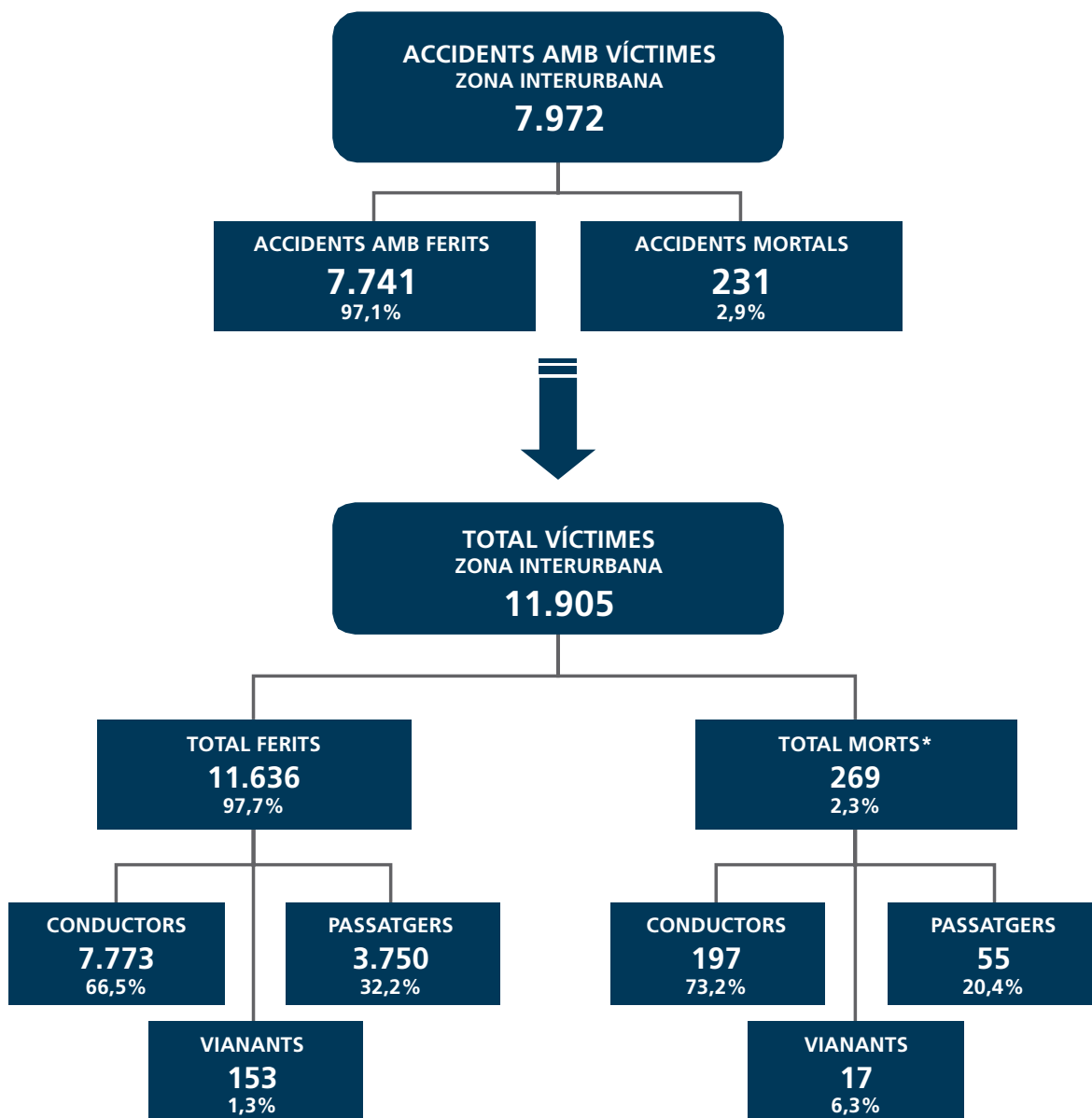
Gràfic 1.14 Evolució de l'ús dels accessoris de seguretat en persones implicades en accidents. 2000-2009. Zona interurbana

Estadístiques generals sobre accidentalitat

El total d'accidents amb víctimes registrats a Catalunya l'any 2009 ha estat de 24.663, un 0,3% més que l'any 2008. D'aquests accidents, 7.972 han estat en zona interurbana i 16.691 en zona urbana. Tot i el lleu augment en nombre d'accidents amb víctimes, s'ha reduït en 25 la xifra total de morts respecte de l'any anterior, el que suposa un 6,4% menys.

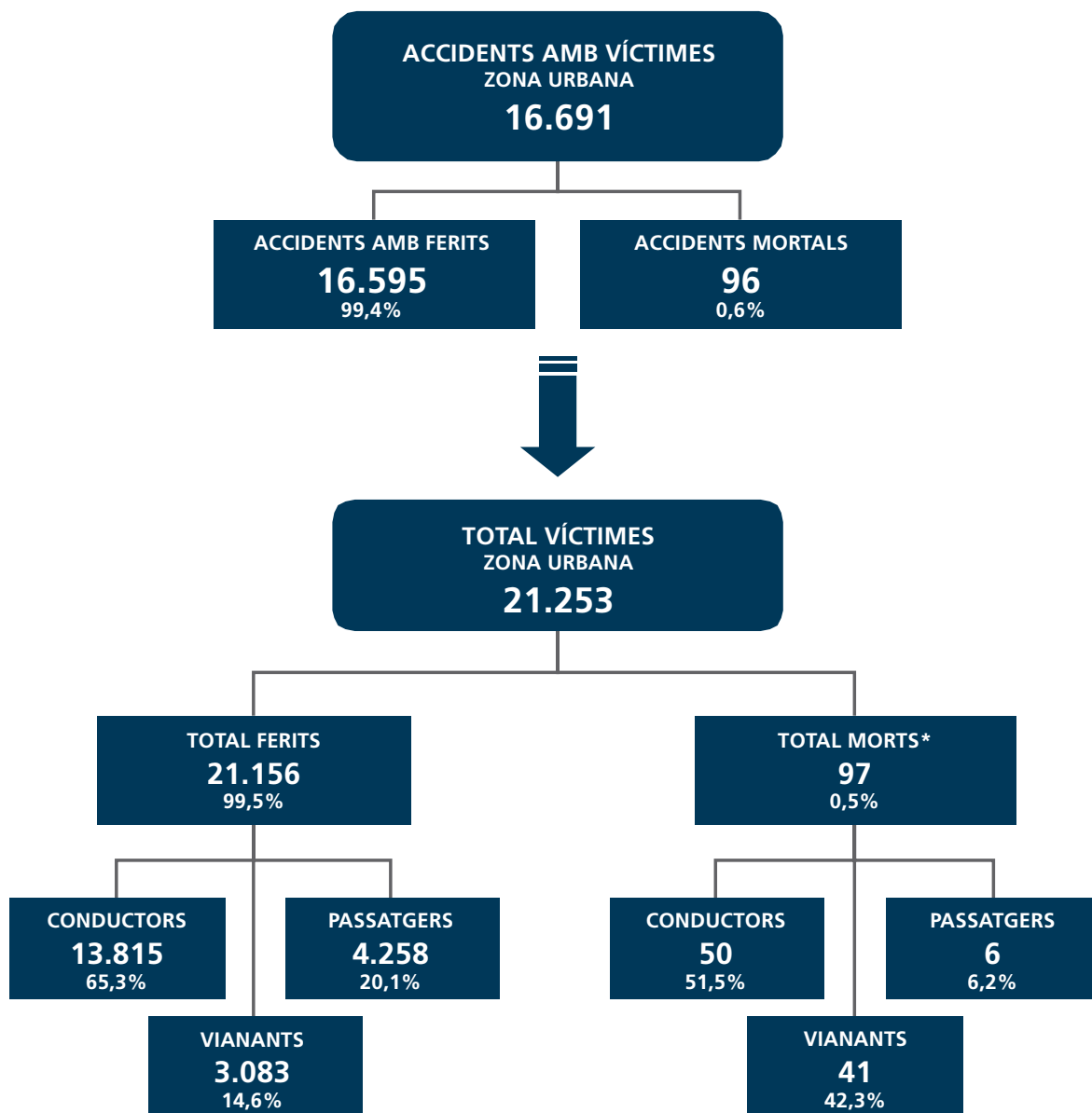
Gràfic 2.0 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona interurbana

* Morts a 24 hores

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.1 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona urbana

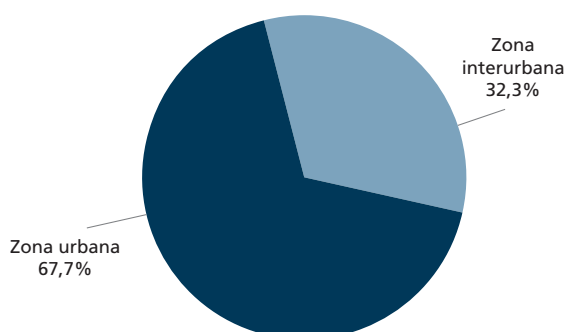
* Morts a 24 hores

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

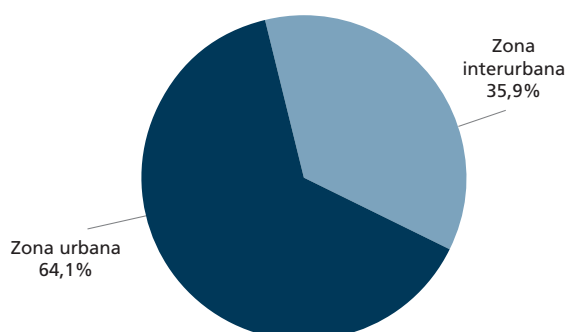
Taula 2.0 Els accidents amb víctimes, els accidents mortals i les víctimes en zona urbana i interurbana per demarcació

Demarcació	Accidents amb víctimes	%	Accidents mortals	%	Morts 24 h	%	Total víctimes	%
Barcelona								
Zona urbana	14.119	76,9	69	44,5	70	39,3	18.060	73,9
Zona interurbana	4.233	23,1	86	55,5	108	60,7	6.365	26,1
Total	18.352	100,0	155	100,0	178	100,0	24.425	100,0
Girona								
Zona urbana	1.383	50,7	16	23,2	16	20,5	1.733	46,0
Zona interurbana	1.345	49,3	53	76,8	62	79,5	2.038	54,0
Total	2.728	100,0	69	100,0	78	100,0	3.771	100,0
Lleida								
Zona urbana	358	27,8	4	9,5	4	8,7	450	24,6
Zona interurbana	930	72,2	38	90,5	42	91,3	1.382	75,4
Total	1.288	100,0	42	100,0	46	100,0	1.832	100,0
Tarragona								
Zona urbana	831	36,2	7	11,5	7	10,9	1.010	32,3
Zona interurbana	1.464	63,8	54	88,5	57	89,1	2.120	67,7
Total	2.295	100,0	61	100,0	64	100,0	3.130	100,0
Catalunya								
Zona urbana	16.691	67,7	96	29,4	97	26,5	21.253	64,1
Zona interurbana	7.972	32,3	231	70,6	269	73,5	11.905	35,9
Total	24.663	100,0	327	100,0	366	100,0	33.158	100,0

Gràfic 2.2 Accidents amb víctimes per zona

Gràfic 2.3 Total víctimes per zona

En zona urbana es registren el 67,7% dels accidents amb víctimes i el 64,1% de les víctimes. L'any 2006 es va reduir el pes dels accidents amb víctimes en zona urbana respecte del total del 78,1% al 67,7%. Des d'aleshores es manté, amb lleugeres variacions, l'àmbit urbà com a escenari d'uns dos terços del total d'accidents amb víctimes i també del nombre total de víctimes.

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Taula 2.1 Els morts a 24 hores segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació

Zona urbana	Conductor/a	%	Ocupant	%	Vianant	%	Total	%
Barcelona	36	72,0	4	66,7	30	73,2	70	72,2
Girona	9	18,0	2	33,3	5	12,2	16	16,5
Lleida	2	4,0	0	0,0	2	4,9	4	4,1
Tarragona	3	6,0	0	0,0	4	9,8	7	7,2
Total	50	51,5	6	6,2	41	42,3	97	100,0
Zona interurbana								
Barcelona	75	38,1	25	45,5	8	47,1	108	40,1
Girona	46	23,4	13	23,6	3	17,6	62	23,0
Lleida	31	15,7	9	16,4	2	11,8	42	15,6
Tarragona	45	22,8	8	14,5	4	23,5	57	21,2
Total	197	73,2	55	20,4	17	6,3	269	100,0
Total Catalunya	247	67,5	61	16,7	58	15,8	366	100,0

L'Anuari, des de l'edició de l'any 2003, inclou dades reals de morts a 30 dies. Aquesta informació s'obté anualment gràcies a la col·laboració entre el Servei Català de Trànsit i l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

Taula 2.2 Els morts a 30 dies segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació

Zona urbana	Conductor/a	%	Ocupant	%	Vianant	%	Total	%
Barcelona	39	66,1	5	71,4	42	73,7	86	69,9
Girona	13	22,0	2	28,6	7	12,3	22	17,9
Lleida	2	3,4	0	0,0	3	5,3	5	4,1
Tarragona	5	8,5	0	0,0	5	8,8	10	8,1
Total	59	48,0	7	5,7	57	46,3	123	100,0
Zona interurbana								
Barcelona	79	38,0	27	45,8	8	38,1	114	39,6
Girona	48	23,1	13	22,0	4	19,0	65	22,6
Lleida	34	16,3	10	16,9	3	14,3	47	16,3
Tarragona	47	22,6	9	15,3	6	28,6	62	21,5
Total	208	72,2	59	20,5	21	7,3	288	100,0

Font: Institut de Medicina Legal de Catalunya

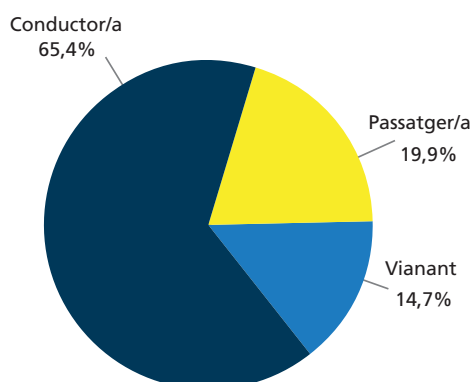
A Catalunya, el nombre de morts a 30 dies es redueix en un 9,1% respecte de 2008. Els vianants morts disminueixen un 8,2%, un 6,3% els conductors i un 19,5% els ocupants. Per demarcacions, només Girona augmenta el nombre de morts a 30 dies respecte de 2008, tant en l'àmbit urbà com en carretera, i ho fa en un 21,8% (de 68 morts a 30 dies el 2008 a 87 el 2009).

Els vianants morts a 30 dies en l'àmbit urbà augmenten el seu pes respecte del total. Si el 2008 el 69% dels vianants morts a 30 dies ho eren en ciutat, el 2009 aquesta xifra arriba al 73,1% (57 dels 78 vianants morts). També en ciutat, el nombre de vianants morts augmenta en xifres relatives respecte al total de morts i passa del 41% al 46,3%, acostant-se al percentatge de conductors morts en ciutat (48%).

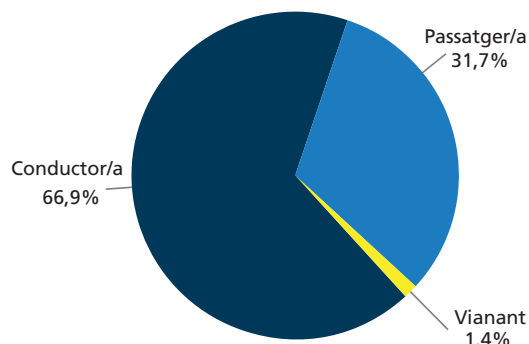
2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Víctimes d'accident segons la seva condició en zona urbana i interurbana

Gràfic 2.4 Zona urbana

Gràfic 2.5 Zona interurbana

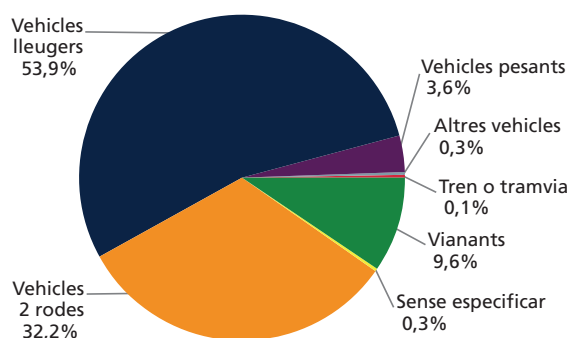

Taula 2.3 Els mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana

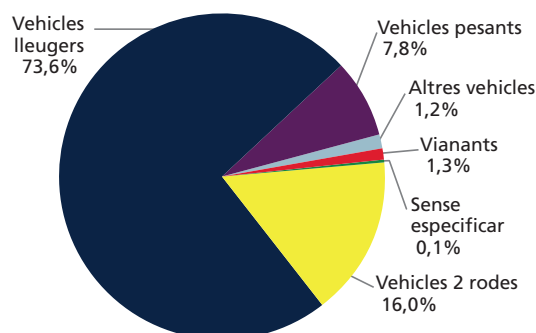
Mitjà de locomoció	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Vehicles de 2 rodes	10.842	2.264	13.106	32,2	16,0	27,4
Vehicles lleugers	18.182	10.419	28.601	53,9	73,6	59,7
Vehicles pesants	1.212	1.099	2.311	3,6	7,8	4,8
Altres vehicles	105	178	283	0,3	1,2	0,6
Tren o tramvia	21	1	22	0,1	0,0	0,0
Vianants	3.241	182	3.423	9,6	1,3	7,2
Sense especificar	117	8	125	0,3	0,1	0,3
Total	33.720	14.151	47.871	100	100	100

Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana

Gràfic 2.6 Zona urbana

Gràfic 2.7 Zona interurbana

En la distribució de mitjans de locomoció implicats en accidents gairebé no hi ha variacions, amb una presència dominant dels vehicles lleugers. En l'àmbit urbà, els vehicles de dues rodes mantenen una implicació a l'entorn del 32%. Els vianants passen en ciutat del 9,4 al 9,6%. En carretera, el pes dels vehicles lleugers torna a augmentar, del 72,3% de 2008 al 73,5% de 2009. Els vehicles de dues rodes augmenten la seva implicació en accidents en carretera (del 15,4% al 16,0%).

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Evolució de l'accidentalitat

A continuació s'exposen les dades d'accidentalitat a Catalunya i els índexs relacionats amb l'evolució que han seguit en els darrers 10 anys.

En zona urbana, tot i un repunt molt lleuger del nombre d'accidents amb víctimes, es manté la tendència a la reducció del nombre d'accidents mortals i del nombre de morts. En carretera, la reducció s'assoleix en el nombre d'accidents (totals i mortals) i també en el nombre de víctimes.

El fort increment que es detecta els anys 2006 i 2007 en relació amb el total d'accidents s'atribueix a la introducció del nou sistema de recollida de dades d'accidents de trànsit, el SIDAT. Aquest nou sistema, per la seva versatilitat i accessibilitat, permet una recollida d'informació més exhaustiva i una transmissió d'informació més directa i fa que molts dels accidents, sobretot amb ferits lleus, que abans quedaven fora del recompte total d'accidents de trànsit, s'incorporin a la base de dades.

Per obtenir dades d'un període més ampli, es poden consultar edicions anteriors de l'*Anuari* i al CD-ROM adjunt, on s'ofereixen dades de l'evolució d'accidents i víctimes des de l'any 1971.

Taula 2.4 Els accidents amb víctimes en zona urbana. 2000-2009

Zona urbana	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Total accidents amb víctimes	17.118	17.295	16.914	16.436	16.720	17.242	16.895	17.275	16.445	16.691
Accidents mortals	146	155	161	148	126	144	130	119	102	96
Víctimes totals	22.259	22.962	22.501	21.913	21.977	22.690	21.946	22.141	20.997	21.253
Morts*	156	164	154	154	136	149	134	120	104	97

* Morts a 24 hores

Taula 2.5 Els accidents amb víctimes en zona interurbana. 2000-2009

Zona interurbana	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Total accidents amb víctimes	6.320	5.697	4.551	4.182	3.509	3.723	7.959	8.788	8.145	7.972
Accidents mortals	530	467	460	453	373	345	319	288	251	231
Víctimes totals	10.789	9.684	8.098	7.467	6.010	6.357	11.737	12.945	12.053	11.905
Morts*	622	546	554	513	435	400	357	333	287	269

* Morts a 24 hores

Taula 2.6 Els accidents amb víctimes. 2000-2009

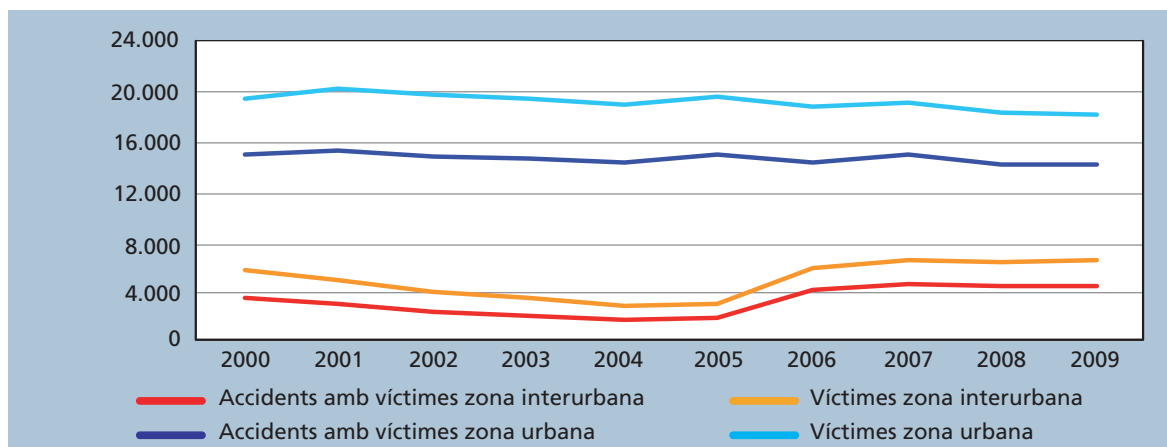
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Total accidents amb víctimes	23.438	22.992	21.465	20.618	20.229	20.965	24.854	26.063	24.590	24.663
Accidents mortals	676	622	601	601	499	489	449	407	353	327
Víctimes totals	33.048	32.646	30.599	29.380	27.987	29.047	33.683	35.086	33.050	33.158
Morts*	778	710	708	667	571	549	491	453	391	366

* Morts a 24 hores

NOTA: L'increment en les xifres totals comparatives d'accidents amb víctimes i de víctimes a partir de 2006 es deu a la millora en el sistema de recollida de dades que suposa el Projecte SIDAT.

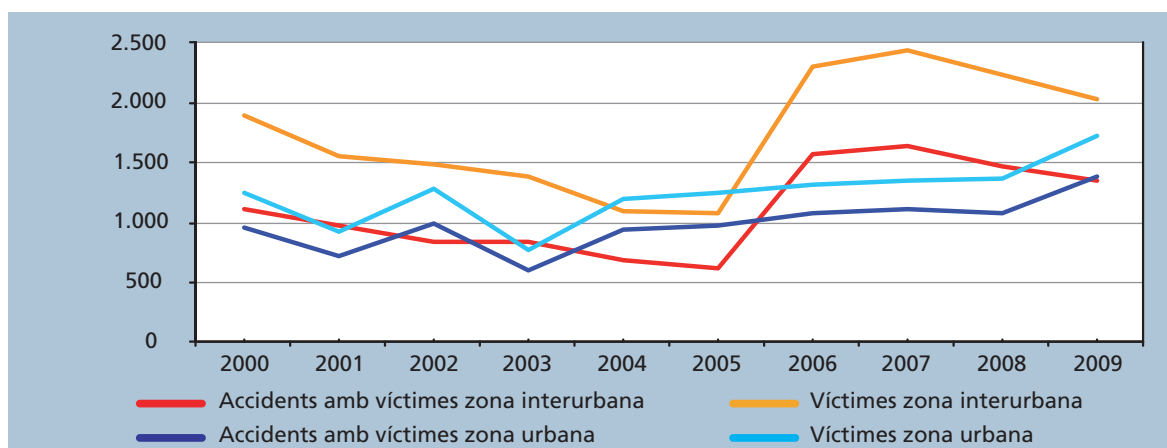
2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.8 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Barcelona

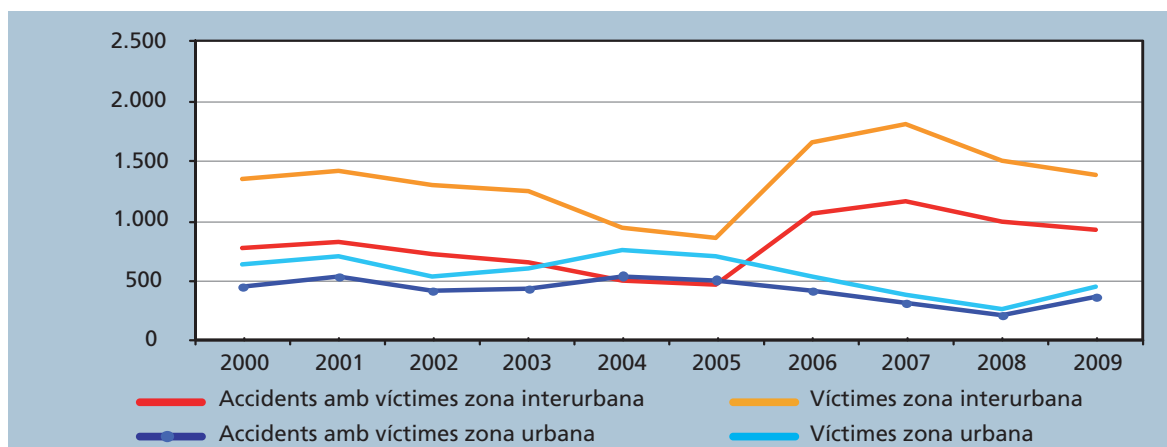
NOTA: Increment en l'evolució comparativa de les xifres en zona interurbana a causa de la millora en el sistema de recollida de dades que suposa el Projecte SIDAT.

Gràfic 2.9 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Girona

NOTA: Increment en l'evolució comparativa de les xifres en zona interurbana a causa de la millora en el sistema de recollida de dades que suposa el Projecte SIDAT.

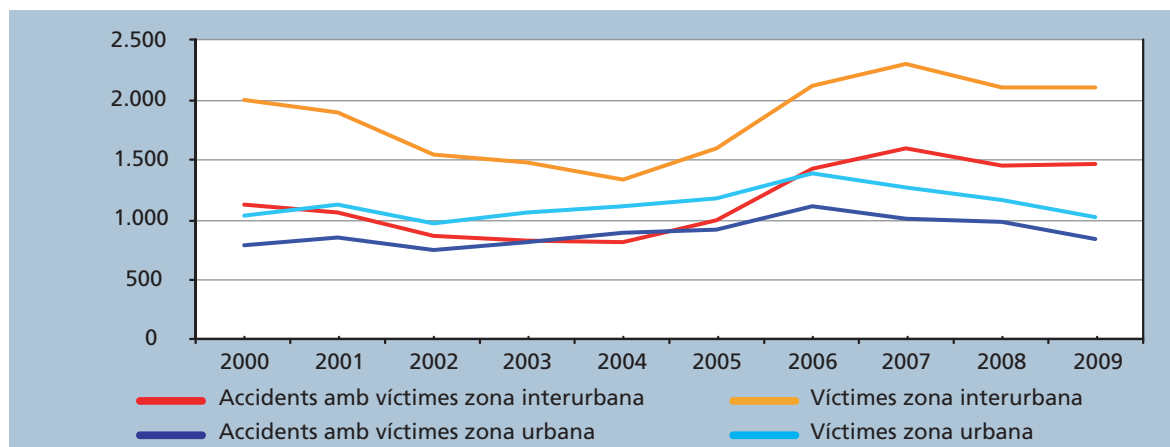
Gràfic 2.10 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Lleida

NOTA: Increment en l'evolució comparativa de les xifres en zona interurbana a causa de la millora en el sistema de recollida de dades que suposa el Projecte SIDAT.

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.11 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Tarragona

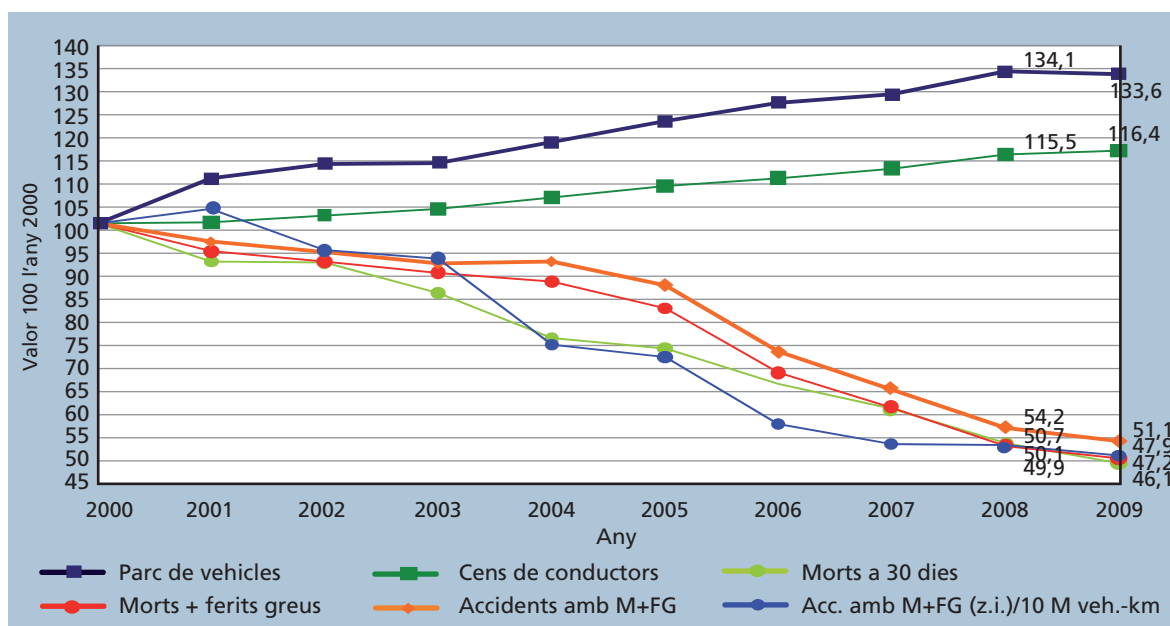

NOTA: Increment en l'evolució comparativa de les xifres en zona interurbana a causa de la millora en el sistema de recollida de dades que suposa el Projecte SIDAT.

L'any 2009 es manté la tendència a la reducció dels índexs de sinistralitat. És remarcable el fet que el parc de vehicles ha registrat un estancament brusc reflectit en una caiguda del 0,40%. De la sèrie històrica disponible sobre el parc de vehicles de Catalunya (1986-2009), la xifra de 2009 és l'única que mostra un descens en el nombre total de vehicles. Tan sols l'any 2003 es va produir una situació similar, d'aturada d'aquesta tendència, si bé no es va arribar a xifres d'increment negatives. El 2003 el creixement del parc va ser tan sols del 0,25% respecte a l'any anterior.

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.12 Evolució dels índexs de mobilitat i d'accidentalitat. 2000-2009

Taula 2.7 Evolució dels índexs d'accidentalitat. 2000-2009

Índexs d'accidentalitat	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Accidents amb morts i ferits greus per 100.000 habitants	64	61	58	55	54	50	40	35	30	28
Accidents amb morts i ferits greus per 100.000 vehicles	101	88	83	81	78	71	56	49	41	38
Accidents amb morts i ferits greus per 10 M veh.-km en carretera	0,65	0,67	0,61	0,59	0,47	0,45	0,35	0,33	0,32	0,31 ¹
Morts 24 h/1.000 accidents	33,2	30,9	33,0	32,4	28,2	26,2	19,8	17,4	15,9	14,8
Morts 24 h/M hab.	124	112	109	99,5	84	79	69	63	53	49
Morts 30 dies/ M hab.	142	128	125	114	97	92	80	72	61	55

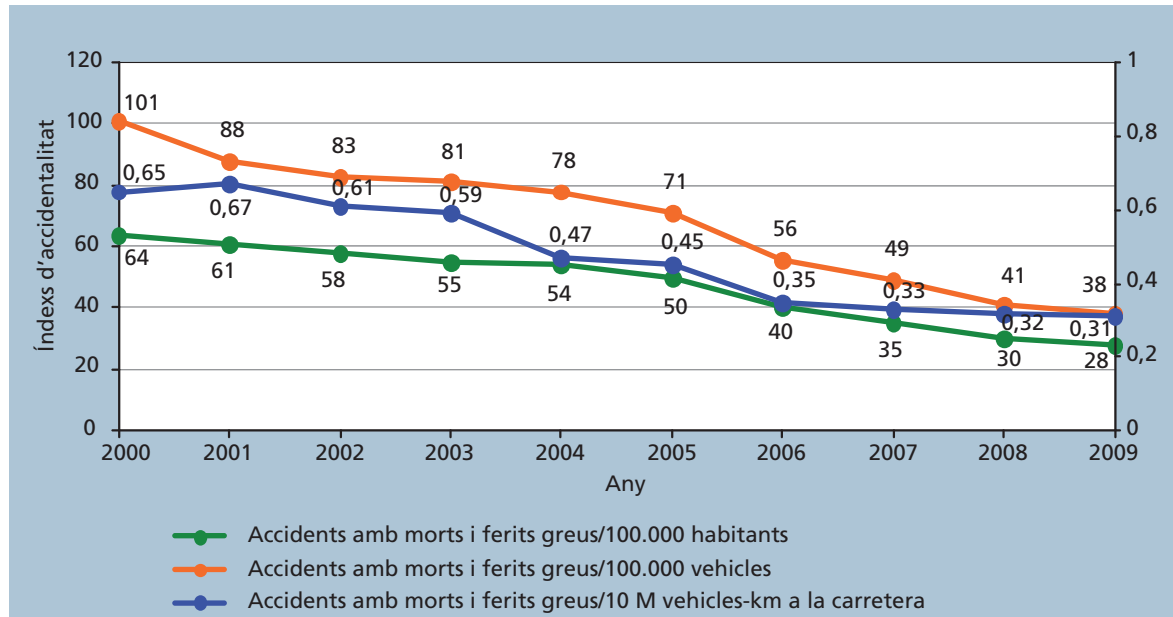
¹ El valor del darrer any per aquest índex es calcula amb les darreres dades de mobilitat disponibles (veh.-km any anterior). Així, la xifra de 2009 correspon a dades de mobilitat de 2008. En l'Anuari següent es publica la xifra amb les dades ja actualitzades segons l'estudi d'exposició al risc elaborat per l'SCT.

Font: DGT i IDESCAT

Si bé tots els índexs de sinistralitat considerats mantenen la tendència descendent, són remarcables els valors del nombre de morts a 30 dies i a 24 hores per milió d'habitants, que milloren i es redueixen respecte de l'any 2008 en un 9,8% i un 7,5% respectivament.

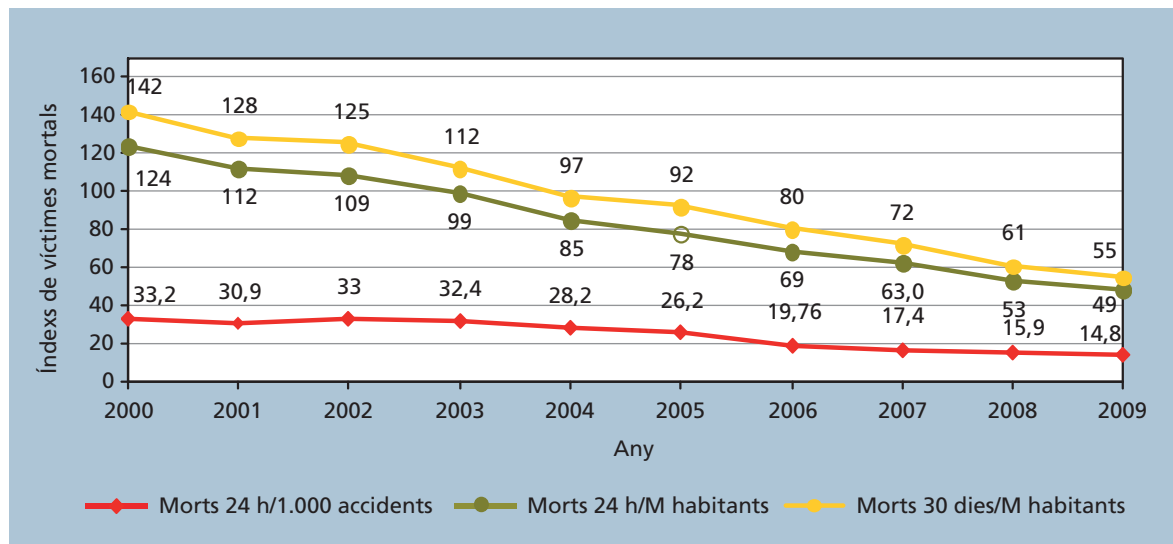
2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.13 Evolució dels índexs d'accidentalitat. 2000-2009

Pel que fa a les víctimes, els índexs (en morts i ferits greus) relacionats amb la població han anat minvant progressivament els darrers deu anys. Respecte de l'any 2000, els accidents amb morts i ferits greus en relació amb els habitants s'ha reduït en un 56%, en relació amb la mobilitat total en un 52,3% i en relació amb el parc de vehicles en un 62,3%.

Gràfic 2.14 Evolució dels índexs de víctimes mortals. 2000-2009

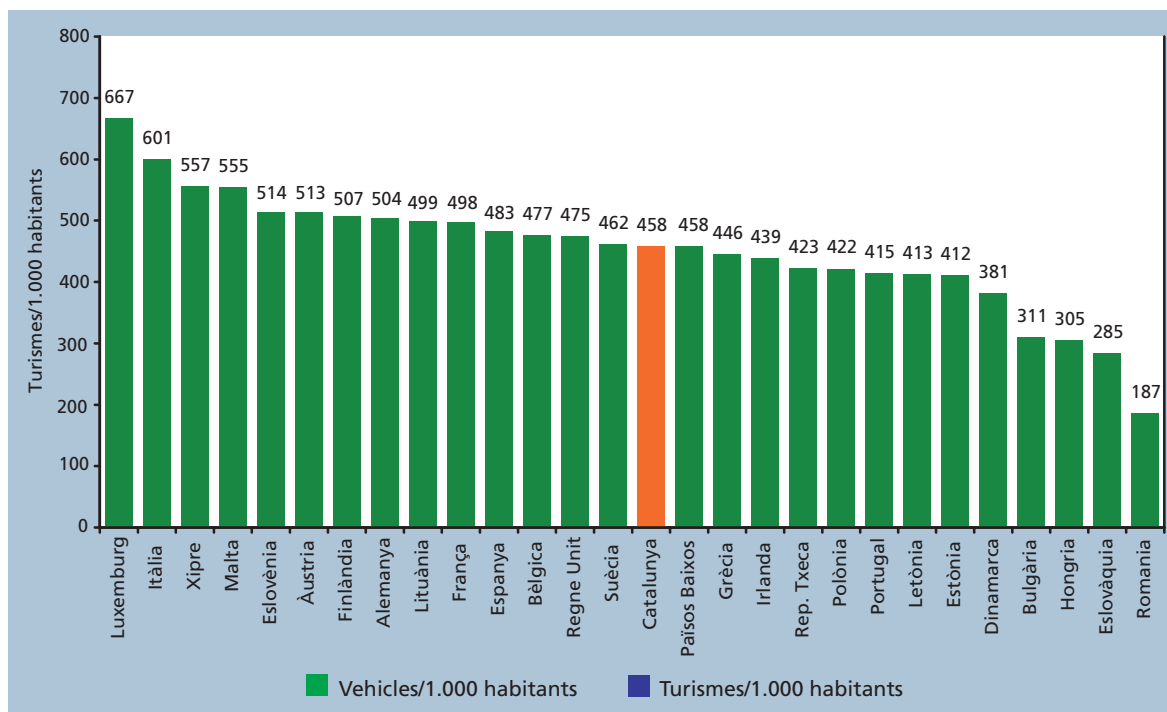

En la relació entre morts a 24 hores i nombre d'accidents, aquesta reducció ha estat del 55,4% respecte de la de l'any 2000. En morts a 30 dies per milió d'habitants, l'índex s'ha rebaixat en un 61,2% de l'any 2000 ençà.

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

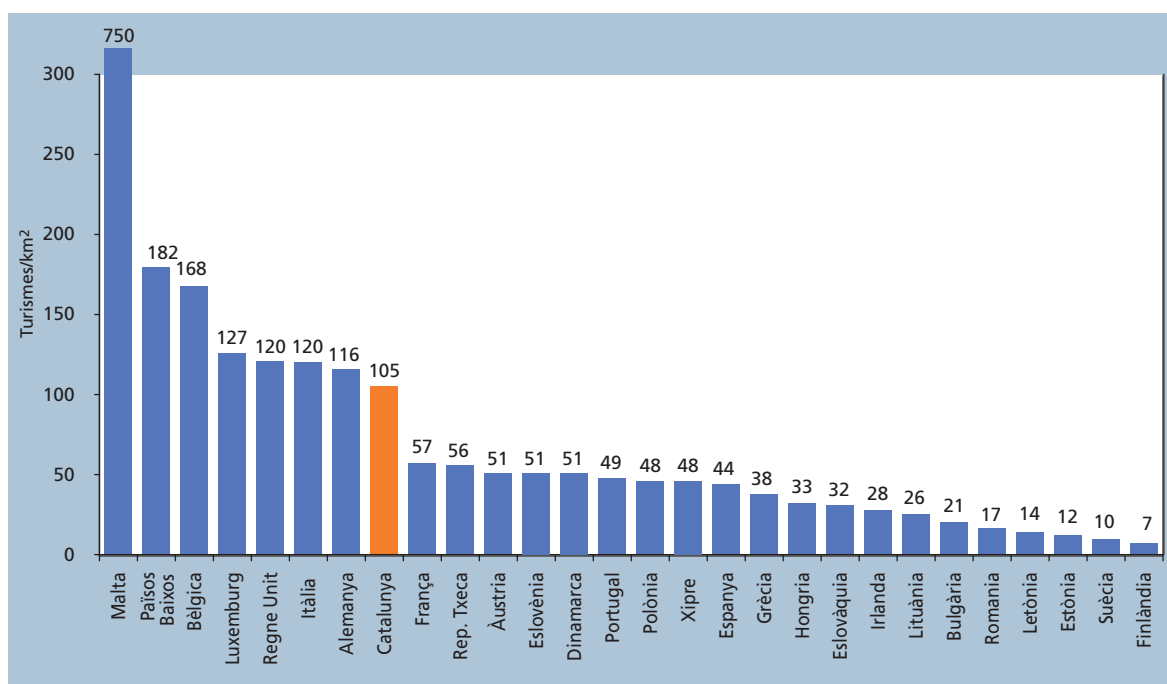
L'accidentalitat a la Unió Europea

Gràfic 2.15 Motorització a la Unió Europea. 2008. (Turismes/1.000 habitants)

Font: Eurostat Statistical pocketbook 2008, IDESCAT i Servei Català de Trànsit

Gràfic 2.16 Relació parc de vehicles i extensió dels països a la Unió Europea. 2008 (Turismes/km²)

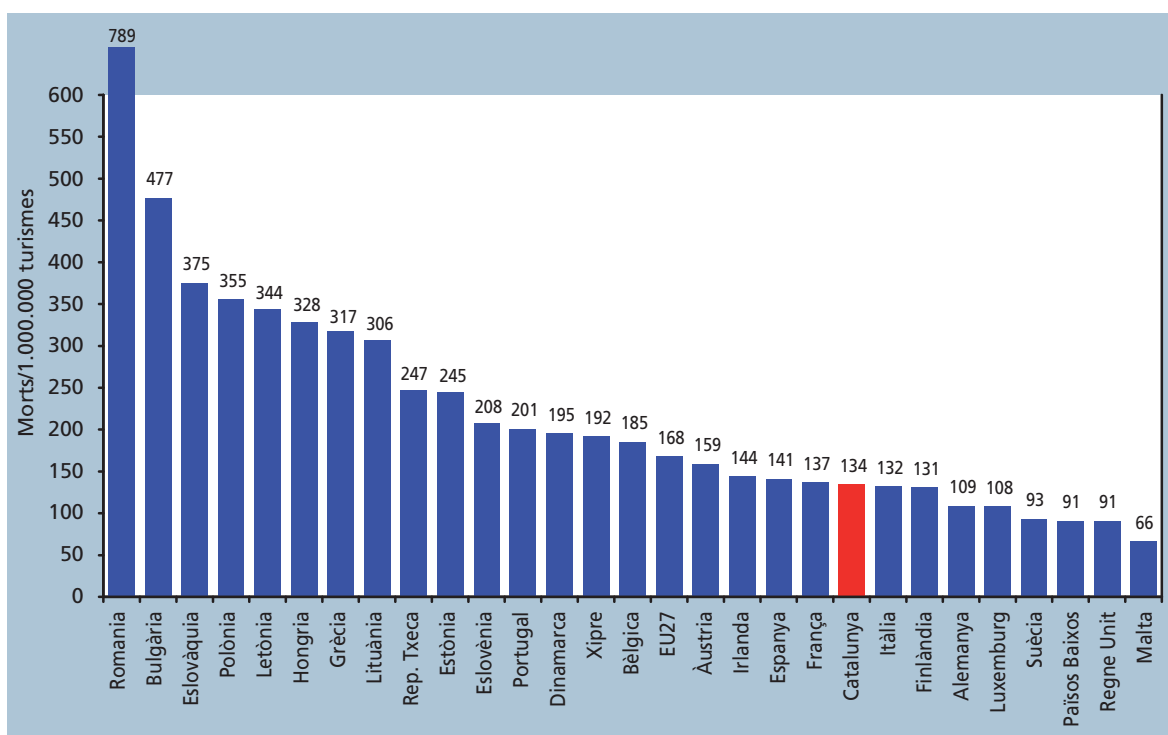
Font: Eurostat Statistical pocketbook 2008, IDESCAT i Servei Català de Trànsit

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

En motorització (turismes/1.000 habitants), Catalunya es situa a la banda mitjana de l'Europa dels 27 i quant a la relació entre el parc de vehicles i l'extensió (tur./km²), es troba en el terç més alt dels 27 països membres de la UE.

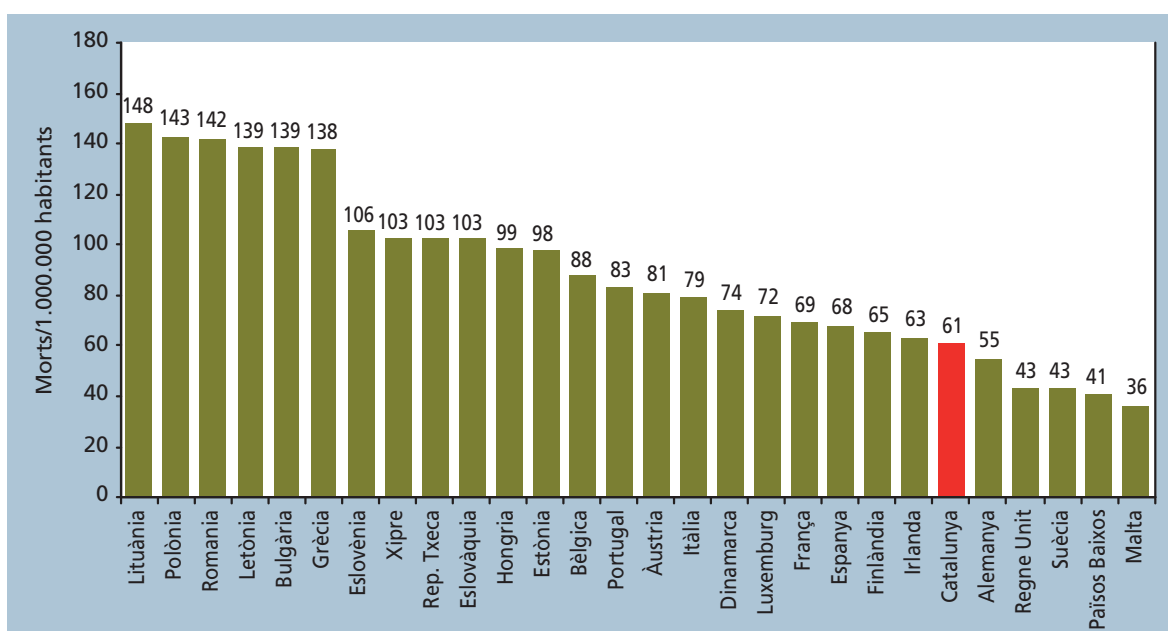
En la relació entre el nombre de morts en accident de trànsit i el nombre d'habitants, Catalunya millora la seva posició dins el grup amb millor índex de la Unió Europea (UE).

Gràfic 2.17 Morts/1.000.000 turismes a la Unió Europea (morts a 30 dies). 2008

Font: Eurostat Statistical pocketbook 2008, IDESCAT i Servei Català de Trànsit

Gràfic 2.18 Morts/1.000.000 d'habitants a la Unió Europea (morts a 30 dies). 2008

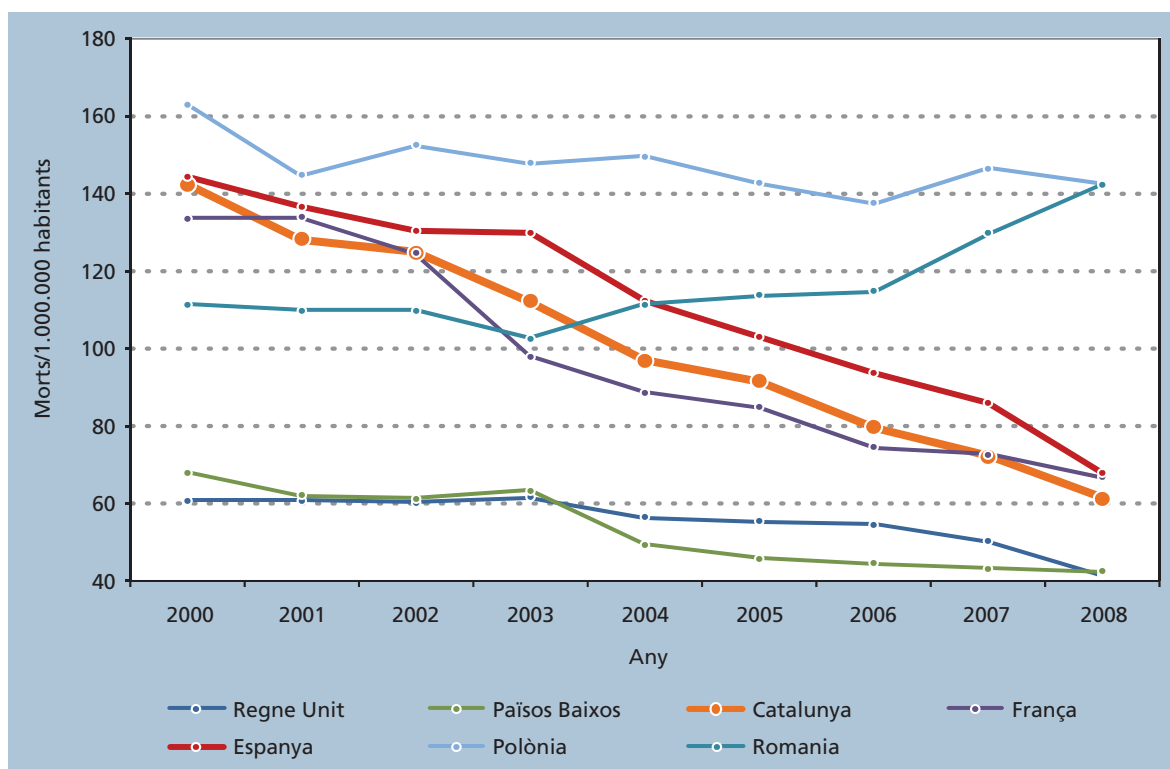

Font: Eurostat Statistical pocketbook 2008, CARE, IDESCAT i Servei Català de Trànsit

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

A continuació s'inclou un gràfic d'evolució del nombre de morts a 30 dies/milió d'habitants d'alguns països de la UE entre l'any 2000 i el 2008 (últimes dades disponibles). Per facilitar la lectura, no s'inclouen els 27 estats membres, sinó que s'han triat membres amb un índex amb valor de 2008 a la franja més alta, a la més baixa i també amb una situació similar a la de Catalunya i Espanya, a la banda mitjana del rànquing.

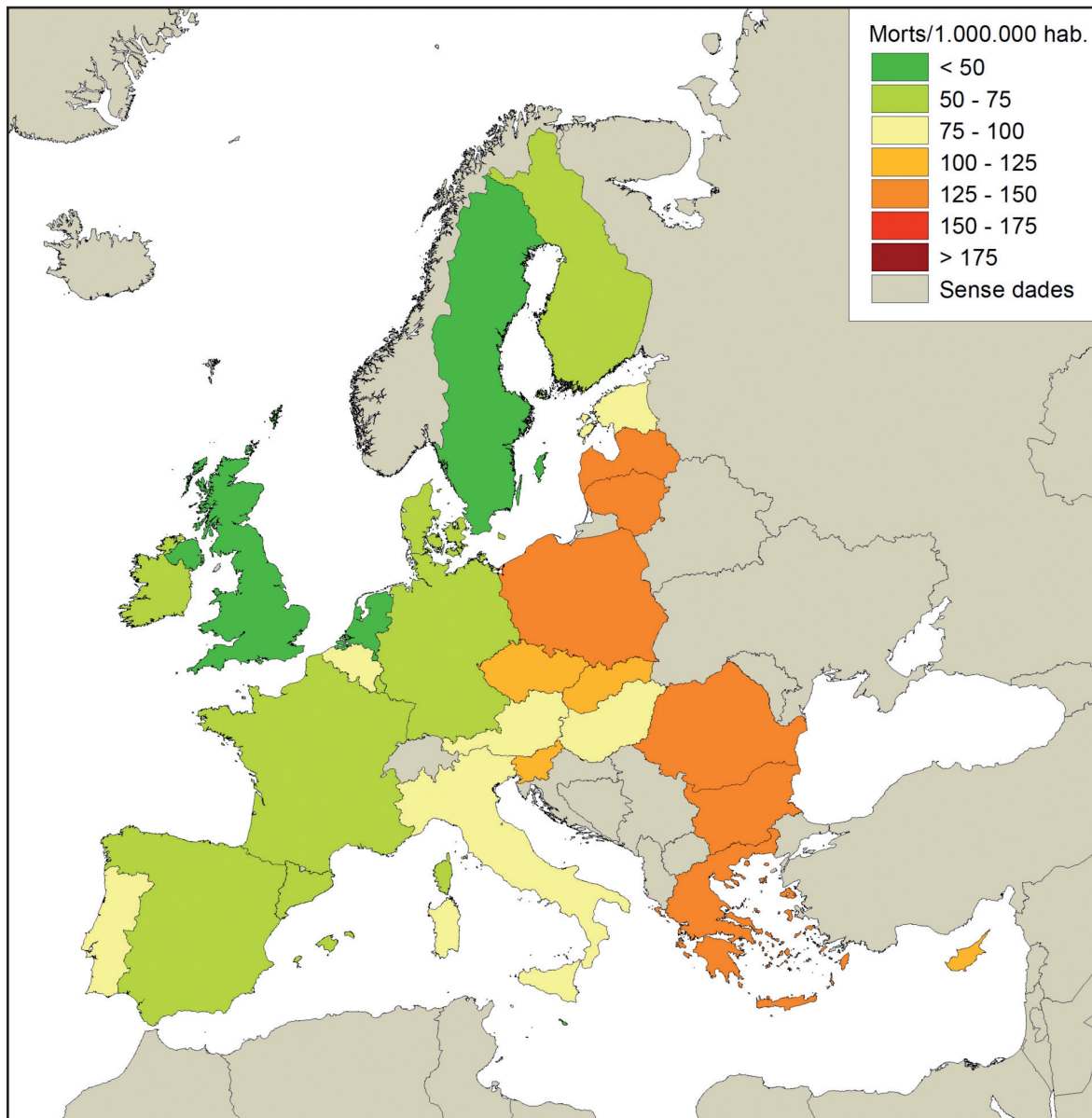
Gràfic 2.19 Evolució 2000-2008 del nombre de morts/1.000.000 d'habitants a diversos països de la Unió Europea (morts a 30 dies)

Font: Eurostat Statistical pocketbook 2008, CARE, TISPOL, IDESCAT i Servei Català de Trànsit

2. Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.20 Morts/1.000.000 habitants a la Unió Europea. 2008

Font: CARE

3

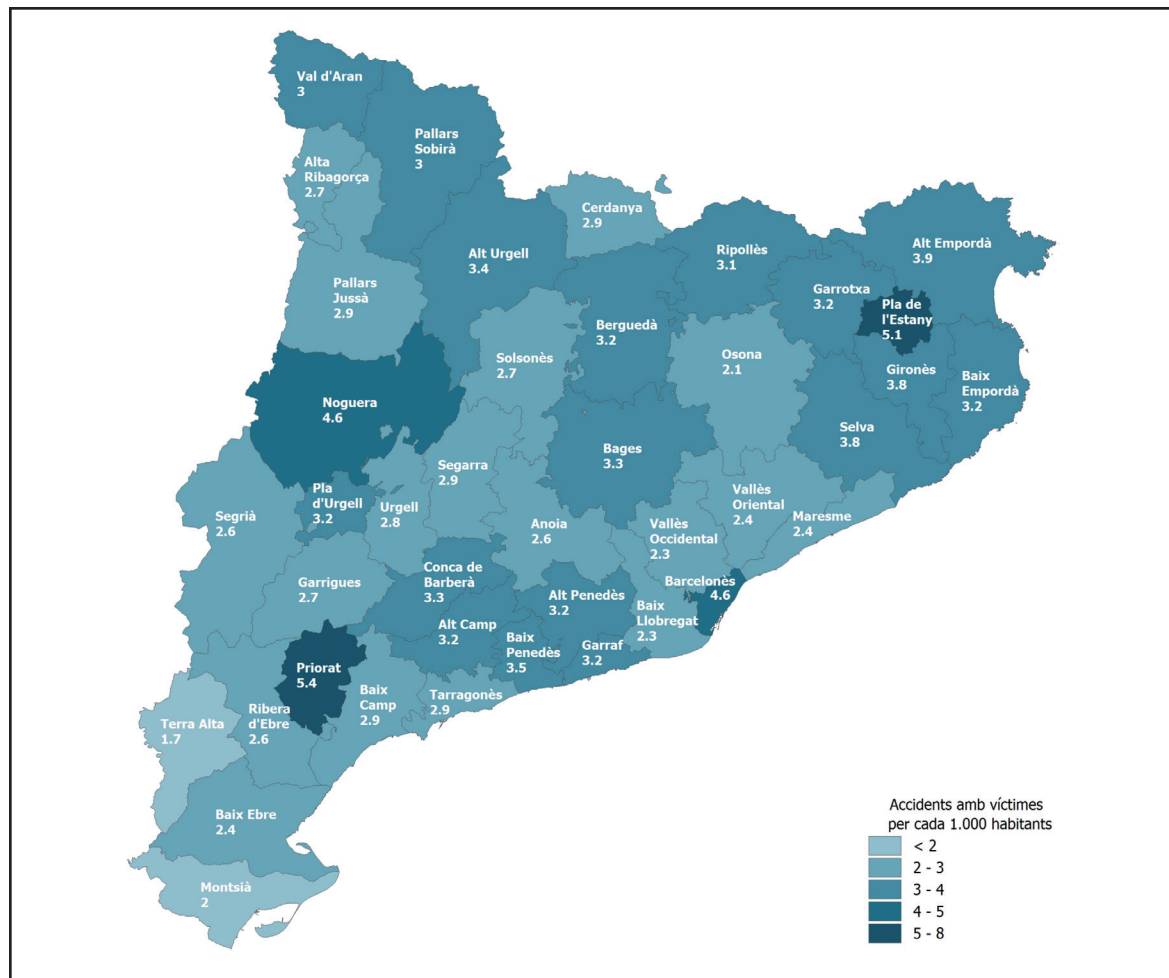
3. Els accidents amb víctimes

Taula 3.0 Els accidents amb víctimes per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	%ZU	%ZI	%Total
Alt Camp	31	112	143	0,2	1,4	0,6
Alt Empordà	248	289	537	1,5	3,6	2,2
Alt Penedès	96	238	334	0,6	3,0	1,4
Alt Urgell	1	73	74	0,0	0,9	0,3
Alta Ribagorça	2	10	12	0,0	0,1	0,0
Anoia	117	182	299	0,7	2,3	1,2
Bages	309	304	613	1,9	3,8	2,5
Baix Camp	180	363	543	1,1	4,5	2,2
Baix Ebre	30	164	194	0,2	2,1	0,8
Baix Empordà	215	207	422	1,3	2,6	1,7
Baix Llobregat	1.113	747	1.860	6,7	9,4	7,5
Baix Penedès	177	171	348	1,1	2,1	1,4
Barcelonès	10.055	291	10.346	60,2	3,6	41,9
Berguedà	27	105	132	0,2	1,3	0,5
Cerdanya	9	46	55	0,1	0,6	0,2
Conca de Barberà	4	68	72	0,0	0,8	0,3
Garraf	264	195	459	1,6	2,4	1,9
Garrigues	2	53	55	0,0	0,7	0,2
Garrotxa	100	75	175	0,6	0,9	0,7
Gironès	458	222	680	2,7	2,8	2,8
Maresme	614	408	1.022	3,7	5,1	4,1
Montsià	20	122	142	0,1	1,5	0,6
Noguera	16	167	183	0,1	2,1	0,7
Osona	124	198	322	0,7	2,5	1,3
Pallars Jussà	3	37	40	0,0	0,5	0,2
Pallars Sobirà	2	21	23	0,0	0,3	0,1
Pla de l'Estany	100	53	153	0,6	0,7	0,6
Pla d'Urgell	36	84	120	0,2	1,0	0,5
Priorat	2	52	54	0,0	0,7	0,2
Ribera d'Ebre	9	54	63	0,1	0,7	0,3
Ripollès	2	80	82	0,0	1,0	0,3
Segarra	5	61	66	0,0	0,8	0,3
Segrià	242	289	531	1,5	3,6	2,2
Selva	254	392	646	1,5	4,9	2,6
Solsonès	8	29	37	0,0	0,4	0,2
Tarragonès	377	337	714	2,3	4,2	2,9
Terra Alta	1	21	22	0,0	0,3	0,1
Urgell	37	66	103	0,2	0,8	0,4
Val d'Aran	2	29	31	0,0	0,4	0,1
Vallès Occidental	1.024	1.002	2.026	6,1	12,6	8,2
Vallès Oriental	375	555	930	2,2	7,0	3,8
Total	16.691	7.972	24.663	100	100	100

3. Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.0 Accidents amb víctimes per 1.000 habitants per comarques

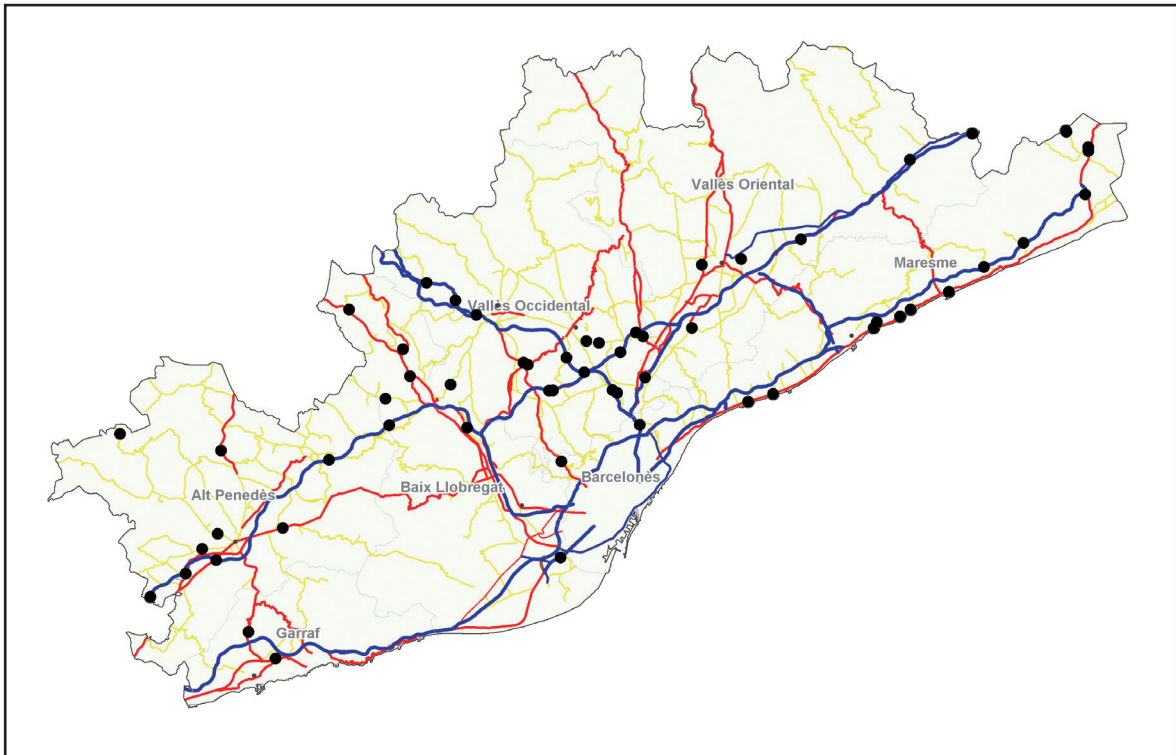

Taula 3.1 Dades d'accidentalitat per àmbits

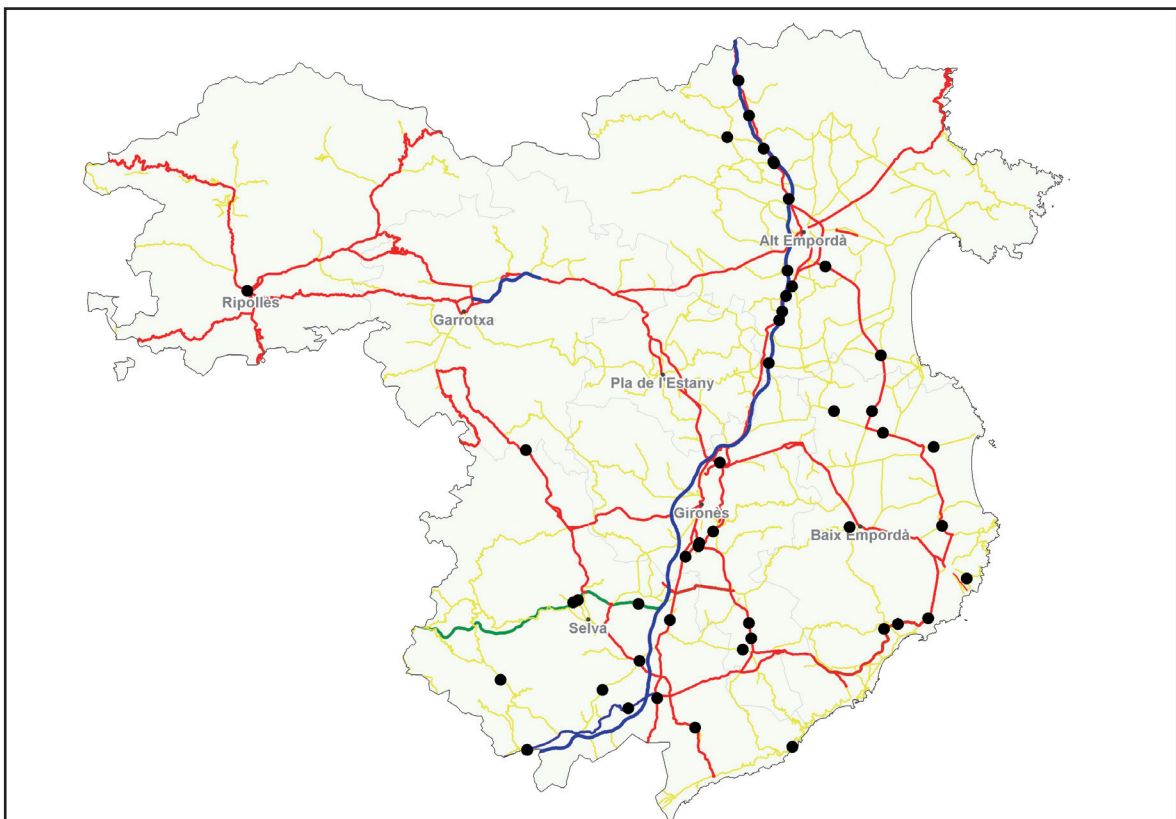
Zona	Àmbits	Accidents amb víctimes	Accidents mortals	Morts	Ferits greus	Ferits lleus
Interurbana	Àmbit metropolità	3.436	59	78	438	4.598
	Comarques gironines	1.318	49	57	192	1.754
	Camp de Tarragona	1.103	33	35	136	1.382
	Terres de l'Ebre	361	21	22	73	472
	Àmbit de Ponent	720	29	33	88	925
	Comarques centrals	818	29	32	157	1.092
	Alt Pirineu i Aran	216	11	12	52	277
	Total	7.972	231	269	1.136	10.500
Urbana	Àmbit metropolità	13.541	63	64	659	16.635
	Comarques gironines	1.377	16	16	90	1.616
	Camp de Tarragona	771	7	7	54	880
	Terres de l'Ebre	60	0	0	17	52
	Àmbit de Ponent	338	3	3	48	375
	Comarques centrals	585	7	7	56	648
	Alt Pirineu i Aran	19	0	0	2	24
	Total	16.691	96	97	926	20.230

3. Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.1 Localització dels accidents mortals a l'àmbit metropolità

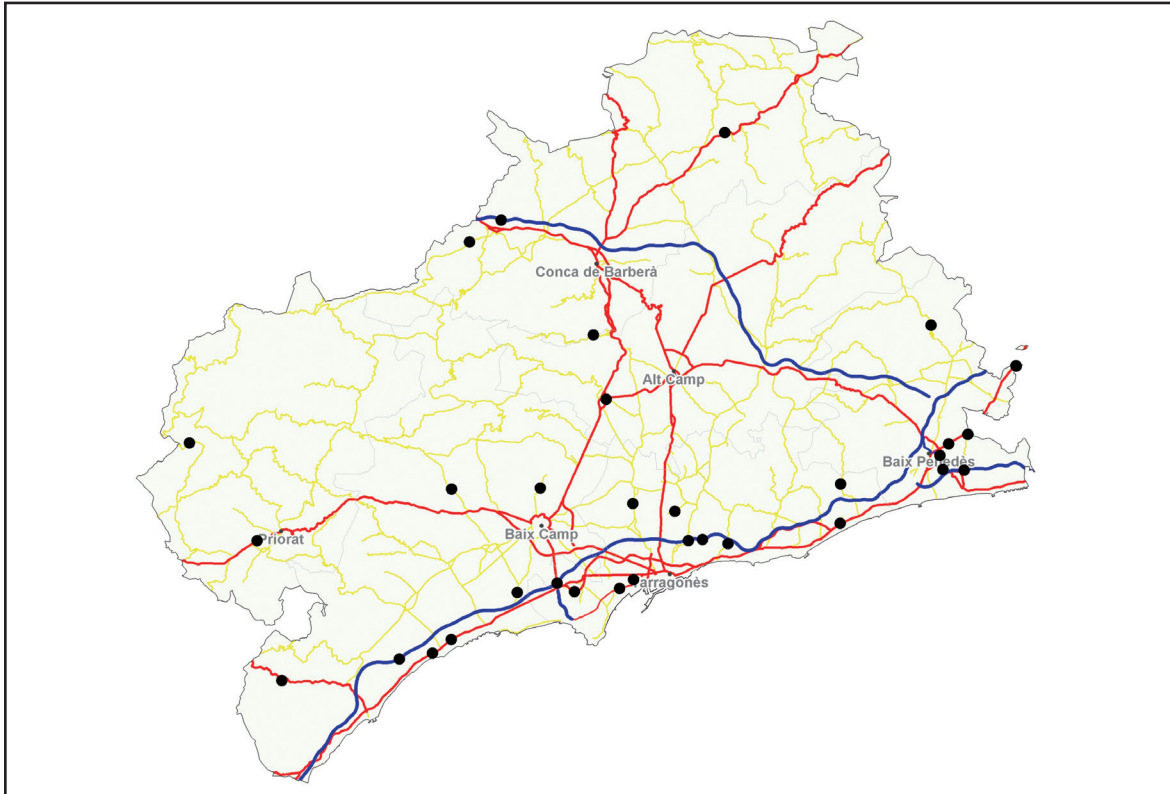

Gràfic 3.2 Localització dels accidents mortals a les comarques gironines

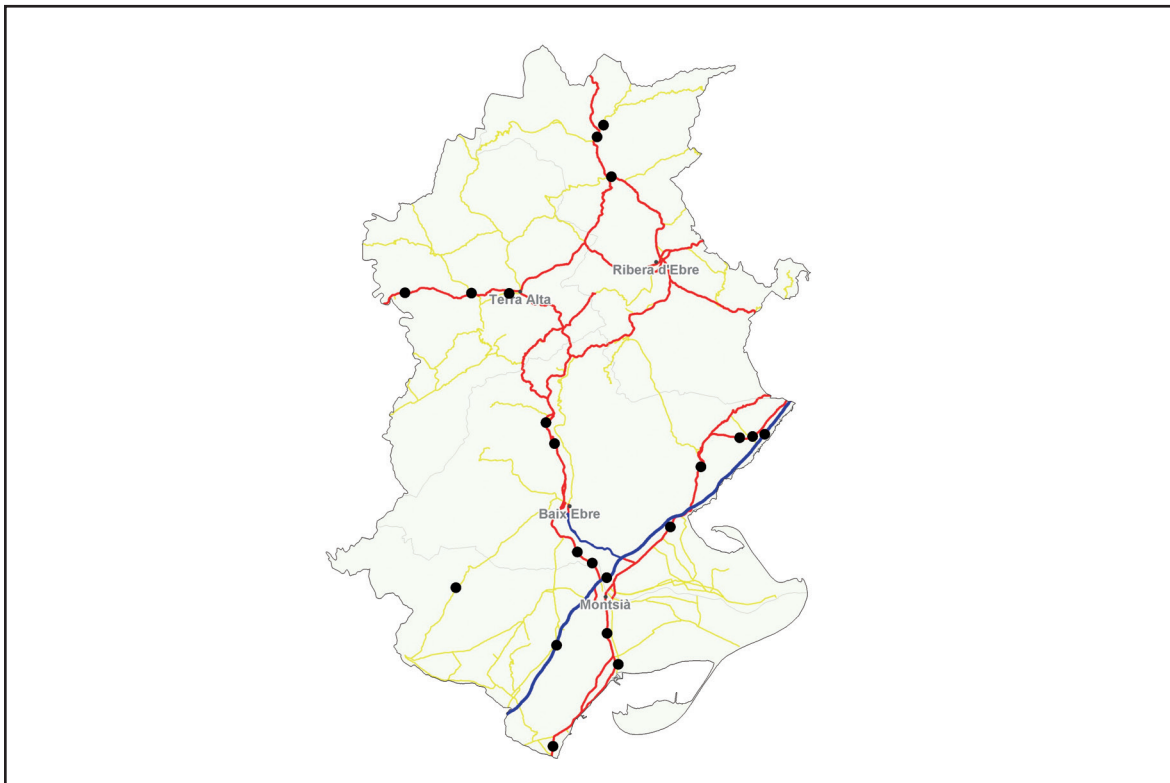

3. Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.3 Localització dels accidents mortals al Camp de Tarragona

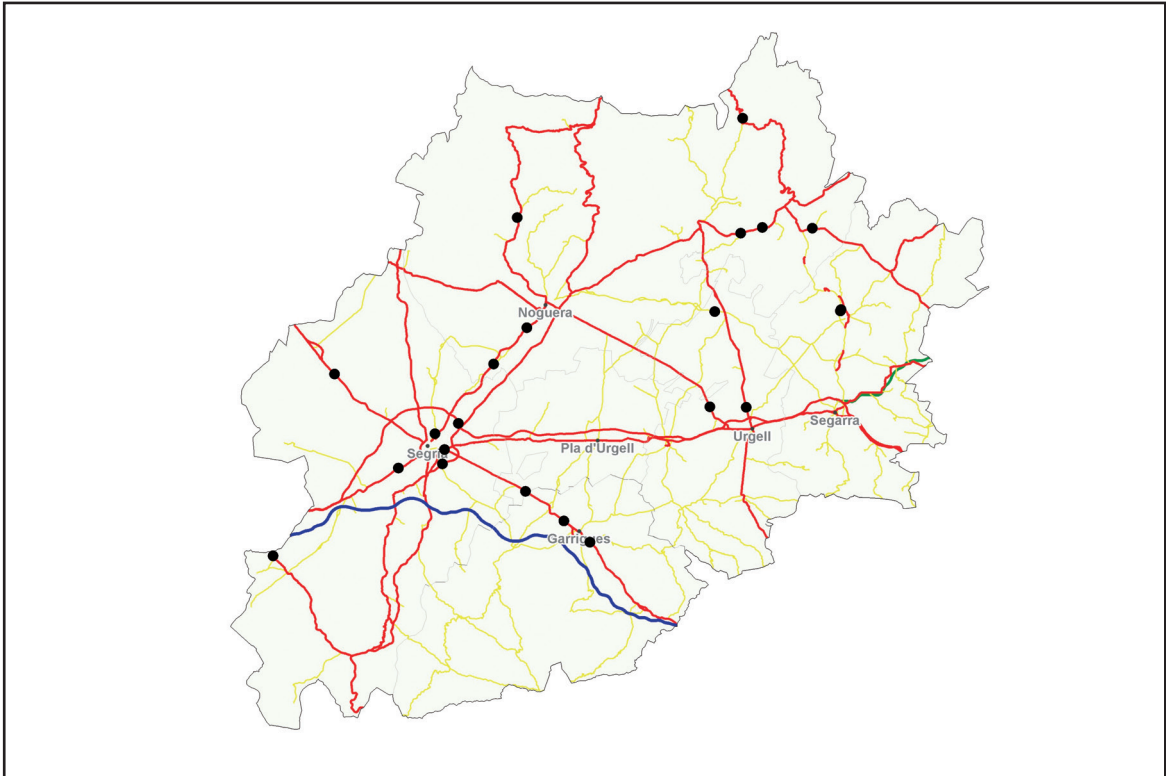

Gràfic 3.4 Localització dels accidents mortals a les Terres de l'Ebre

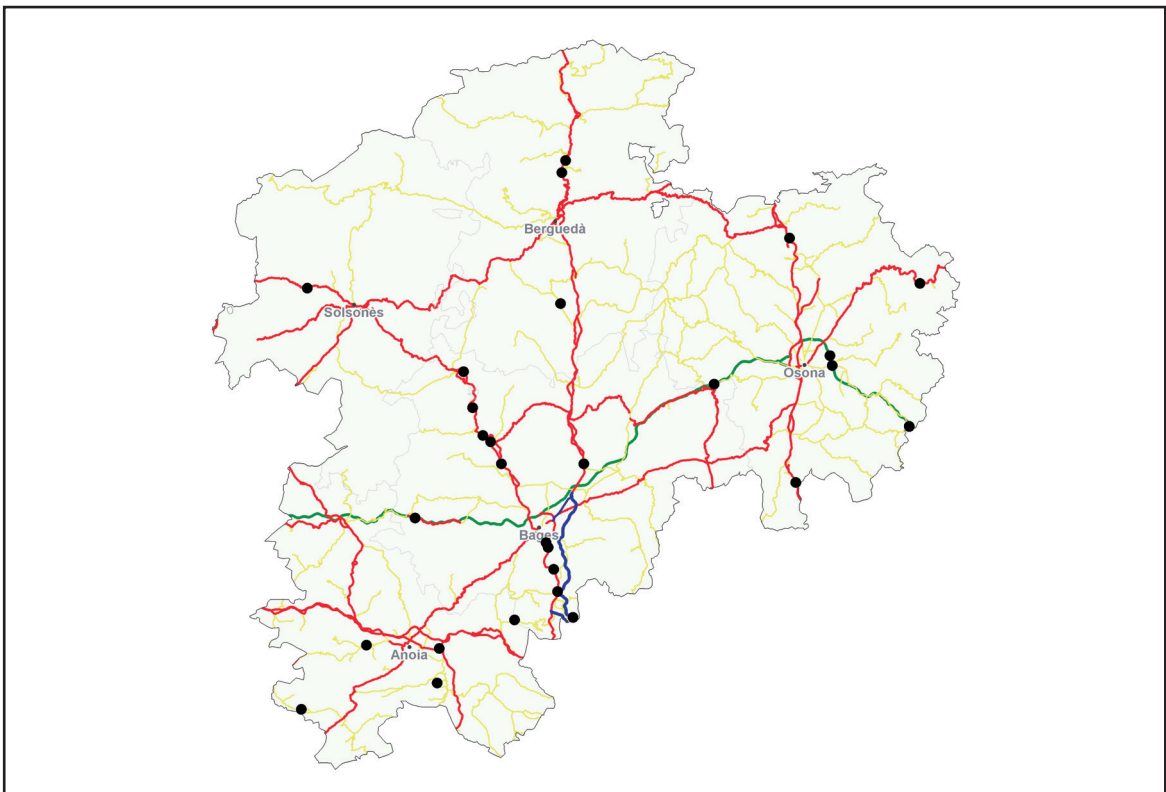

3. Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.5 Localització dels accidents mortals a l'àmbit de Ponent

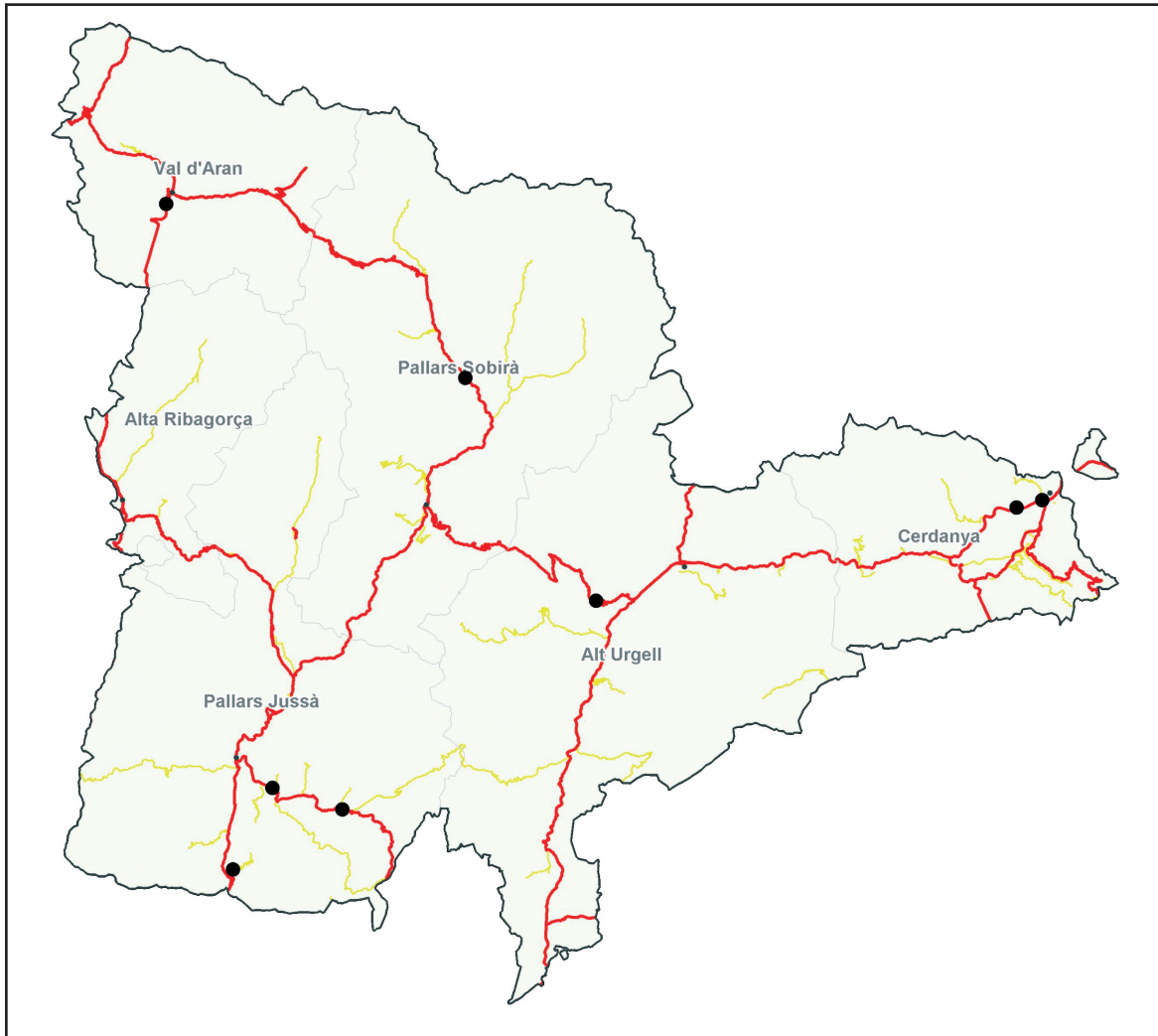

Gràfic 3.6 Localització dels accidents mortals a les comarques centrals

3. Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.7 Localització dels accidents mortals a l'Alt Pirineu i Aran

3. Els accidents amb víctimes

Les col·lisions són el tipus d'accident més freqüent tant en ciutat (66,9%) com en carretera (57,4%). En ciutat, el pes d'aquest tipus d'accident ha crescut en 6,9 punts respecte de l'any passat. Els atropellaments creixen també en zona urbana.

Les xifres reflecteixen, en l'àmbit urbà, un increment remarcable de tots els tipus d'accident excepte de les sortides de calçada, que mostren un augment lleu d'un 1,2% respecte de l'any 2008. Tot i això, cal remarcar que aquestes variacions es poden deure a una millora en la recollida i el tractament de les dades. Així, l'esforç per a un millor filtrat de les dades fa que un bon nombre d'accidents classificats anteriorment dins d'"Altres" passi a algun dels grups específics. Així, el grup "Altres" passa d'un total de 2.314 (àmbit urbà) el 2008 a 823 l'any 2009.

Taula 3.2 Els accidents amb víctimes per tipus d'accident

		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Col·lisions		11.173	4.574	15.747	66,9	57,4	63,8
Atropellaments		2.890	148	3.038	17,3	1,8	12,3
Bolcades		770	493	1.263	4,6	6,2	5,1
Sortides de calçada		1.035	2.557	3.592	6,2	32,1	14,6
Altres		823	200	1.023	5,0	2,5	4,2
Total		16.691	7.972	24.663	100	100	100

Si només es consideren els accidents de trànsit amb morts i ferits greus, els atropellaments de vianants suposen el 20,5% del total. Considerant tots els accidents amb víctimes, el pes dels atropellaments respecte del total és d'un 12,3%.

Cal assenyalar que en els accidents amb morts i ferits greus en zona urbana els atropellaments de vianants representen el 36,1% del total.

3. Els accidents amb víctimes

Taula 3.3 Els accidents amb víctimes per tipus en accidents amb morts i ferits greus

Tipus d'accident		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Col·lisió entre vehicles	frontal	32	140	172	3,3	12,8	8,4
	frontolateral	243	162	405	25,2	14,8	19,7
	lateral	65	78	143	6,8	7,1	7,0
	raspat	25	68	93	2,6	6,2	4,5
	en cua o per darrere	50	110	160	5,2	10,1	7,8
	posterior-lateral	12	19	31	1,3	1,7	1,5
Col·lisió contra obstacle	obres	0	2	2	0,0	0,2	0,1
	amb vehicle detingut o avariat	7	5	12	0,8	0,4	0,6
	tanca de defensa	0	9	9	0,0	0,8	0,4
	cons/altres elements d'abalisament mòbils	2	1	3	0,2	0,1	0,1
	animals	2	5	7	0,2	0,4	0,3
	elements o càrrega d'altres vehicles	2	4	6	0,2	0,4	0,3
	vehicles implicats en accident previ	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	despreniments de pedra o vegetació	0	3	3	0,0	0,3	0,1
Sortides de la via	dreta sense envair una altra calçada o via	15	104	119	1,6	9,5	5,8
	dreta envaint una altra calçada o via	1	12	13	0,1	1,1	0,6
	esquerra sense envair una altra calçada o via	4	40	44	0,4	3,7	2,1
	esquerra envaint una altra calçada o via	2	14	16	0,2	1,3	0,8
	retorn a la via	3	35	38	0,3	3,2	1,9
Caiguda a la via	caiguda a la via	87	103	190	9,0	9,4	9,2
Col·lisió contra elements fixos del viari	barrera de seguretat	5	40	45	0,5	3,7	2,2
	senyal de trànsit	3	5	8	0,3	0,4	0,4
	un altre element del viari	27	22	49	2,8	2,0	2,4
Col·lisió contra elements fora del viari	cases/murs/parets	8	6	14	0,9	0,5	0,7
	vegetació	5	9	14	0,5	0,8	0,7
	amb altres elements de fora de la via	4	14	18	0,4	1,3	0,9
Atropellament	vianant	348	73	421	36,1	6,7	20,5
Rotació, bolcada o incendi del vehicle	virolles (girs sobre ell mateix)	3	3	6	0,3	0,3	0,3
	voltes de tonell o de campana	1	1	2	0,1	0,1	0,1
	bolcada vehicle en calçada pròpia	5	4	9	0,5	0,4	0,4
	bolcada vehicle en calçada contrària	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	bolcada vehicle fora de la via	0	3	3	0,0	0,3	0,1
	incendi del vehicle	2	0	2	0,2	0,0	0,1
Total		963	1.094	2.057	100	100	100

3. Els accidents amb víctimes

Taula 3.4 Els accidents amb víctimes segons els factors concurrents

Factors concurrents	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Infracció d'una norma de circulació	10.036	2.190	12.226	49,5	24,1	41,7
Errada del conductor	3.857	2.230	6.087	19,0	24,5	20,8
Distracció	2.539	1.973	4.512	12,5	21,7	15,4
Velocitat inadequada	1.895	1.050	2.945	9,4	11,5	10,0
Mal estat del vehicle	524	119	643	2,6	1,3	2,2
Estat o condició de la via	507	409	916	2,5	4,5	3,1
Alcohol o drogues	450	409	859	2,2	4,5	2,9
Mal temps	137	341	478	0,7	3,8	1,6
Malaltia, cansament o son	15	96	111	0,1	1,1	0,4
Tram en obres	3	4	7	0,0	0,0	0,0
Un altre factor	297	270	567	1,5	3,0	1,9
Total factors concurrents	20.260	9.091	29.351	100	100	100
Total accidents	16.691	7.972	24.663			

NOTA: Hi pot haver més d'un factor concurrent per accident.

3. Els accidents amb víctimes

Taula 3.5 Accidents amb víctimes segons combinacions dels factors concurrents

	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	Total
Infracció d'una norma de circulació	6.595	1.323	7.918	39,5	16,6	32,1
Infracció d'una norma de circulació + mal estat del vehicle	244	6	250	1,5	0,1	1,0
Infracció d'una norma de circulació + alcohol o drogues	144	47	191	0,9	0,6	0,8
Infracció d'una norma de circulació + un altre factor	55	46	101	0,3	0,6	0,4
Infracció d'una norma de circulació + estat o condició de la via	37	16	53	0,2	0,2	0,2
Errada del conductor	1.806	1.224	3.030	10,8	15,4	12,3
Errada del conductor + infracció d'una norma de circulació	676	229	905	4,1	2,9	3,7
Errada del conductor + estat o condició de la via	51	25	76	0,3	0,3	0,3
Errada del conductor + mal estat del vehicle	53	9	62	0,3	0,1	0,3
Errada del conductor + un altre factor	21	26	47	0,1	0,3	0,2
Distracció	678	1.341	2.019	4,1	16,8	8,2
Distracció + infracció d'una norma de circulació	756	118	874	4,5	1,5	3,5
Distracció + errada del conductor	234	208	442	1,4	2,6	1,8
Distracció + errada del conductor + infracció d'una norma de circulació	313	44	357	1,9	0,6	1,5
Distracció + velocitat inadequada	88	32	120	0,5	0,4	0,5
Distracció + alcohol o drogues	41	57	98	0,2	0,7	0,4
Distracció + velocitat inadequada + infracció d'una norma de circulació	69	2	71	0,4	0,0	0,3
Distracció + infracció d'una norma de circulació + alcohol o drogues	36	11	47	0,2	0,1	0,2
Distracció + mal estat del vehicle	25	4	29	0,1	0,1	0,1
Velocitat inadequada	377	496	873	2,3	6,2	3,5
Velocitat inadequada + infracció d'una norma de circulació	709	63	772	4,3	0,8	3,1
Velocitat inadequada + errada del conductor	281	84	365	1,7	1,1	1,5
Velocitat inadequada + estat o condició de la via	18	39	57	0,1	0,5	0,2
Velocitat inadequada + alcohol o drogues	13	43	56	0,1	0,5	0,2
Velocitat inadequada + mal temps	4	35	39	0,0	0,4	0,2
Estat o condició de la via	270	74	344	1,6	0,9	1,4
Malaltia, cansament o son	9	53	62	0,1	0,7	0,3
Mal estat del vehicle	103	75	178	0,6	0,9	0,7
Alcohol o drogues	53	66	119	0,3	0,8	0,5
Mal temps	12	23	35	0,1	0,3	0,1
Altres combinacions	745	599	1.344	4,5	7,5	5,4
Cap factor	2.175	1.554	3.729	13,0	19,5	15,1
Total	16.691	7.972	24.663	100	100	100

3. Els accidents amb víctimes

Taula 3.6 Els accidents amb víctimes segons el lloc de l'accident

Total	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Fora d'intersecció	7.552	6.395	13.947	45,3	80,2	56,5
En intersecció	9.048	1.077	10.125	54,2	13,5	41,1
Arribant o sortint intersecció (fins a 50 m)	91	500	591	0,5	6,3	2,4
Total	16.691	7.972	24.663	100	100	100
	67,7	32,3				

El 54,2% dels accidents a les ciutats es produeix en interseccions. En carretera, passa en el 13,5% dels casos. Des de l'any 2008, s'inclou la dada dels accidents ocorreguts en l'aproximació a la intersecció (a menys de 50 metres abans o després d'aquesta). En la distribució dels accidents segons el lloc on es produeixen gairebé no hi ha variació respecte de l'any 2008, excepte en aquells que es registren arribant o sortint del tram. Aquests accidents, que s'inclouen agrupats amb els de fora de la intersecció (en secció), són l'any 2009 el 6,3% del total, 1,1 punts més que els casos de l'any 2008.

Taula 3.7 Els accidents amb víctimes en intersecció

En intersecció		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
En X o +		6.123	195	6.318	67,7	18,1	62,4
En T o Y		1.862	415	2.277	20,6	38,5	22,5
Giratòria		958	286	1.244	10,6	26,6	12,3
Enllaç d'entrada o de sortida		96	175	271	1,1	16,2	2,7
Pas a nivell		2	0	2	0,0	0,0	0,0
Es desconeix		7	6	13	0,1	0,6	0,1
Total		9.048	1.077	10.125	100	100	100

3. Els accidents amb víctimes

Accidents amb víctimes en zona interurbana

Taula 3.8 Els accidents amb víctimes en zona interurbana segons la titularitat de la via

Titularitat	Zona interurbana	% ZI
Titularitat estatal	2.256	28,3
Titularitat autonòmica	3.834	48,1
Titularitat provincial	949	11,9
Altres titularitats	933	11,7
Total	7.972	100,0

Accidents amb víctimes en zona urbana

Taula 3.9 Els accidents amb víctimes en zona urbana segons el nombre d'habitants

Habitants	Zona urbana	% ZU
Més de 100.000	11.690	70,1
De 50.000 a 100.000	1.819	10,9
De 5.000 a 50.000	2.858	17,1
De 1.000 a 5.000	288	1,7
Menys de 1.000	36	0,2
Total	16.691	100,0

4

4. Els vehicles

Taula 4.0 Els vehicles implicats per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	%ZU	%ZI	%Total
Alt Camp	57	175	232	0,2	1,2	0,5
Alt Empordà	462	462	924	1,5	3,3	2,1
Alt Penedès	176	420	596	0,6	3,0	1,3
Alt Urgell	2	120	122	0,0	0,9	0,3
Alta Ribagorça	4	18	22	0,0	0,1	0,1
Anoia	195	309	504	0,6	2,2	1,1
Bages	512	509	1.021	1,7	3,6	2,3
Baix Camp	301	584	885	1,0	4,2	2,0
Baix Ebre	49	268	317	0,2	1,9	0,7
Baix Empordà	370	337	707	1,2	2,4	1,6
Baix Llobregat	1.900	1.491	3.391	6,2	10,7	7,6
Baix Penedès	281	283	564	0,9	2,0	1,3
Barcelonès	19.105	582	19.687	62,7	4,2	44,3
Berguedà	41	166	207	0,1	1,2	0,5
Cerdanya	17	71	88	0,1	0,5	0,2
Conca de Barberà	7	90	97	0,0	0,6	0,2
Garraf	479	342	821	1,6	2,4	1,9
Garrigues	5	80	85	0,0	0,6	0,2
Garrotxa	173	117	290	0,6	0,8	0,7
Gironès	827	422	1.249	2,7	3,0	2,8
Maresme	1.025	763	1.788	3,4	5,5	4,0
Montsià	34	193	227	0,1	1,4	0,5
Noguera	26	221	247	0,1	1,6	0,6
Osona	209	332	541	0,7	2,4	1,2
Pallars Jussà	5	57	62	0,0	0,4	0,1
Pallars Sobirà	3	25	28	0,0	0,2	0,1
Pla de l'Estany	165	87	252	0,5	0,6	0,6
Pla d'Urgell	57	127	184	0,2	0,9	0,4
Priorat	2	70	72	0,0	0,5	0,2
Ribera d'Ebre	15	87	102	0,0	0,6	0,2
Ripollès	4	128	132	0,0	0,9	0,3
Segarra	8	92	100	0,0	0,7	0,2
Segrià	413	484	897	1,4	3,5	2,0
Selva	429	685	1.114	1,4	4,9	2,5
Solsonès	9	36	45	0,0	0,3	0,1
Tarragonès	603	601	1.204	2,0	4,3	2,7
Terra Alta	1	36	37	0,0	0,3	0,1
Urgell	55	93	148	0,2	0,7	0,3
Val d'Aran	2	44	46	0,0	0,3	0,1
Vallès Occidental	1.821	1.926	3.747	6,0	13,8	8,4
Vallès Oriental	630	1.036	1.666	2,1	7,4	3,7
Total	30.479	13.969	44.448	100	100	100

4. Els vehicles

Taula 4.1 Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes

Mitjans de locomoció		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Vianants		3.241	182	3.423	9,6	1,3	7,2
Bicicleta		925	250	1.175	2,7	1,8	2,5
Ciclomotor		3.713	533	4.246	11,0	3,8	8,9
Motocicleta		6.204	1.481	7.685	18,4	10,5	16,1
Turisme		16.386	9.523	25.909	48,6	67,3	54,1
Furgoneta		1.796	896	2.692	5,3	6,3	5,6
Camió pm <= 3.500 kg		327	243	570	1,0	1,7	1,2
Camió pm > 3.500 kg		199	343	542	0,6	2,4	1,1
Autobús/Autocar/ Microbús		595	59	654	1,8	0,4	1,4
Maquinària d'obres i agrícola		91	454	545	0,3	3,2	1,1
Tren o tramvia		21	1	22	0,1	0,0	0,0
Altres vehicles		105	178	283	0,3	1,3	0,6
Sense especificar		117	8	125	0,3	0,1	0,3
Total		33.720	14.151	47.871	100	100	100

El nombre de vehicles implicats s'ha reduït en carretera en un 2,5%, mentre que en l'àmbit urbà creix en un 1,1%. La bicicleta i la motocicleta augmenten la seva participació entre els mitjans de locomoció implicats en accidents de trànsit. Pel que fa al vianant, tot i la reducció de la seva presència en accidents en carretera, creix en l'àmbit urbà en un 3,1% i en la xifra total en un 2,1%. Cal remarcar la reducció considerable de la presència del ciclomotor tant en ciutat (-16,4%) com en carretera (-18%) respecte de les dades de l'any 2008.

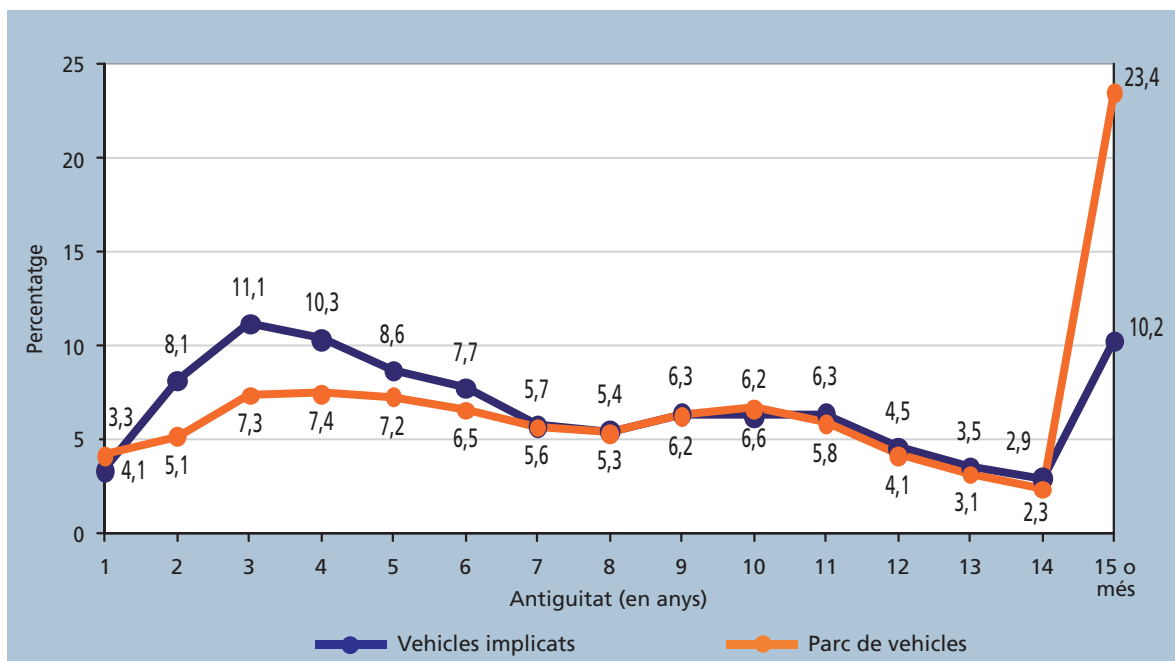
4. Els vehicles

Taula 4.2 Antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes

Antiguitat (en anys)	Parc de vehicles		Vehicles implicats	
	%	% acum.	%	% acum.
1	4,1	4,1	3,3	3,3
2	5,1	9,2	8,1	11,4
3	7,3	16,5	11,1	22,4
4	7,4	23,9	10,3	32,8
5	7,2	31,1	8,6	41,4
6	6,5	37,6	7,7	49,1
7	5,6	43,2	5,7	54,8
8	5,3	48,6	5,4	60,2
9	6,2	54,7	6,3	66,5
10	6,6	61,3	6,2	72,7
11	5,8	67,1	6,3	79,0
12	4,1	71,2	4,5	83,4
13	3,1	74,3	3,5	86,9
14	2,3	76,6	2,9	89,8
15 o més	23,4	100,0	10,2	100,0
Total	100		100	

Font: DGT i Servei Català de Trànsit

Gràfic 4.0 L'antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes

Font: DGT i Servei Català de Trànsit

Els vehicles amb 3 o menys anys d'antiguitat han passat d'una presència en el 29,3% dels accidents a un 22,4%. Es manté, però, el decalcatge entre la presència en accidents i el seu pes al parc de vehicles. Els vehicles de 3 anys o menys d'antiguitat representen l'any 2009 el 16,5% del total.

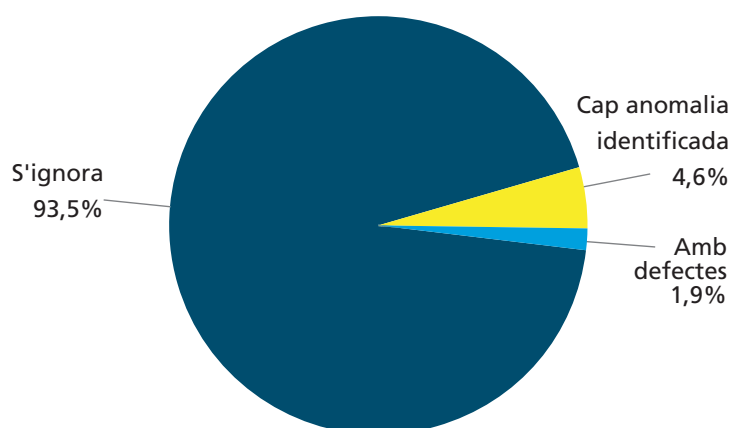
4. Els vehicles

Com s'observa al gràfic, del segon al sisè any d'antiguitat els vehicles implicats es troben per sobre del pes que aquests grups representen sobre el parc de vehicles. A partir del setè any d'antiguitat, hi ha una gran correspondència entre l'antiguitat dels vehicles implicats i el pes que aquesta antiguitat té en el parc de vehicles.

Taula 4.3 Estat dels vehicles en els accidents amb morts i ferits greus

Estat del vehicle	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Cap anomalia identificada	165	13	178	9,1	0,6	4,6
Pneumàtics desgastats/defectuosos	1	28	29	0,1	1,4	0,8
Pneumàtic punxat o rebentat	3	4	7	0,2	0,2	0,2
Frens o direcció	3	4	7	0,2	0,2	0,2
Altres	10	16	26	0,5	0,8	0,7
S'ignora	1.617	1.961	3.578	89,9	96,8	93,5
Total	1.799	2.026	3.825	100	100	100

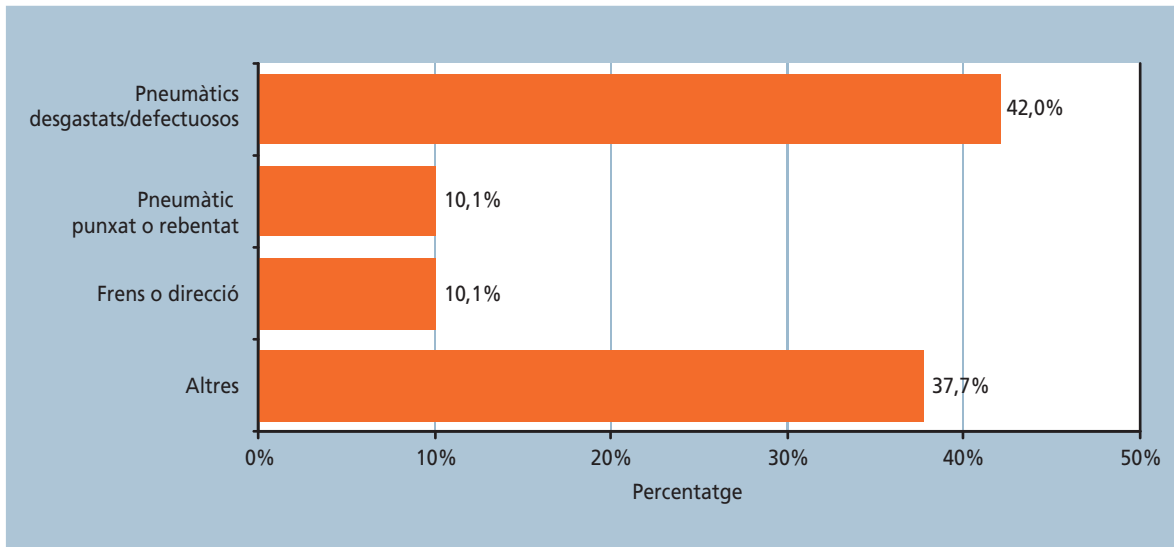
Gràfic 4.1 Estat dels vehicles implicats

Els vehicles que presenten defectes constitueixen l'1,9% dels vehicles implicats en accidents amb víctimes. Per tal de facilitar la lectura de les dades, s'han exclòs del gràfic següent els casos corresponents a "s'ignora" i a "cap anomalia identificada". D'aquesta manera, el nombre total de casos considerats al gràfic és de 69, on l'existència d'algun defecte o mal funcionament era probable o clarament visible.

4. Els vehicles

Gràfic 4.2 Defectes detectats als vehicles implicats en accidents amb morts i ferits greus

La més freqüent de les anomalies conegudes són els pneumàtics gastats, amb un 42% dels casos d'accidents amb morts i ferits greus. Aquest factor ha augmentat en gairebé 12 punts respecte de 2008. Pneumàtic punxat o reventat o defectes en frens o direcció han reduït la seva presència a un 10,1% dels casos, quan el 2008 representaven respectivament el 14,6% i el 17,1%.

En aquest capítol s'han considerat els morts a 24 hores de l'accident.

Taula 5.0 Les víctimes segons la seva condició per comarques

Comarca	Zona urbana			Zona interurbana		
	Conductor/a	Passatger/a	Vianant	Conductor/a	Passatger/a	Vianant
Alt Camp	23	5	6	108	28	6
Alt Empordà	204	68	44	279	149	2
Alt Penedès	69	17	20	235	131	1
Alt Urgell	0	0	1	75	35	0
Alta Ribagorça	2	0	0	9	6	0
Anoia	93	19	21	173	80	0
Bages	237	74	85	351	147	10
Baix Camp	126	47	60	340	138	20
Baix Ebre	21	5	9	160	90	5
Baix Empordà	170	24	52	201	108	4
Baix Llobregat	818	272	267	738	335	11
Baix Penedès	132	44	41	159	75	3
Barcelonès	8.722	2.675	1.633	297	129	2
Berguedà	12	5	11	107	77	0
Cerdanya	8	6	0	45	29	1
Conca de Barberà	4	0	1	63	33	0
Garraf	234	61	44	194	91	0
Garrigues	2	0	0	52	51	0
Garrotxa	76	16	25	75	33	5
Gironès	375	162	72	230	117	5
Maresme	486	101	130	400	247	10
Montsià	13	3	7	116	78	3
Noguera	11	4	3	158	67	5
Osona	85	17	42	211	77	3
Pallars Jussà	3	0	0	34	23	2
Pallars Sobirà	1	0	1	23	6	0
Pla de l'Estany	83	17	19	56	25	0
Pla d'Urgell	25	5	12	85	30	4
Priorat	2	0	0	52	26	1
Ribera d'Ebre	3	2	4	54	25	0
Ripollès	2	0	0	72	36	3
Segarra	5	5	0	59	23	0
Segrià	169	77	65	265	151	9
Selva	209	55	49	398	200	5
Solsonès	4	1	5	27	17	1
Tarragonès	261	76	113	334	153	14
Terra Alta	0	0	2	22	13	1
Urgell	25	5	13	58	28	1
Val d'Aran	0	3	1	29	23	1
Vallès Occidental	857	301	188	1.015	431	15
Vallès Oriental	293	92	78	571	244	17
Total	13.865	4.264	3.124	7.930	3805	170

5. La persona

Taula 5.1 Morts segons sexe i edat. Zona urbana

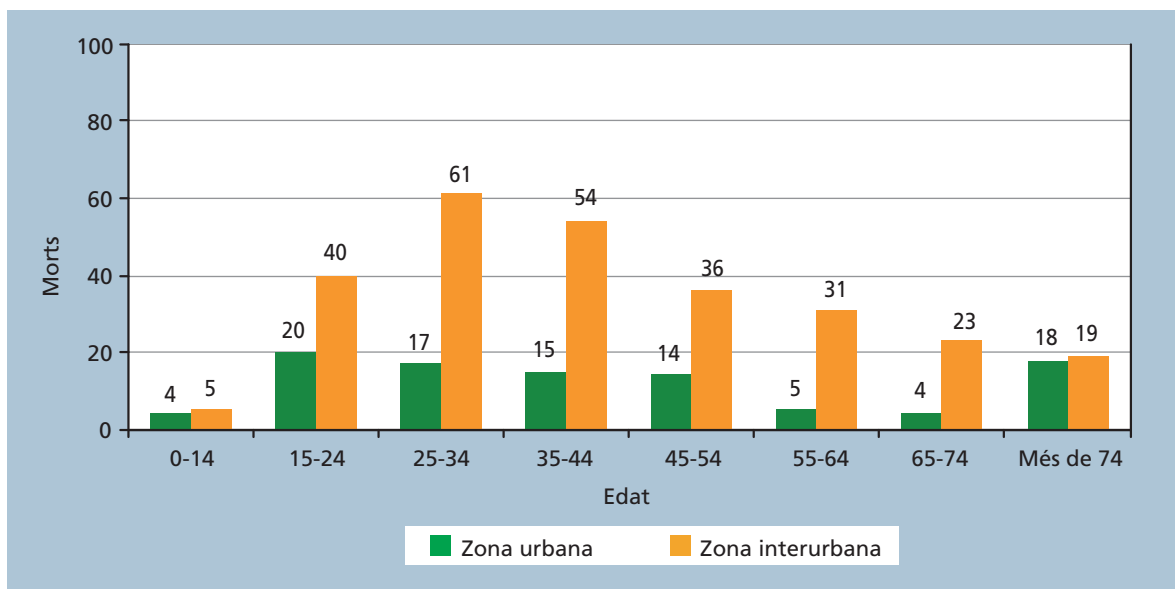
Sexe	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Dona	1	4	4	3	2	3	3	8	0	28
Home	3	16	13	12	12	2	1	10	0	69
Total	4	20	17	15	14	5	4	18	0	97

Taula 5.2 Morts segons sexe i edat. Zona interurbana

Sexe	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Dona	3	6	13	10	4	5	9	3	0	53
Home	2	34	48	44	32	26	14	16	0	216
Total	5	40	61	54	36	31	23	19	0	269

El nombre de dones que han mort en accidents de trànsit s'ha reduït un 6,9% respecte de l'any 2008, mentre que el d'homes ho ha fet en un 5,6%.

Gràfic 5.0 Morts segons edat en zona urbana i interurbana

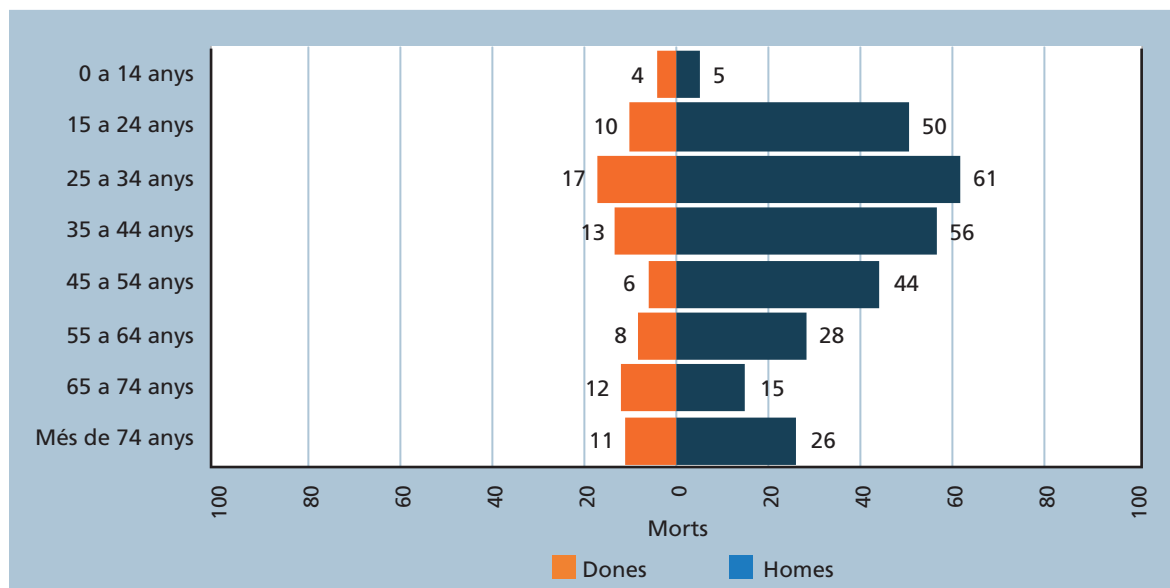

La franja d'edat de 25 a 34 anys continua sent la que més víctimes mortals registra i ho fa gairebé sense variació sobre el 2008. Aquesta franja va registrar un descens important els anys 2007 i 2008.

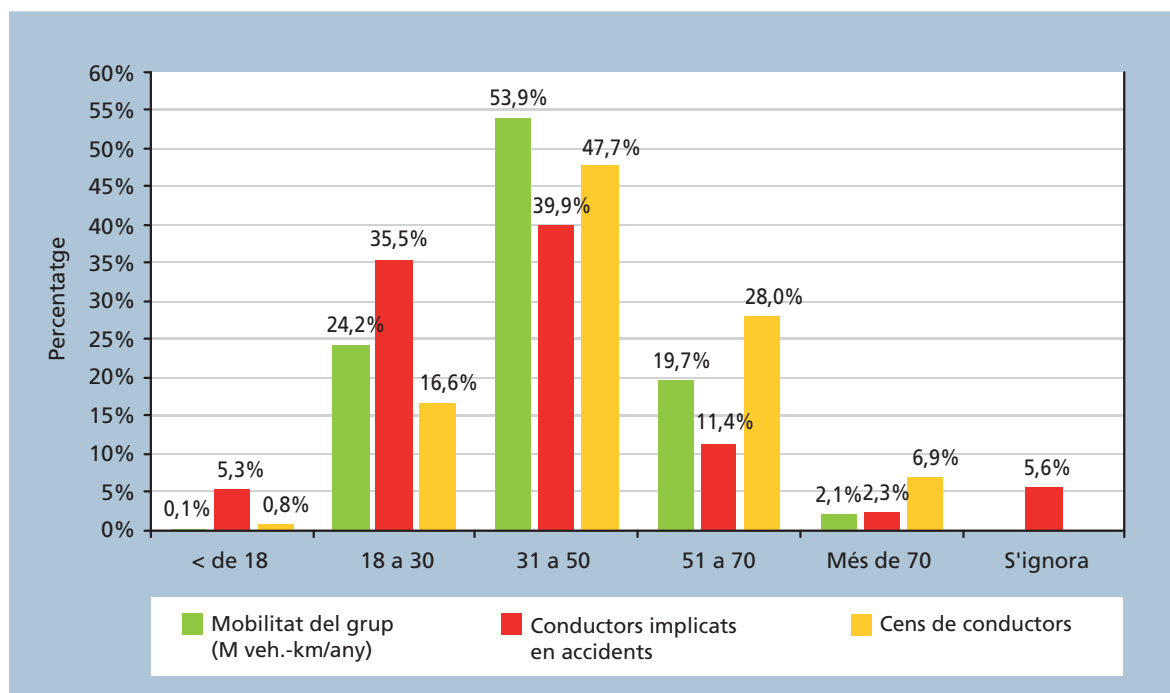
5. La persona

La distribució de víctimes mortals segons el sexe gairebé no varia: el 22% són dones i el 78%, homes, com mostra la piràmide d'edats de les víctimes mortals d'accidents de trànsit.

Gràfic 5.1 Edat i sexe de víctimes mortals

Gràfic 5.2 Distribució dels conductors/ores implicats/ades i del cens de conductors/ores i risc de veure's implicat en un accident, per edat

NOTA: Els valors de la mobilitat dels diversos grups d'edat corresponen a les darreres dades disponibles, de l'any 2007.

Font: *Exposició al risc a la xarxa viària catalana. Any 2007*. Servei Català de Trànsit i DGT (2009).

5. La persona

Taula 5.3 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona urbana

Mitjà de locomoció	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Vehicles de 2 rodes	0	14	8	13	6	1	0	0	0	42
Vehicles lleugers	0	3	7	0	3	0	0	1	0	14
Vehicles pesants	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tren o tramvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres vehicles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vianants	4	3	2	2	5	4	4	17	0	41
Total	4	20	17	15	14	5	4	18	0	97

Taula 5.4 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona interurbana

Mitjà de locomoció	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Vehicles de 2 rodes	0	10	17	16	7	6	2	2	0	60
Vehicles lleugers	4	29	41	29	19	16	18	12	0	168
Vehicles pesants	0	1	1	5	7	5	0	2	0	21
Tren o tramvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres vehicles	0	0	0	0	0	2	0	1	0	3
Vianants	1	0	2	4	3	2	3	2	0	17
Total	5	40	61	54	36	31	23	19	0	269

Taula 5.5 Accessoris de seguretat de les víctimes

Mitjà de locomoció	Accessori de seguretat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Ciclomotor + motocicleta	Casc	8.293	1.884	10.177	99,2	97,2	98,9
	Cap	63	55	118	0,8	2,8	1,1
	S'ignora	1.590	234	1.824	–	–	–
	Total	9.946	2.173	12.119	100	100	100
Vehicles lleugers	Cinturó	3.952	7.316	11.268	92,0	94,5	93,6
	Sistema retenció infantil	94	168	262	2,2	2,2	2,2
	Cap	251	255	506	5,8	3,3	4,2
	S'ignora	2.349	1.066	3.415	–	–	–
	Total	6.646	8.805	15.451	100,0	100,0	100,0

NOTA: Els percentatges estan calculats sobre el total de casos en què es coneix l'ús d'accessoris de seguretat.

En ciclomotor, motocicletes i vehicles lleugers, tot i una lleu millora, es manté el pes dels casos en què la víctima no utilitzava cap accessori de seguretat.

5. La persona

Taula 5.6 Ús d'accessoris de seguretat de les víctimes segons posició en el vehicle. Vehicles lleugers

Posició	Accessori de seguretat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	Total
Davant	Cinturó o sistema de retenció infantil	3.593	6.484	10.077	95,3	97,5	96,7
	Cap	179	163	342	4,7	2,5	3,3
	Total casos coneguts	3.772	6.647	10.419	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	1.906	865	2.771	-	-	-
	Total	5.678	7.512	13.190	-	-	-
Darrere	Cinturó o sistema de retenció infantil	447	959	1.406	86,3	91,9	90,0
	Cap	71	85	156	13,7	8,1	10,0
	Total casos coneguts	518	1.044	1.562	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	416	172	588	-	-	-
	Total	934	1.216	2.150	-	-	-
Altres	Cinturó o sistema de retenció infantil	6	41	47	85,7	85,4	85,5
	Cap	1	7	8	14,3	14,6	14,5
	Total casos coneguts	7	48	55	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	27	29	56	-	-	-
	Total	34	77	111	-	-	-
Total	Cinturó o sistema de retenció infantil	4.046	7.484	11.530	94,2	96,7	95,8
	Cap	251	255	506	5,8	3,3	4,2
	Total casos coneguts	4.297	7.739	12.036	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	2.349	1.066	3.415	-	-	-
	Total	6.646	8.805	15.451	-	-	-

NOTA: Els percentatges estan calculats sobre el total de casos en què es coneix l'ús d'accessoris de seguretat.

Taula 5.7 Ús d'accessoris de seguretat de les víctimes segons posició en el vehicle. Ciclomotors i motocicletes

Posició	Accessori de seguretat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	Total
Conductor	Casc	7.583	1.658	9.241	99,2	97,4	98,9
	Cap	58	45	103	0,8	2,6	1,1
	Total casos coneguts	7.641	1.703	9.344	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	1.194	203	1.397	-	-	-
	Total	8.835	1.906	10.741	-	-	-
Passatger	Casc	709	226	935	99,3	95,8	98,4
	Cap	5	10	15	0,7	4,2	1,6
	Total casos coneguts	714	236	950	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	396	31	427	-	-	-
	Total	1.110	267	1.377	-	-	-
Total	Casc	8.293	1.884	10.177	99,2	97,2	98,9
	Cap	63	55	118	0,8	2,8	1,1
	Total casos coneguts	8.356	1.939	10.295	100,0	100,0	100,0
	S'ignora	1.590	234	1.824	-	-	-
	Total	9.946	2.173	12.119	-	-	-

NOTA: Els percentatges estan calculats sobre el total de casos en què es coneix l'ús d'accessoris de seguretat.

5. La persona

Taula 5.8 Edat de les víctimes

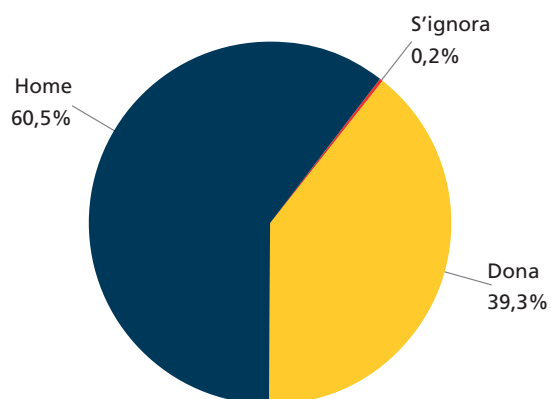
Edat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
De 0 a 1 anys	92	95	187	0,4	0,8	0,5
De 2 a 5 anys	280	98	378	1,3	0,8	1,1
De 6 a 9 anys	292	107	399	1,4	0,9	1,2
De 10 a 14 anys	386	152	538	1,8	1,3	1,6
De 15 a 19 anys	2.161	881	3.042	10,2	7,4	9,2
De 20 a 24 anys	2.715	1.416	4.131	12,8	11,9	12,5
De 25 a 29 anys	3.024	1.339	4.363	14,2	11,3	13,2
De 30 a 34 anys	2.727	1.288	4.015	12,8	10,8	12,1
De 35 a 39 anys	2.076	1.107	3.183	9,8	9,3	9,6
De 40 a 44 anys	1.590	873	2.463	7,5	7,3	7,4
De 45 a 49 anys	1.254	744	1.998	5,9	6,3	6,0
De 50 a 54 anys	959	617	1.576	4,5	5,2	4,8
De 55 a 59 anys	814	417	1.231	3,8	3,5	3,7
De 60 a 64 anys	597	376	973	2,8	3,2	2,9
De 65 a 69 anys	375	254	629	1,8	2,1	1,9
De 70 a 74 anys	312	206	518	1,5	1,7	1,6
Més de 74 anys	766	362	1.128	3,6	3,0	3,4
S'ignora	833	1.573	2.406	3,9	13,2	7,3
Total	21.253	11.905	33.158	100	100	100

Taula 5.9 Sexe de les víctimes

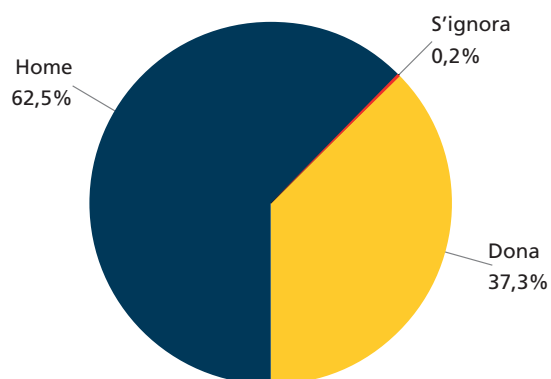
Sexe	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Dona	8.357	4.440	12.797	39,3	37,3	38,6
Home	12.864	7.444	20.308	60,5	62,5	61,2
S'ignora	32	21	53	0,2	0,2	0,2
Total	21.253	11.905	33.158	100	100	100

Sexe de les víctimes d'accidents segons l'àmbit de l'accident

Gràfic 5.3 Zona urbana

Gràfic 5.4 Zona interurbana

5. La persona

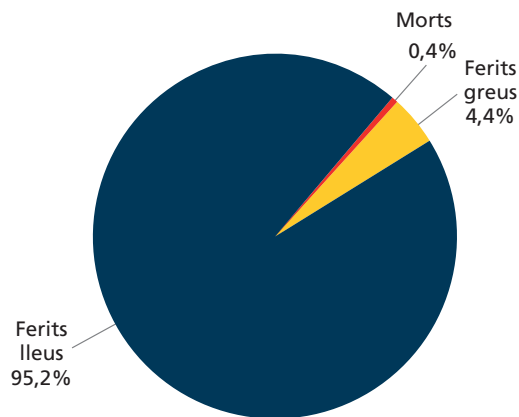
Taula 5.10 Lesivitat de les víctimes

Lesivitat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Morts	97	269	366	0,4	2,3	1,1
Ferits greus	926	1.136	2.062	4,4	9,5	6,2
Ferits lleus	20.230	10.500	30.730	95,2	88,2	92,7
Total	21.253	11.905	33.158	100	100	100

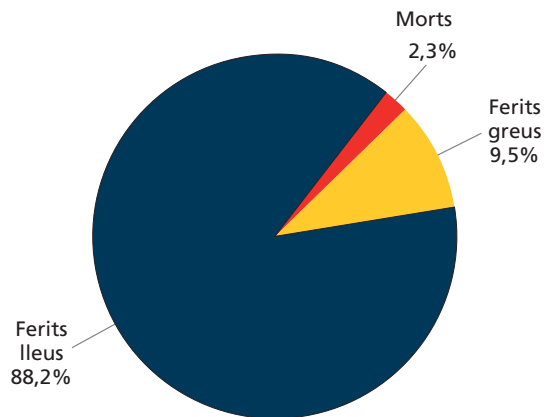
Es manté la tendència a la reducció en el nombre de morts i ferits greus tant en l'àmbit urbà com interurbà respecte del 2008. Hi ha, però, un increment del nombre de ferits lleus en ciutat d'un 1,7%. Si bé és remarcable el descens del nombre de ferits greus en zona urbana, un 7,4%, no arriba al 19,9% de l'any 2008 respecte de l'anterior. D'altra banda, els morts en zona urbana es redueixen en un 6,7% i en zona interurbana en un 6,2%.

Lesivitat de les víctimes segons àmbit de l'accident

Gràfic 5.5 Zona urbana

Gràfic 5.6 Zona interurbana

5. La persona

Taula 5.11 Lesivitat per comarca. Zona urbana

Comarca	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Alt Camp	1	3	30	34
Alt Empordà	3	9	304	316
Alt Penedès	0	13	93	106
Alt Urgell	0	0	1	1
Alta Ribagorça	0	0	2	2
Anoia	1	13	119	133
Bages	4	28	364	396
Baix Camp	2	17	214	233
Baix Ebre	0	9	26	35
Baix Empordà	3	15	228	246
Baix Llobregat	4	67	1.286	1.357
Baix Penedès	1	10	206	217
Barcelonès	48	356	12.626	13.030
Berguedà	1	1	26	28
Cerdanya	0	1	13	14
Conca de Barberà	0	0	5	5
Garraf	1	13	325	339
Garrigues	0	0	2	2
Garrotxa	0	16	101	117
Gironès	2	22	585	609
Maresme	1	46	670	717
Montsià	0	6	17	23
Noguera	1	3	14	18
Osona	0	13	131	144
Pallars Jussà	0	0	3	3
Pallars Sobirà	0	0	2	2
Pla de l'Estany	3	10	106	119
Pla d'Urgell	0	2	40	42
Priorat	0	0	2	2
Ribera d'Ebre	0	1	8	9
Ripollès	0	0	2	2
Segarra	0	0	10	10
Segrià	2	41	268	311
Selva	5	18	290	313
Solsonès	1	1	8	10
Tarragonès	3	24	423	450
Terra Alta	0	1	1	2
Urgell	0	2	41	43
Val d'Aran	0	1	3	4
Vallès Occidental	5	130	1.211	1.346
Vallès Oriental	5	34	424	463
Total	97	926	20.230	21.253

5. La persona

Taula 5.12 Lesivitat per comarca. Zona interurbana

Comarca	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Alt Camp	2	6	134	142
Alt Empordà	17	49	364	430
Alt Penedès	11	29	327	367
Alt Urgell	2	24	84	110
Alta Ribagorça	0	1	14	15
Anoia	5	21	227	253
Bages	15	68	425	508
Baix Camp	6	36	456	498
Baix Ebre	9	27	219	255
Baix Empordà	10	33	270	313
Baix Llobregat	11	75	998	1.084
Baix Penedès	7	33	197	237
Barcelonès	3	28	397	428
Berguedà	3	29	152	184
Cerdanya	4	9	62	75
Conca de Barberà	3	9	84	96
Garraf	3	16	266	285
Garrigues	5	12	86	103
Garrotxa	3	13	97	113
Gironès	9	30	313	352
Maresme	20	98	539	657
Montsià	7	26	164	197
Noguera	10	18	202	230
Osona	8	30	253	291
Pallars Jussà	3	4	52	59
Pallars Sobirà	1	6	22	29
Pla de l'Estany	0	4	77	81
Pla d'Urgell	2	13	104	119
Priorat	2	11	66	79
Ribera d'Ebre	3	14	62	79
Ripollès	1	11	99	111
Segarra	2	6	74	82
Segrià	11	30	384	425
Selva	17	52	534	603
Solsonès	1	9	35	45
Tarragonès	15	41	445	501
Terra Alta	3	6	27	36
Urgell	3	9	75	87
Val d'Aran	2	8	43	53
Vallès Occidental	22	121	1.318	1.461
Vallès Oriental	8	71	753	832
Total	269	1.136	10.500	11.905

5. La persona

Tot i la reducció de gairebé un 2% en la seva participació respecte de l'any 2008, el 50,6% de les víctimes d'accident de trànsit en ciutat continuen sent usuaris de vehicles de 2 rodes. La bicicleta augmenta en un 4,8% la seva participació sobre el total de víctimes, però cal remarcar que el nombre de morts en aquest mitjà es manté i que el de ferits greus s'ha reduït en un 47,6% (ha passat de 42 a 22 ferits greus).

La dada més negativa està associada al grup de vianants víctimes, els quals han augmentat en un 3,7% la seva participació en zona urbana i el nombre de morts ha passat de 38 el 2008 a 41 el 2009.

Taula 5.13 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona urbana

Mitjans de locomoció	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Vianants	3.241	41	306	2.777	3.124
Bicicletes	925	2	22	754	778
Ciclomotors	3.713	13	179	3.653	3.845
Motocicletes	6.204	27	322	5.762	6.111
Vehicles lleugers	18.182	14	81	6.553	6.648
Vehicles pesants	1.212	0	12	579	591
Altres vehicles	126	0	4	95	99
Sense especificar	117	0	0	57	57
Total	33.720	97	926	20.230	21.253

En carretera han augmentat el nombre de bicicletes i de motocicletes implicades en un 11,6% i en un 8,5% respectivament, amb un increment en víctimes per a aquests vehicles en proporció similar (11,6% i 9,6% respectivament). També es manté l'evolució decreixent del nombre de vehicles lleugers implicats, si bé el seu pes sobre el total de víctimes es manté en un 74% del total.

Taula 5.14 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona interurbana

Mitjans de locomoció	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Vianants	182	17	58	95	170
Bicicletes	250	9	45	186	240
Ciclomotors	533	11	107	473	591
Motocicletes	1.481	40	285	1.257	1.582
Vehicles lleugers	10.419	168	546	8.104	8.818
Vehicles pesants	1.099	21	83	331	435
Altres vehicles	178	3	10	53	66
Sense especificar	8	0	2	1	1
Total	14.151		1.136	10.500	11.905

Les taules següents mostren la lesivitat associada a diversos mitjans de locomoció específics.

Taula 5.15 Lesivitat en accidents amb vehicles lleugers

Mitjans de locomoció	Nombre d'accidents	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	13.532	64	695	16.387	17.146
Zona interurbana	6.690	225	879	9.324	10.428
Total	20.222	289	1574	25.711	27.574

NOTA: Cada víctima s'associa a un accident. El fet que en cada accident intervé sovint més d'un mitjà de locomoció fa que cada víctima estigui associada també a tots els mitjans que han intervingut en el seu accident, independentment del vehicle en què es trobaven.

5. La persona

Taula 5.16 Lesivitat en accidents amb vehicles pesants

Mitjans de locomoció	Nombre d'accidents	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	1.164	13	78	1.516	1.607
Zona interurbana	999	88	207	1.206	1.501
Total	2.163	101	285	2.722	3.108

NOTA: Cada víctima s'associa a un accident. El fet que en cada accident intervé sovint més d'un mitjà de locomoció fa que cada víctima estigui associada també a tots els mitjans que han intervingut en el seu accident, independentment del vehicle en què es trobaven.

Taula 5.17 Lesivitat en accidents amb motocicletes

Mitjans de locomoció	Nombre d'accidents	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	5.816	31	357	6.606	6.994
Zona interurbana	1.439	42	301	1.355	1.698
Total	7.255	73	658	7.961	8.692

NOTA: Cada víctima s'associa a un accident. El fet que en cada accident intervé sovint més d'un mitjà de locomoció fa que cada víctima estigui associada també a tots els mitjans que han intervingut en el seu accident, independentment del vehicle en què es trobaven.

Taula 5.18 Lesivitat en accidents amb ciclomotors

Mitjans de locomoció	Nombre d'accidents	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	3.599	15	195	4.247	4.457
Zona interurbana	520	11	111	510	632
Total	4.119	26	306	4.757	5.089

NOTA: Cada víctima s'associa a un accident. El fet que en cada accident intervé sovint més d'un mitjà de locomoció fa que cada víctima estigui associada també a tots els mitjans que han intervingut en el seu accident, independentment del vehicle en què es trobaven.

Taula 5.19 Lesivitat en accidents amb bicicletes

Mitjans de locomoció	Nombre d'accidents	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	900	2	26	988	1.016
Zona interurbana	236	9	45	201	255
Total	1.136	11	71	1.189	1.271

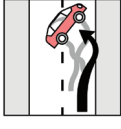

NOTA: Cada víctima s'associa a un accident. El fet que en cada accident intervé sovint més d'un mitjà de locomoció fa que cada víctima estigui associada també a tots els mitjans que han intervingut en el seu accident, independentment del vehicle en què es trobaven.

Les col·lisions són el tipus d'accident que genera un major nombre de víctimes tant en ciutat com en carretera, si bé és l'atropellament el que té un índex de morts/1.000 accidents superior a la resta en tots dos àmbits.

En zona urbana ha crescut el nombre d'atropellaments (de 36 el 2008 a 43 el 2009) i també l'índex de morts/1.000 accidents, que ha passat de 13,3 a 14,9.

5. La persona

Taula 5.20 Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana

Mitjans de locomoció		Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total	Morts/1.000 acc.
Col·lisions		42	483	14.283	14.808	3,8
Atropellaments		43	315	3.011	3.369	14,9
Bolcades		6	87	738	831	7,8
Sortides de calçada		5	22	1.220	1.247	4,8
Altres		1	19	978	998	1,2
Total		97	926	20.230	21.253	5,8

Taula 5.21 Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana

Mitjans de locomoció		Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total	Morts/1.000 acc.
Col·lisions		160	731	6.561	7.452	35,0
Atropellaments		18	58	101	177	121,6
Bolcades		12	107	437	556	24,3
Sortides de calçada		57	157	3.148	3.362	22,3
Altres		22	83	253	358	110,0
Total		269	1.136	10.500	11.905	33,7

En zona interurbana, tot i la reducció del nombre de morts, els atropellaments són el tipus d'accident amb un major nivell de morts/1.000 accidents. Les col·lisions continuen sent el tipus d'accident que més morts causa en termes absoluts, seguit de les sortides de la calçada.

5. La persona

Conductor/a

Taula 5.22 Anys de permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores i risc

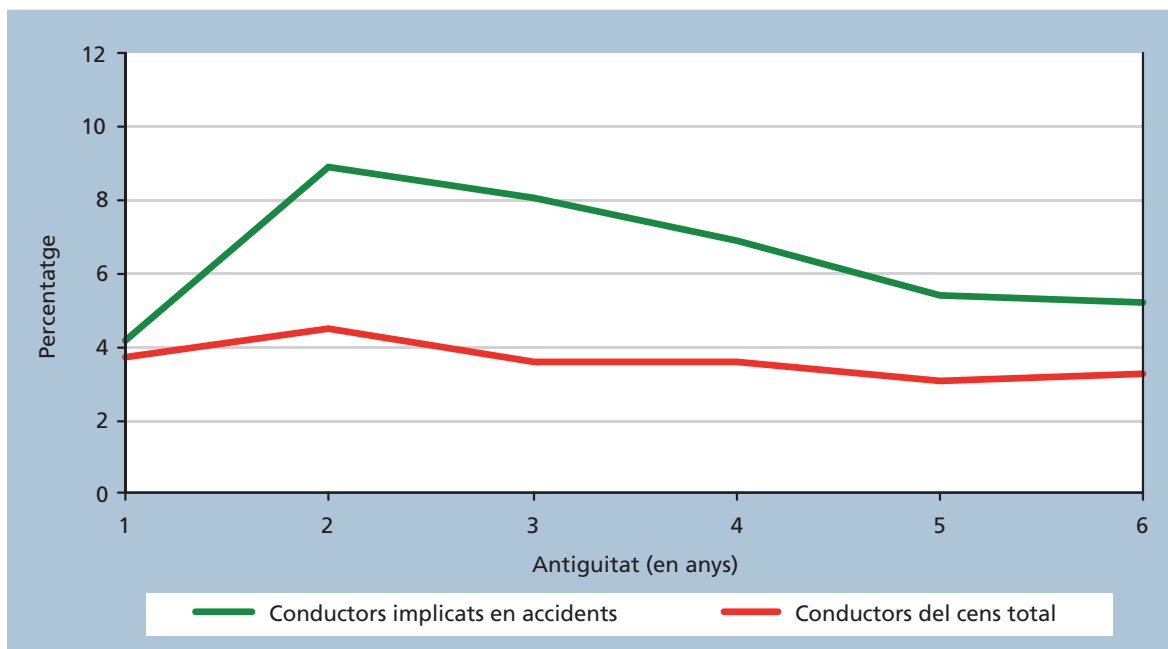
Anys de permís de conducció	Total conductors del cens (%)*	Conductors implicats en accidents (%)
1	3,7	4,2
2	4,5	8,9
3	3,6	8,1
4	3,6	6,9
5	3,1	5,4
6	3,3	5,2
7 o més	78,2	61,3
Total	100	100

NOTA: Les dades disponibles són agrupades a partir de 7 anys.

Font: DGT i Servei Català de Trànsit.

Un 17,0% dels conductors implicats en accidents amb víctimes fa 2 o 3 anys que tenen el permís de conducció. Aquesta franja representa el 8,1% del total de conductors del cens. Al gràfic s'aprecia que per aquests valors (2–3 anys antiguitat) la distància que els separa és la més alta.

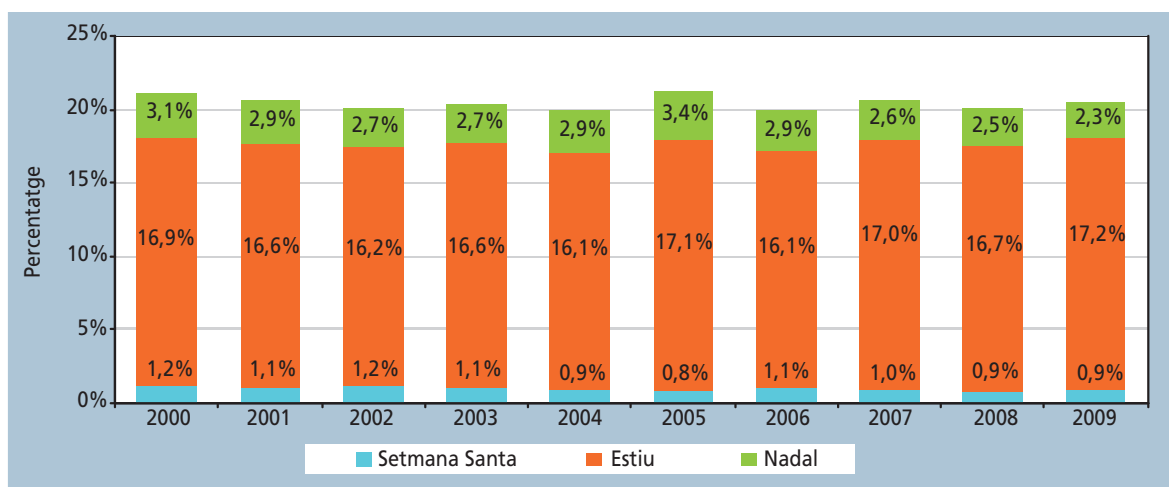
Gràfic 5.7 Antiguitat del permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores

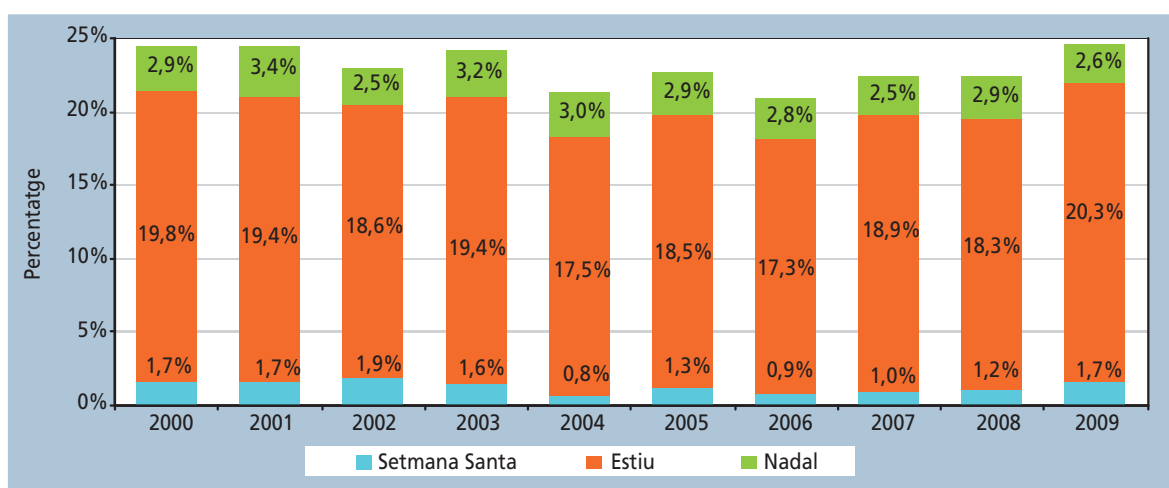
Font: DGT i Servei Català de Trànsit.

5. La persona

Gràfic 5.8 Accidents amb víctimes en períodes de vacances respecte del total anual

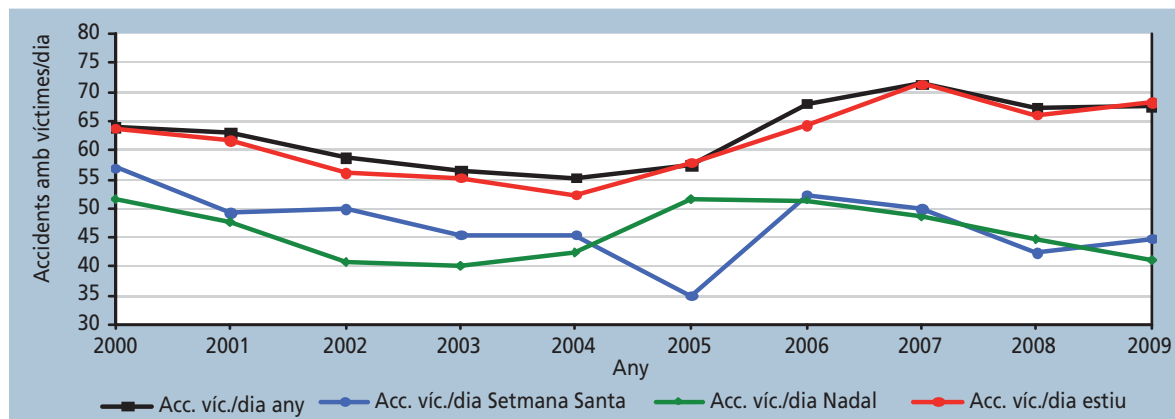

Gràfic 5.9 Morts i ferits greus en accidents amb víctimes en períodes de vacances respecte del total anual

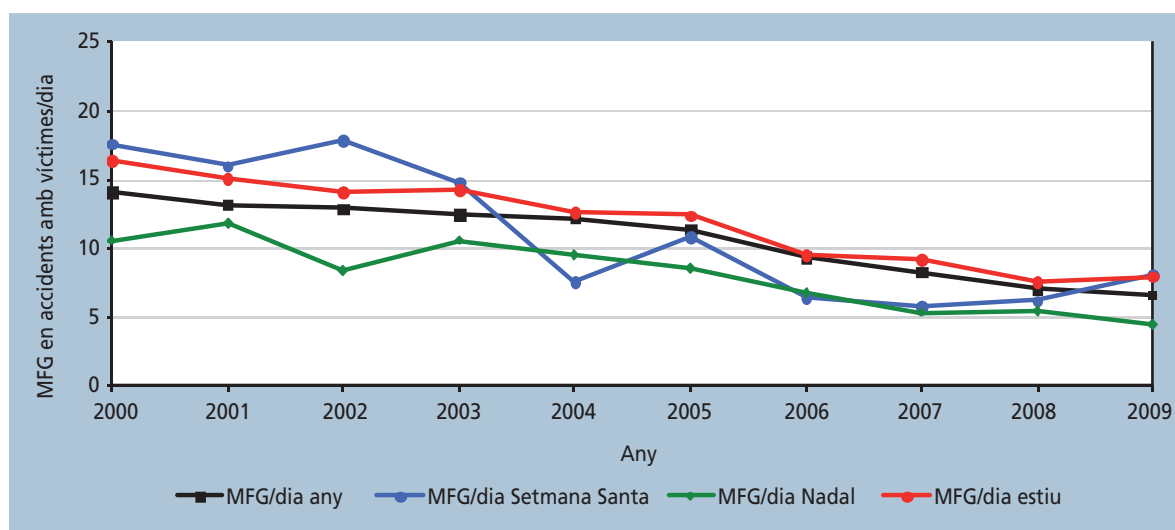
5. La persona

Gràfic 5.10 Accidents amb víctimes/dia segons període de l'any

Les dades de lesivitat en morts i ferits greus en el conjunt de períodes de vacances continuen mostrant la tendència descendent dels darrers anys. La Setmana Santa creix, per segon any consecutiu, després d'una reducció important l'any 2006 (de 10,8 a 6,4 morts i ferits greus/dia) i una de més moderada el 2007 (amb 5,8). El 2008 va repuntar fins a 6,2 i el 2009 fins a 8 morts i ferits greus. L'estiu iguala el valor de 8 morts i ferits greus/dia de la Setmana Santa, i creix en 0,4 aquest 2009.

Gràfic 5.11 Morts i ferits greus en accidents amb víctimes/dia segons període de l'any

NOTA: Setmana Santa: de Dijous Sant a Dilluns de Pasqua.
Estiu: mesos de juliol i agost.
Nadal: del 24 de desembre al 6 de gener.

5. La persona

Taula 5.23 Acció del/de la conductor/a implicat/ada en accidents amb morts i ferits greus

Acció del/de la conductor/a	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Trajectòria recta	460	412	872	47,1	36,1	41,1
Circulant en o just després de revolt a la dreta	17	178	195	1,7	15,6	9,2
Circulant en o just després de revolt a l'esquerra	23	166	189	2,4	14,5	8,9
Avançant per la dreta	14	12	26	1,4	1,1	1,2
Avançant per l'esquerra	41	88	129	4,2	7,7	6,1
Esperant en una senyalització de prioritat	29	11	40	3,0	1,0	1,9
Incorporant-se a una via o accés que queda a la dreta	43	25	68	4,4	2,2	3,2
Incorporant-se a una via o accés que queda a l'esquerra	91	46	137	9,3	4,0	6,5
Girant o sortint cap a una altra via o accés que queda a la dreta	37	24	61	3,8	2,1	2,9
Girant o sortint cap a una altra via o accés que queda a l'esquerra	34	23	57	3,5	2,0	2,7
Girant en U, 180° o canvi de sentit	17	17	34	1,7	1,5	1,6
Estacionant o sortint d'estacionament	38	7	45	3,9	0,6	2,1
Circulant cap enrere	24	5	29	2,5	0,4	1,4
Maniobra sobtada per salvar obstacle, vehicle o animal	12	19	31	1,2	1,7	1,5
Maniobra sobtada per salvar vianant aïllat o en grup	27	1	28	2,8	0,1	1,3
Retenció per imperatiu de la circulació	31	68	99	3,2	5,9	4,7
Parat o estacionat a la dreta	22	6	28	2,2	0,5	1,3
Parat o estacionat a l'esquerra	4	3	7	0,4	0,3	0,3
Canviant al carril de la dreta sense avançar, salvar un obstacle	4	9	13	0,4	0,8	0,6
Canviant al carril de l'esquerra sense avançar, salvar un obstacle	9	22	31	0,9	1,9	1,5
Total	977	1.142	2.119	100	100	100

Taula 5.24 Presumpta infracció de velocitat en accidents amb morts i ferits greus

Infracció de velocitat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Velocitat inadequada per condicions existents	74	254	328	4,1	12,5	8,6
Superar la velocitat establerta	28	48	76	1,6	2,4	2,0
Marxa lenta que dificulta la circulació	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Cap	619	21	640	34,4	1,0	16,7
S'ignora	1.079	1.703	2.782	59,9	84,1	72,7
Total	1.800	2.026	3.826	100	100	100

5. La persona

Taula 5.25 Resultats de les proves toxicològiques realitzades a conductors i a vianants morts en accidents de trànsit

Conductors	2004	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
POSITIUS	106	44,2	108	47,2	101	39,1	78	42,2	106	47,3
Alcohol etílic	69	28,8	75	32,8	59	22,9	44	23,8	67	29,9
Alcohol+psicofàrmacs	2	0,8	5	2,2	1	0,4	0	0,0	2	0,9
Alcohol+drogues	17	7,1	11	4,8	9	3,5	8	4,3	16	7,1
Alcohol+drogues+psicofàrmacs	1	0,4	0	0,0	3	1,2	1	0,5	4	1,8
Psicofàrmacs	6	2,5	5	2,2	4	1,6	9	4,9	5	2,2
Drogues	9	3,8	12	5,2	21	8,1	14	7,6	10	4,5
Drogues + psicofàrmacs	2	0,8	0	0,0	4	1,6	2	1,1	2	0,9
NEGATIUS	134	55,8	121	52,8	157	60,9	107	57,8	118	52,7
TOTAL	240	100	229	100	258	100	185	100	224	100

Vianants	2004	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
POSITIUS							17	51,5	17	40,5
Alcohol etílic							4	12,1	12	28,6
Alcohol+psicofàrmacs							1	3,0	2	4,8
Alcohol+drogues							3	9,1	1	2,4
Alcohol+drogues+psicofàrmacs							0	0,0	0	0,0
Psicofàrmacs							3	9,1	1	2,4
Drogues							4	12,1	1	2,4
Drogues + psicofàrmacs							2	6,1	0	0,0
NEGATIUS							16	48,5	25	59,5
TOTAL							33	100	42	100

Font: Institut de Medicina Legal de Catalunya

Les dades relatives a proves toxicològiques realitzades a vianants morts en accidents de trànsit estan disponibles des de l'any 2008.

5. La persona

Vianants

Taula 5.26 Acció del vianant involucrat en un accident de trànsit amb morts i ferits greus

Acció del vianant	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	Total
Sortint entre vehicles aparcats	17	0	17	4,5	0,0	3,7
A la calçada davant de la parada del bus	3	1	4	0,8	1,1	0,9
Travessant calçada just abans d'una intersecció	29	3	32	7,7	3,5	6,9
Travessant calçada just després d'una intersecció	32	2	34	8,5	2,3	7,3
Travessant calçada en intersecció	51	8	59	13,6	9,2	12,7
Travessant calçada en secció	98	21	119	26,1	24,2	25,7
Circulant o caminant per la calçada o voral	25	12	37	6,6	13,8	8,0
Parat a la calçada o voral	0	1	1	0,0	1,1	0,2
Treballant a la calçada o voral	1	5	6	0,3	5,8	1,3
Vianant reparant el vehicle	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Baixant o pujant del vehicle	0	1	1	0,0	1,1	0,2
Caminant o parat a la vorera o refugi	8	0	8	2,1	0,0	1,7
Sense especificar	111	32	143	29,5	36,8	30,9
No aplica	1	1	2	0,3	1,1	0,5
Total	376	87	463	100	100	100

Taula 5.27 Presumpta infracció del vianant involucrat en un accident de trànsit amb morts i ferits greus

Infracció	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
No respectar el semàfor de vianants	2	0	2	0,5	0,0	0,4
No utilitzar el pas de vianants, pont habilitat o soterrani	2	1	3	0,5	1,1	0,6
Ser a la calçada o caminar-hi antireglamentàriament	12	4	16	3,2	4,6	3,5
Cap infracció	49	0	49	13,0	0,0	10,6
Altres	0	4	4	0,0	4,6	0,9
S'ignora	297	72	369	79,0	82,8	79,7
No aplica	14	6	20	3,8	6,9	4,3
Total	376	87	463	100	100	100

5. La persona

Taula 5.28 Els vianants víctimes per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	%ZU	%ZI	%Total
Alt Camp	6	6	12	0,2	3,5	0,4
Alt Empordà	44	2	46	1,4	1,2	1,4
Alt Penedès	20	1	21	0,6	0,6	0,6
Alt Urgell	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Alta Ribagorça	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Anoia	21	0	21	0,7	0,0	0,6
Bages	85	10	95	2,7	5,9	2,9
Baix Camp	60	20	80	1,9	11,8	2,4
Baix Ebre	9	5	14	0,3	2,9	0,4
Baix Empordà	52	4	56	1,7	2,4	1,7
Baix Llobregat	267	11	278	8,5	6,5	8,4
Baix Penedès	41	3	44	1,3	1,8	1,3
Barcelonès	1.633	2	1.635	52,3	1,2	49,6
Berguedà	11	0	11	0,4	0,0	0,3
Cerdanya	0	1	1	0,0	0,6	0,0
Conca de Barberà	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Garraf	44	0	44	1,4	0,0	1,3
Garrigues	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Garrotxa	25	5	30	0,8	2,9	0,9
Gironès	72	5	77	2,3	2,9	2,3
Maresme	130	10	140	4,2	5,9	4,3
Montsià	7	3	10	0,2	1,8	0,3
Noguera	3	5	8	0,1	2,9	0,2
Osona	42	3	45	1,3	1,8	1,4
Pallars Jussà	0	2	2	0,0	1,2	0,1
Pallars Sobirà	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Pla de l'Estany	19	0	19	0,6	0,0	0,6
Pla d'Urgell	12	4	16	0,4	2,4	0,5
Priorat	0	1	1	0,0	0,6	0,0
Ribera d'Ebre	4	0	4	0,1	0,0	0,1
Ripollès	0	3	3	0,0	1,8	0,1
Segarra	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Segrià	65	9	74	2,1	5,3	2,2
Selva	49	5	54	1,6	2,9	1,6
Solsonès	5	1	6	0,2	0,6	0,2
Tarragonès	113	14	127	3,6	8,2	3,9
Terra Alta	2	1	3	0,1	0,6	0,1
Urgell	13	1	14	0,4	0,6	0,4
Val d'Aran	1	1	2	0,0	0,6	0,1
Vallès Occidental	188	15	203	6,0	8,8	6,2
Vallès Oriental	78	17	95	2,5	10,0	2,9
Total	3.124	170	3.294	100	100	100

6

6. Dades bàsiques de la mobilitat

Catalunya, amb una superfície de 32.106,54 km² i una població de 7.475.420 habitants l'any 2009 (Font: IDESCAT), disposa d'11.901 km de xarxa viària pública.

Taula 6.0 Xarxa viària i accidentalitat segons titularitat

Titularitat	Longitud *		Accidentalitat	
	km	%	Accidents amb víctimes	%
Generalitat	5.782	48,6	3.834	48,1
Diputacions	4.321	36,3	949	11,9
Altres titularitats	-	0	933	11,7
Estat	1.798	15,1	2.256	28,3
Total	11.901	100,0	7.972	100,0

* Dades 2008

Font: Direcció General de Carreteres. DPTOP

Un dels paràmetres que descriuen quantitativament la mobilitat d'un territori és el nombre de vehicles-quilòmetre (veh.-km), que és un indicador del nombre de quilòmetres recorreguts pels vehicles diàriament. Aquest indicador s'obté a partir dels aforaments d'intensitat de trànsit i de la longitud de la xarxa viària.

Gràfic 6.0 Mapa de trànsit de Catalunya. 2008

Font: Exposició al risc a la xarxa viària catalana. Any 2008. Servei Català de Trànsit (2009).

6. Dades bàsiques de la mobilitat

El mapa de trànsit de 2008 és resultat de l'estudi del Servei Català de Trànsit (SCT) *Exposició al risc a la xarxa viària catalana* (2009). El mapa inclou tots els trams catalogats de carreteres de la xarxa de diversa titularitat (Ministeri de Foment, Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya i de les quatre diputacions), en els quals s'incorpora la darrera dada de trànsit, intensitat mitjana diària (IMD), disponible.

La mobilitat s'ha situat el 2008 en 35.431,7 veh.-km, un 7,0% inferior a l'any anterior.

Taula 6.1 Mobilitat segons tipus de via (en milions de veh.-km). 2008

Tipus	Mobilitat	
	Milions de veh.-km	%
Autopistes	10.718,8	30,3
Autovies	11.096,2	31,3
Xarxa bàsica	6.812,9	19,2
Xarxa comarcal i local	6.803,8	19,2
Total	35.431,7	100

NOTES: Dades corresponents a l'any 2008.

Font: *Exposició al risc a la xarxa viària catalana. Any 2008*. Servei Català de Trànsit (2009).

El 89% de la xarxa viària de Catalunya són carreteres de calçada única i el 5,5%, autopistes de peatge.

L'any 2009 s'han registrat en aquest territori un total de 24.663 accidents de trànsit amb víctimes que han causat 366 morts (dades a 24 hores) i 32.792 ferits. El nombre de ferits greus s'ha reduït en un 5,6% (de 2.178 l'any 2008 a 2.062 el 2009). Aquesta xifra representa un 6,3% del total de ferits, inferior també al valor de 2008. A continuació, es detallen dades de les vies, els/les conductors/ores i els vehicles a Catalunya.

Taula 6.2 Xarxa viària per demarcació territorial

Demarcació	Autopistes i autovies		Carreteres		Total
	Peatge ⁽¹⁾	Lliure	Calçada doble	Calçada única	
Barcelona	284	318	30	3.320	3.952
Girona	104	48	18	2.213	2.383
Lleida	69	98	13	2.606	2.786
Tarragona	202	46	48	2.484	2.780
Total Catalunya	659	510	109	10.623	11.901
%	5,5	4,3	0,9	89,3	100

NOTA: Dades 2008.

Font: Direcció General de Carreteres. DPTOP. Ministeri de Foment.

(1) S'hi inclouen les carreteres que són de peatge o depenen de les empreses concessionàries.

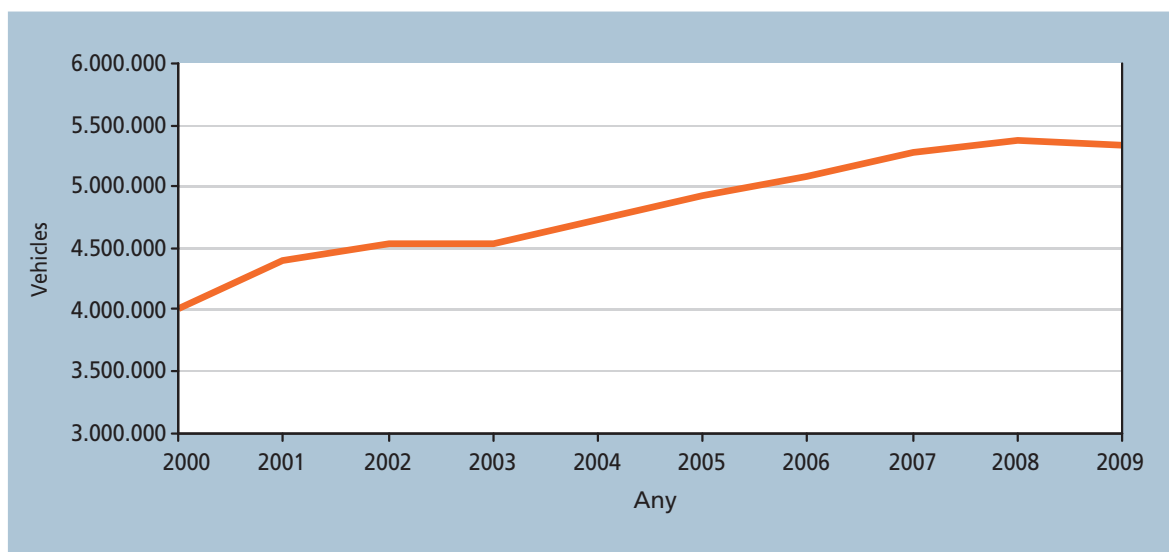
7. El parc de vehicles

El parc de vehicles de Catalunya es situa l'any 2009 en 5.343.802 vehicles, el que suposa un descens del 0,4 %, molt lleu però que reflecteix clarament la situació de recessió econòmica que ja es manifesta clarament durant aquest any.

D'aquest total de vehicles, un 62,6% són turismes i un 15,2% camions i furgonetes. Creix el nombre i el pes de les motocicletes sobre el parc total, 21.576 matriculacions més que suposen passar de l'11,5% al 12,1% del parc. Els ciclomotors, que ja van registrar un descens de matriculacions l'any 2008, tornen a baixar juntament amb els turismes, els camions i les furgonetes i els tractors industrials.

L'any 2008 marcava l'inici d'una tendència, amb una reducció del 50% del creixement respecte dels 4 anys anteriors. D'un creixement de 80.732 matriculacions el 2008 es passa a una caiguda de 21.271 vehicles matriculats el 2009.

Gràfic 7.0 Evolució del parc de vehicles de Catalunya. 2000-2009

NOTA: A partir de l'any 2001 els ciclomotors s'incorporen al parc de vehicles.
A partir de l'any 2003 s'exclouen del parc de vehicles els que es troben en situació de baixa temporal.

Font: DGT.

El parc de vehicles de Catalunya per demarcacions és el següent:

Taula 7.0 Parc de vehicles per demarcacions i tipus. 2009

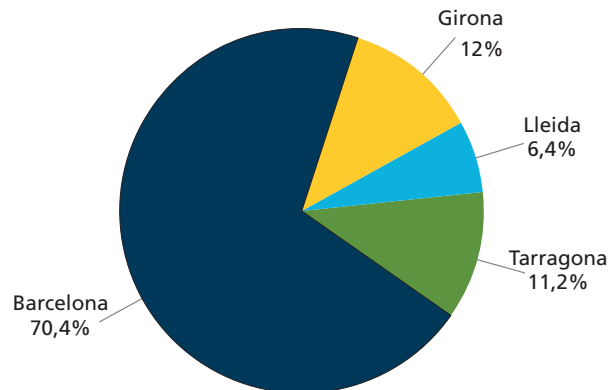
Demarcació	Tipus de vehicle							Total	%
	Ciclomotors	Motocicletes	Turismes	Camions i furgonetes	Autobusos i autocars	Tractors industrials	Altres vehicles		
Barcelona	226.852	492.163	2.393.478	527.238	6.206	16.615	99.379	3.761.931	70,4
Girona	54.692	72.600	373.931	115.850	988	3.534	17.766	639.361	12,0
Lleida	21.223	24.982	211.098	63.523	521	4.275	15.345	340.967	6,4
Tarragona	46.927	55.734	368.146	105.979	956	4.183	19.618	601.543	11,2
Total	349.694	645.479	3.346.653	812.590	8.671	28.607	152.108	5.343.802	100
%	6,5	12,1	62,6	15,2	0,2	0,5	2,9	100	

Font: DGT.

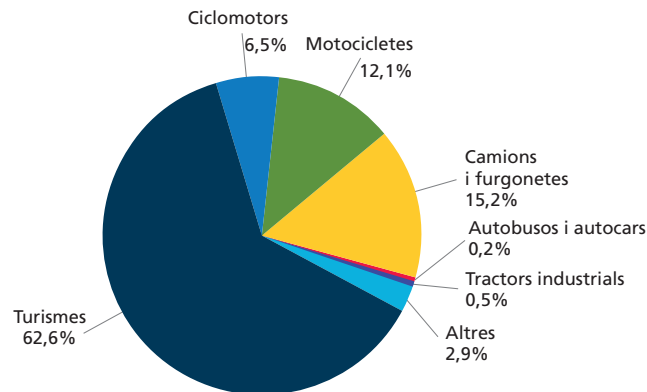
El 70,4% dels vehicles són a la demarcació de Barcelona, seguida per la de Girona, amb un 12% del total.

7. El parc de vehicles

Gràfic 7.1 Parc de vehicles de Catalunya per demarcació. 2009

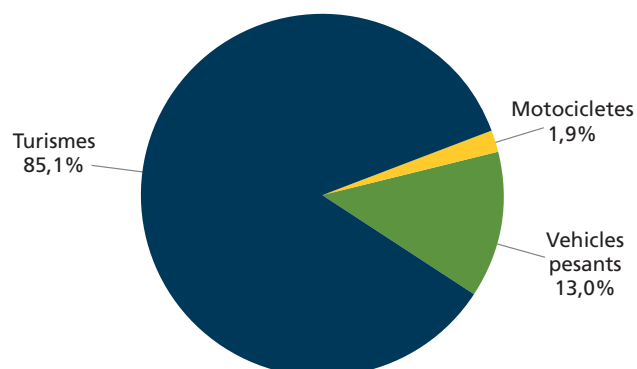

Gràfic 7.2 Composició del parc de vehicles de Catalunya. 2009

El Servei Català de Trànsit elabora anualment l'estudi d'*Exposició al risc a la xarxa viària catalana*. La tipologia que estableix l'estudi és reduïda i distingeix entre turismes, motocicletes i vehicles pesants. Els valors es mantenen pràcticament en els de l'any 2007. Els turismes continuen sent el grup amb més pes i passen del 85,0% al 85,1% de la mobilitat total a Catalunya l'any 2008. Els vehicles pesants passen del 13,1% al 13,0% el 2009.

Gràfic 7.3 Distribució de la mobilitat a Catalunya per tipus de vehicle (en M veh.-km/any)

8. Motorització de les demarcacions de Catalunya

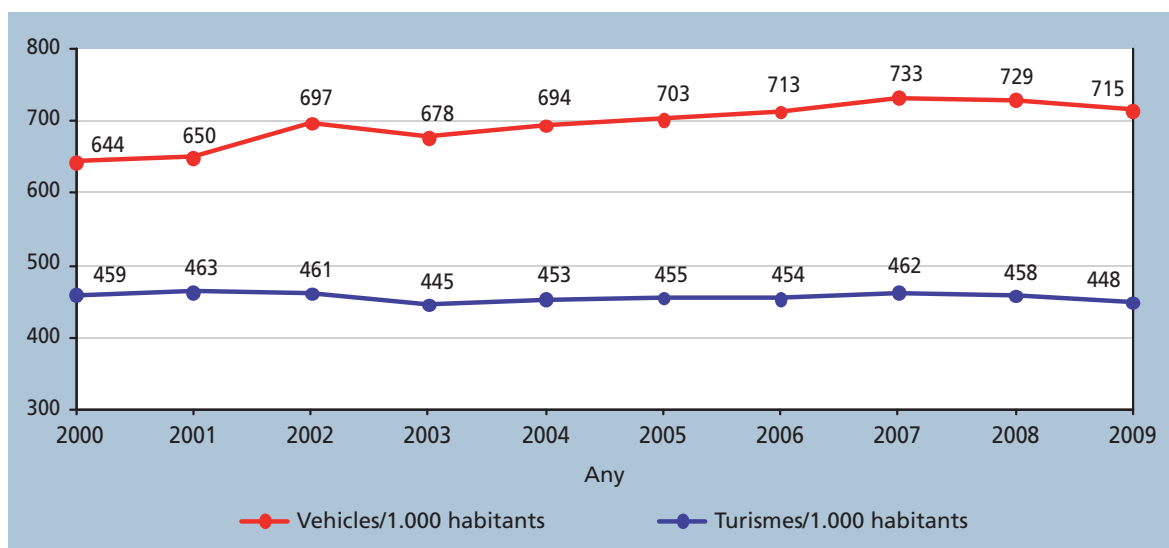
La motorització a Catalunya és de 715 vehicles per cada 1.000 habitants (dades del parc de vehicles de 2009), gairebé un 2% inferior a la de 2008. S'ha registrat un descens dels índexs de totes les demarcacions tant en turismes/1.000 habitants com en vehicles/1.000 habitants. L'índex de Girona continua sent molt superior al de la resta de demarcacions, amb 855 veh./1.000 habitants.

Taula 8.0 Motorització per demarcacions. 2009

Demarcació	Motorització	
	Vehicles/1.000 habitants	Turismes/1.000 habitants
Barcelona	685	436
Girona	855	500
Lleida	781	484
Tarragona	749	458
Total	715	448

Font: DGT i IDESCAT.

Gràfic 8.0 Evolució de la motorització a Catalunya. 2000-2009

NOTA: A partir de l'any 2001 els ciclomotors s'incorporen al parc de vehicles.

A partir de l'any 2003 s'exclouen del parc de vehicles els que es troben en situació de baixa temporal.

Font: DGT i IDESCAT.

Taula 8.1 Motorització per demarcació. 2000-2009 (turismes/1.000 habitants)

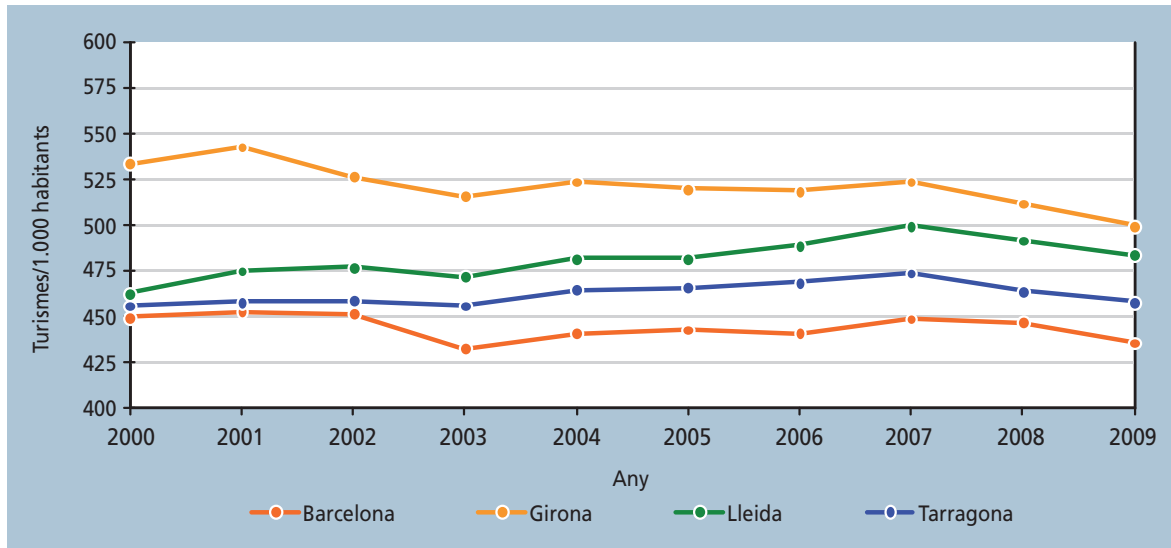
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Barcelona	450	453	452	433	441	443	441	449	447	436
Girona	534	543	527	516	524	520	519	524	512	500
Lleida	463	475	477	472	482	482	489	500	492	484
Tarragona	456	458	459	456	465	466	469	474	464	458
Total	459	463	461	445	453	455	454	462	458	448

Font: DGT i IDESCAT.

8. Motorització de les demarcacions de Catalunya

Per segon any consecutiu, es registra un descens de l'índex de turismes/1.000 habitants a totes les demarcacions. Aquest segon període indica ja una tendència a totes les demarcacions. En el període dels darrers 10 anys tan sols s'havia registrat un descens el 2002 a Barcelona. Un descens a totes les demarcacions es va produir l'any 2003 com a conseqüència d'una regularització del registre de vehicles, que va extreure'n aquells que estaven de baixa temporal.

Gràfic 8.1 Evolució de la motorització per demarcació. 2000-2009 (turismes/1.000 habitants)

Font: DGT i IDESCAT.

A Catalunya hi ha un total de 4.078.090 conductors/ores, un 55% de la població.

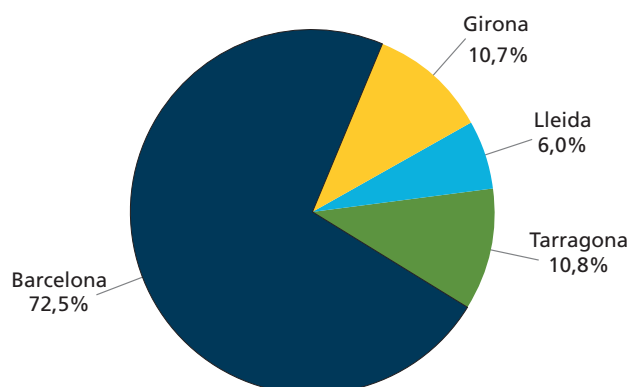
De 2000 a 2009 el cens de conductors de Catalunya ha crescut un 16,4% (573.589 conductors nous al llarg d'aquest període). Malgrat això, la distribució per demarcacions es manté estable. Barcelona registra el 72,5% dels conductors, Girona i Tarragona es troben entorn de l'11% i Lleida registra un 6,0%. Aquesta distribució té una relació directa amb el pes poblacional. De fet, el percentatge de conductors/ores és, amb diferències inferiors a un punt percentual, el mateix que el de població de cada província respecte del total de Catalunya.

Taula 9.0 Cens de conductors segons sexe per demarcacions

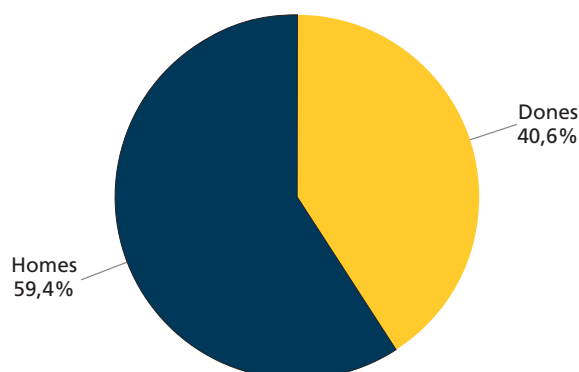
Demarcació	Homes	%	Dones	%	Total	%
Barcelona	1.754.912	72,4	1.200.677	72,5	2.955.589	72,5
Girona	253.753	10,5	183.661	11,1	437.414	10,7
Lleida	149.363	6,2	93.985	5,7	243.348	6,0
Tarragona	264.759	10,9	176.980	10,7	441.739	10,8
Total	2.422.787	59,4	1.655.303	40,6	4.078.090	100

Font: DGT.

Gràfic 9.0 Cens de conductors/ores de Catalunya per demarcació

Gràfic 9.1 Composició del cens de conductors/ores de Catalunya

Pel que fa al repartiment del sexe dels conductors censats, la tendència és cap a una homogeneïtzació entre les demarcacions, en una relació del 60% d'homes per un 40% de dones conductores. Girona, amb un 42% de dones conductores, és la demarcació on aquestes tenen més pes sobre el total de conductors censats.

Segons l'Ordre del Ministeri de Relacions amb les Corts i de la Secretaria del Govern de 18 de febrer de 1993, per la qual es modifica l'estadística d'accidents de circulació (BOE núm. 47, de 24 de febrer de 1993).

ACCIDENTS DE CIRCULACIÓ

Són objecte d'aquesta estadística els que compleixen les circumstàncies següents:

- 1.1 Produir-se o tenir el seu origen en una de les vies o els terrenys que són objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.
- 1.2 Resultar-ne com a conseqüència:
 - a) Una o més persones mortes o ferides
 - b) Només danys materials
- 1.3 Estar-hi implicat, com a mínim, un vehicle en moviment.

VEHICLE IMPLICAT

Es considera que un vehicle està implicat en un accident de circulació quan hi concorren una o més de les circumstàncies següents:

- 2.1 Col·lisionar el vehicle amb:
 - a) Un o més vehicles, en moviment o aturats o estacionats
 - b) Vianants
 - c) Animals
 - d) Un altre obstacle
- 2.2 Sense cap col·lisió, com a conseqüència de l'accident, haver resultat morts o ferits el/la conductor/a i/o un ocupant del vehicle, o bé haver-se produït només danys materials.
- 2.3 Sense cap col·lisió amb el vehicle, estar aquest aturat o estacionat de forma perillosa, de manera que constitueixi un dels factors de l'accident.
- 2.4 Sense haver patit el vehicle directament les conseqüències de l'accident, constituir el comportament del/de la conductor/a o d'algun dels ocupants un dels factors que l'han provocat.
- 2.5 Resultar atropellat el/la conductor/a o bé un ocupant del vehicle per un altre vehicle en el moment en què hi entrava o en sortia; tots dos vehicles es consideren implicats en l'accident.

- 3.1 Atropellament del conductor o de l'ocupant d'un vehicle per un altre vehicle quan ja s'allunyava del primer; en aquest cas, només el vehicle que va atropellar-lo es considera implicat en l'accident.
- 3.2 Atropellament d'un vianant que irromp a la calçada, amagat per un vehicle aturat o en marxa; en aquest cas, el vehicle no es considera implicat en l'accident, si no és que es troba en alguna de les situacions descrites a l'apartat 2.

DEFINICIONS ESPECÍFIQUES

En aquesta estadística es considera:

- 4.1 Accident amb víctimes: aquell en el qual una o més persones resulten mortes o ferides.
- 4.2 Accident mortal: aquell en el qual una o més persones resulten mortes dins de les primeres 24 hores.
- 4.3 Accidents amb danys materials: aquell en el qual no es produeixen ni morts ni ferits.
- 4.4 Víctima: tota persona que resulti morta o ferida com a conseqüència d'un accident de circulació.
- 4.5 Mort: tota persona que, com a conseqüència de l'accident, mori en el moment de l'accident o dins dels 30 dies següents.

El nombre de morts durant les primeres 24 hores es determina mitjançant el seguiment de tots els casos per part dels cossos policials. El de morts dins dels 30 dies posteriors a l'accident es determina, gràcies a un conveni de col·laboració amb l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, a partir de les dades d'autòpsies realitzades a morts en accident de trànsit. Aquesta base de dades s'encreua amb la de víctimes de l'SCT per tal de determinar la xifra final. La metodologia de l'encreuament es va refinant any rere any, per la qual cosa es poden produir alguns canvis de tendència en l'evolució del nombre de morts a 30 dies, fruit d'aquesta millora.

- 4.6 Ferit: tota persona que no ha resultat morta en un accident de circulació, però que ha sofert una o més ferides greus o lleus.
- 4.7 Ferit greu: tota persona ferida en un accident de circulació que necessita una hospitalització superior a 24 hores.
- 4.8 Ferit lleu: tota persona ferida en un accident de circulació al qual no pot aplicar-se la definició de ferit greu.
- 4.9 Conductor/a: tota persona que, a les vies o els terrenys que s'esmenten en l'apartat 1.1, porta la direcció d'un vehicle, hi guia animals de tir, càrrega o cadira, o hi condueix un ramat.
- 4.10 Ocupant: tota persona que, sense ser conductor/a, es trobi dins o damunt d'un vehicle.
- 4.11 Vianant: tota persona que, sense ser conductor/a, transita a peu per les vies i els terrenys esmentats en l'apartat 1.1.

Al mateix temps, es consideren vianants els que porten un cotxet de nen, els que en porten un per a disminuïts físics o qualsevol altre vehicle sense motor (de petites dimensions), els que condueixen a peu un ciclo o ciclomotor de dues rodes, i els disminuïts físics que circulen en una cadira de dues rodes, amb motor o sense, així com les persones que van amb patins i altres artefactes semblants, per les vies o els terrenys esmentats anteriorment.

Són també vianants les persones que estiguin arreglant el motor, canviant una roda o fent qualsevol altra operació semblant a aquestes.

Velocitats

En els gràfics del capítol 1 es mostra l'evolució de la velocitat mitjana, concepte que es defineix a continuació:

- 4.12 Velocitat mitjana (Vm): mitjana de les velocitats dels vehicles que travessen la secció de control.

